

ЖИВОТНА СРЕДИНА
ОПШТЕСТВЕНИ ПРАШАЊА
УПРАВУВАЊЕ

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**

Здравјето преку сè

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ

Содржина на **ESG** извештај

I. ВОВЕД

1. Обраќање на Генералниот директор/Претседател на Управниот одбор на АЛКАЛОИД АД Скопје	6
2. Кои сме ние	8
3. За ESG-извештајот	14
4. ESG во АЛКАЛОИД	16
5. ESG-стратегијата на АЛКАЛОИД	22

II. НАШИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2022 ГОДИНА .....

26

1. Најзначајните ESG-моменти во 2022 година	28
2. Краткорочните цели за 2022 година и преземените активности за нивно остварување.....	30
3. Остварените резултати во 2022 година - ESG-индикатори	34
4. Општествената одговорност во нашата компанија	37

III. ЖИВОТНА СРЕДИНА	68
IV. ОПШТЕСТВЕНИ ПРАШАЊА	96
V. УПРАВУВАЊЕ	118
VI. ДРУГИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ИЗВЕШТАЈОТ	134
VII. ПРИЛОЗИ КОН ИЗВЕШТАЈОТ	138

Обраќање на Генерален директор / Претседател на Управен Одбор на АЛКАЛОИД АД Скопје

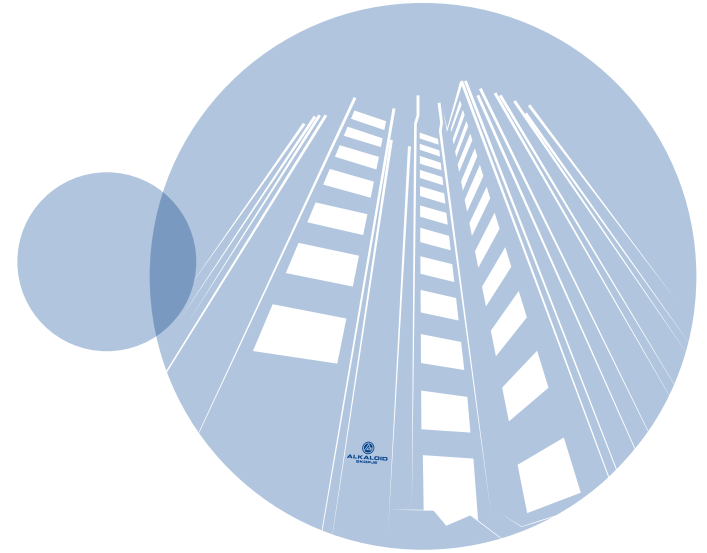
Почитувани акционери, колеги, соработници и потрошувачи на „Алкалоид“ АД Скопје,

Ова е наш прв ESG Report / ЕСГ извештај за одговорно однесување кон животната околина и заедницата, кој вклучува многу активности кои компанијата години наназад ги има практикувано, но никогаш не биле формално прикажани.

Во својата долга историја, компанијата минала низ многу кризи, но секој пат покажувала резилентност и брза адаптација кон промените. Изминатата 2022 година беше уште една во низот исполнета со бројни предизвици: здравствени, воени, логистички, енергетски, економски... кои ние во „Алкалоид“ успешно ги надминавме.

Особено сум горд што и покрај високото ниво на оперативен менаџмент во кризни услови, успеавме да оствариме голем дел од нашата стратегија за одговорно однесување кон животната околина и заедницата, од кои би споменал неколку:

- Нагласена грижа за животната околина, со ставање на посебен акцент на енергетската ефикасност и користењето на алтернативните извори на енергија;

- Грижа за здравјето и безбедноста на вработените, со ставање на посебен акцент на подобрување на условите за работа во сите сегменти на компанијата;
- Помош и грижа за заедниците во кои живееме и функционираме преку бројни хуманитарни и општествено одговорни активности во сферата на образованието, спортот, културата, развој на младите и генерално промовирање на позитивните вредности;
- Партнерства со комплементарни организации, како организацијата на „Црвен Крст“, „СОС Детско село“ – во насока на донирање на финансиски средства, облека, храна, помагање со крводарителски акции на нашите вработени, помош на бездомници и слични;
- Поддршка на талентирани студенти од сферата на здравството и фармацијата преку фондацијата „Трајче Мукаетов“ по пат на стипендирање и наградување на првенци на генерацијата.

Човечкиот капитал е еден од клучните ресурси во компанијата, чии знаења, искуства и вештини се од непроценливо значење.

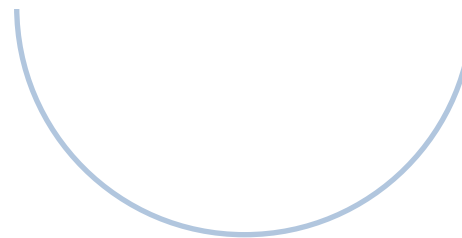
При секојдневното функционирање и управување со процесите, особено место зазема примената на Кодот за етичко и деловно однесување, кој претставува клучен елемент во градењето на етичката и корпоративна култура на компанијата, како и менаџирањето на усогласеноста, управувањето со ризици, анти корупциската политика и други акти кои се во насока на промовирање на корпоративното управување на компанијата.

Одговорното однесување кон животната околина и заедницата се маратон, кој е составен дел од секојдневието на секој еден вработен во Алкалоид групацијата, во сите земји каде имаме воспоставено операции, а чија цел е да овозможи континуиран напредок на компанијата.

Во иднина свесноста за одговорно однесување кон животната околина и заедницата ќе се проширува и интензивира, пренесувајќи се на сите акционери, вработени и соработници на „Алкалоид“ АД Скопје со една единствена цел - да изградиме подобар, поздрав и поодржлив свет.

Живко Мукаетов

Генерален директор / Претседател на Управен одбор на „Алкалоид“ АД Скопје

Кои сме ние

Здравото човечко тело понекогаш буди повеќе од искрена восхит. За нас во АЛКАЛОИД АД, постојана инспирација и стремеж е да го заштитиме и да го сочуваме овој скапоцен подарок на природата. Со неуморна страст создаваме производи кои се синоним за врвен квалитет. Постојано инвестираме во нашиот сон за поздрав живот на секој поединец затоа што веруваме дека **ЗДРАВЈЕТО Е ПРЕД СЕ**.

АЛКАЛОИД АД Скопје е компанија која повеќе од осум и пол децении работи на производство на лекови и на козметички и хемиски производи, како и на преработка на билни суровини.

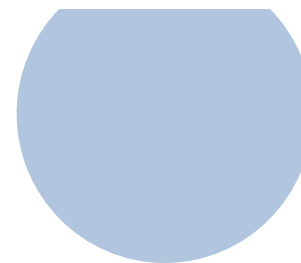
АЛКАЛОИД АД е акционерско друштво, во чии рамки работат два профитни центри: Фармација и Хемија, козметика и билкарство. Акциите на АЛКАЛОИД АД се во сопственост на над 5.000 акционери, физички и правни лица.

Денес АЛКАЛОИД АД има речиси 80.000 м² производствени капацитети и брои 2.019 вработени во земјава и 598 вработени надвор од Македонија. Преку своите 19 подружници и 2 претставништва во странство (во Србија, Црна Гора, Косово, Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија, Швајцарија, Бугарија, Турција, Украина, Руска Федерација, САД, Велика Британија и Романија) во 15 земји пласира 68 % од својот асортиман во 40 земји во светот.

Во изминатите 15 години АЛКАЛОИД АД инвестираше 200 милиони евра во производствени капацитети, лаборатории, капацитети за истражување и развој, во врвна технологија, континуирана едукација на вработените и во софтвер од новата генерација, кои му овозможуваат пласман на производи со супериорен квалитет, преку придржување до најстрогите стандарди за добра производствена пракса, за што добива потврда од реномирани тела.

Главен приоритет на АЛКАЛОИД АД и натаму останува грижата за вработените, акционерите, човековата околина, за деловните партнери, здравствениот систем и, пред сè, за здравјето на луѓето.

Мисија, визија и вредности

Нашата мисија

Нашата МИСИЈА е постојано да тежнееме кон поздрав свет, кон супериорен квалитет на производите и на услугите, како и кон висока професионалност и кон континуиран успех. Императив ни е заштитата на интересите на сите вклучени страни. Основна определба ни е грижата за здравјето и за квалитетот на живот на секој човек, за системот на здравствена заштита и за животната средина. Нашата заложба е континуирано унапредување на здравјето на луѓето, што се рефлектира преку нашето мото **ЗДРАВЈЕТО ПРЕД СЕ.**

Нашата визија

Нашата ВИЗИЈА е АЛКАЛОИД, како глобално ориентирана компанија, да се стреми кон постигнување високи цели и дострели, кои ќе овозможат изразена конкурентност и пазарна позиција. Постојано сме отворени за градење нови пазари и нови партнерства, а произведуваме и пласираме производи со највисок квалитет, применувајќи најсовремени технологии и деловни стандарди.

Нашите вредности

АЛКАЛОИД АД Скопје, при извршувањето на своите деловни операции, се потпира на највисоките етички норми и стандарди. Уверени сме дека етичкото водење бизнис е предуслов за постојан личен и деловен успех, а нашите клучни вредности се:

- Луѓето пред сè
- Интегритет и чесност
- Ги креираме најдобрите резултати заедно
- Лидерство базирано на вредности

Дејност на компанијата

Фармација

Луѓето градат високо
- за да можат да гледаат подалеку.
Луѓето градат заедно
- за да можат да бидат поблиски.
Луѓето градат цврсто - за да можат да се
чувствуваат побезбедно. Ние градиме за
луѓето да имаат подобро здравје бидејќи
... ЗДРАВЈЕТО Е ПРЕД СЕ !

Билкарство

Одделот Билкарство произведува спектар
на чаеви под брендот GOOD NATURE,
како и зачини и сушени зеленчуци – GRINI,
додатоци на јадењата – Зачинал, јодирана
сол и други производи.

Козметика

Долгогодишното искуство и традицијата од 85 години се темелат врз квалитетот на богатата палета производи на „Алкалоид - козметика“, која опфаќа производи за нега на секаков тип кожа, вклучувајќи ја и детската, производи за нега на косата, парфемска колекција за жени и за мажи, како и козметика за домаќинството.

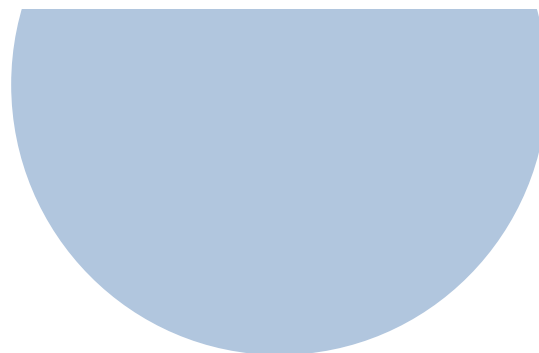

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ

Хемија

Денес ХЕМИЈА има развиена програма за производство на чисти хемикалии и на реагенси од органско и од неорганско потекло, со pro analysi, reagent grade, purum и со фармакопејски квалитети за лабораториски цели, за индустриски цели, за широка потрошувачка, има производи за земјоделско производство, медицински средства и средства за чистење и за дезинфекција.

За ESG извештајот

ESG-извештајот на АЛКАЛОИД АД Скопје за 2022 година претставува прв нефинансиски посебен извештај, кој како компанија го издаваме следејќи ги сè поголемата потреба од транспарентност во работењето, како и сè построгите регулаторни барања од овие области. Во минатото нашите нефинансиски информации поврзани со сегментите за животна средина, општествено работење и за добро корпоративно управување ги комунициравме како интегрален дел од годишните извештаи за работењето на компанијата. Сепак, како општествено одговорна компанија сметаме дека новиот начин на одвоено известување (преку посебен ESG-извештај) на сите засегнати страни ќе им овозможи подетална и прецизна слика за начинот на кој се справуваме со ризиците и за грижата која ја посветуваме на овие сегменти од работењето.

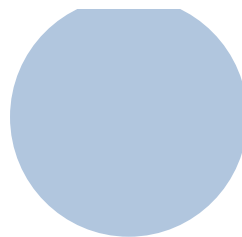
Нашiot ESG-извештај опфаќа квалитативни информации за нашите клучни активности за унапредување на животната средина и за придонесот кон општеството, како и квантитативни параметри со кои се мерат перформансите на компанијата во однос на ризиците, можностите и на остварувањето на клучните цели од ESG-стратегијата на АЛКАЛОИД АД Скопје. Дел од ESG-индикаторите, како специфични барања на GRI-стандардите, се применети за првпат во 2022 година и од таа причина трендот поврзан со нив ќе може да се увиди во ESG-извештаите за наредните периоди.

ESG-извештајот за 2022 година е изготвен од ESG-одборот на АЛКАЛОИД АД Скопје, а е одобрен од највисокиот менаџмент на компанијата. Тој го опфаќа работењето на АЛКАЛОИД АД Скопје за периодот од **јануари до декември 2022 г.** и ќе биде транспарентно и целосно објавен на сите компаниски канали за јавна комуникација.

При изготвувањето на овој извештај ги искористивме **GRI-стандардите** за насоки во воведувањето на ESG-сегментот и во изготвувањето на ESG-извештајот, поради нивната широка распространетост/глобална препознатливост, сеопфатност и флексибилност. Покрај тоа, АЛКАЛОИД АД останува да ги следи сите регулативи што го регулираат нефинансиското известување, како и другите глобално признати рамки и стандарди за ESG-известување.

Во рамките на овој ESG-извештај вклучивме и **GRI-референтна табела** за да им помогне на читателите полесно да ги лоцираат релевантните информации.

ESG во АЛКАЛОИД АД

ESG-одборот на АЛКАЛОИД АД Скопје

Со цел примена и управување со ESG-сегментот, формиравме ESG-одбор на АЛКАЛОИД АД Скопје, кој опфаќа членови од различни сегменти/служби во рамките на компанијата. Сите членови придонесуваат со своите знаења, експертиза и искуство од својот сегмент во ESG-управувањето и известувањето. ESG-одборот на АЛКАЛОИД АД Скопје одговара директно пред највисокото раководство и за своите активности редовно годишно праќа извештаи до генералниот директор и до високиот менаџмент, по потреба и до Надзорниот и до Управниот одбор, а на барање и до засегнатите страни и до надворешните аудитори.

ESG-одборот одржува редовни месечни состаноци и е одговорен за примена на ESG-стратегијата на АЛКАЛОИД АД Скопје, дефинирање предлози за долгорочни и за краткорочни ESG-цели, поставување и одржување ефикасен систематски пристап на мерење на најзначајните ESG-индикатори, дефинирање на ESG-извештајот на АЛКАЛОИД АД Скопје, како и за комуницирање на ESG-податоците со засегнатите страни. Покрај овие активности, ESG-одборот на АЛКАЛОИД АД Скопје придонесува за доближување на ESG-темите до вработените, развој на ESG-културата во целата компанија, како и за откривање нови решенија и можности за подобрувања во рамките на ESG-сегментот од работењето.

Политика за животната средина и за општествените прашања (ESG-политика)

Политиката за животната средина и за општествените прашања (ESG-политика) на АЛКАЛОИД АД Скопје ја рефлектира нашата заложба за континуирано унапредување на сите ESG-сегменти, како основа за етичко работење и за професионален успех.

Таа во целост се вклопува во нашата мисија и визија како компанија чиј императив е заштитата на интересите на сите засегнати страни, а е комплементарна и со клучните компаниски вредности дефинирани во нашиот Код на етичко и деловно однесување.

Процедура за ESG-известување

Со процедурата за ESG-известување на АЛКАЛОИД АД Скопје се опишуваат концептот и стратегијата за управување и за известување за прашања поврзани со животната средина, за општествени прашања и за управувањето во АЛКАЛОИД АД Скопје. Преку неа детално ги дефинираме сите чекори неопходни за да добиеме навремени, точни и релевантни податоци околу начинот на кој се управува со ESG-ризиците во нашата компанија.

ESG-индикатори

Остварувањето и напредокот на компанијата во однос на дефинираните компаниски ESG-цели ги следиме преку ESG-индикатори и преку податоци кои се системски поставени и применети во клучните процеси поврзани со овој сегмент од работењето на компанијата.

Односи со засегнатите страни (Stakeholder Communication)

АЛКАЛОИД АД Скопје е целосно посветен на градењето доверба со засегнатите страни и меѓу нив, со цел одржување долгорочни и стабилни односи. Во текот на 2022 година изготвивме политика за односи со засегнатите страни, во која се идентификувани засегнатите страни на АЛКАЛОИД АД Скопје. Во нејзини рамки ние ги пропишавме основните принципи и модалитети на односите со нашите засегнати страни.

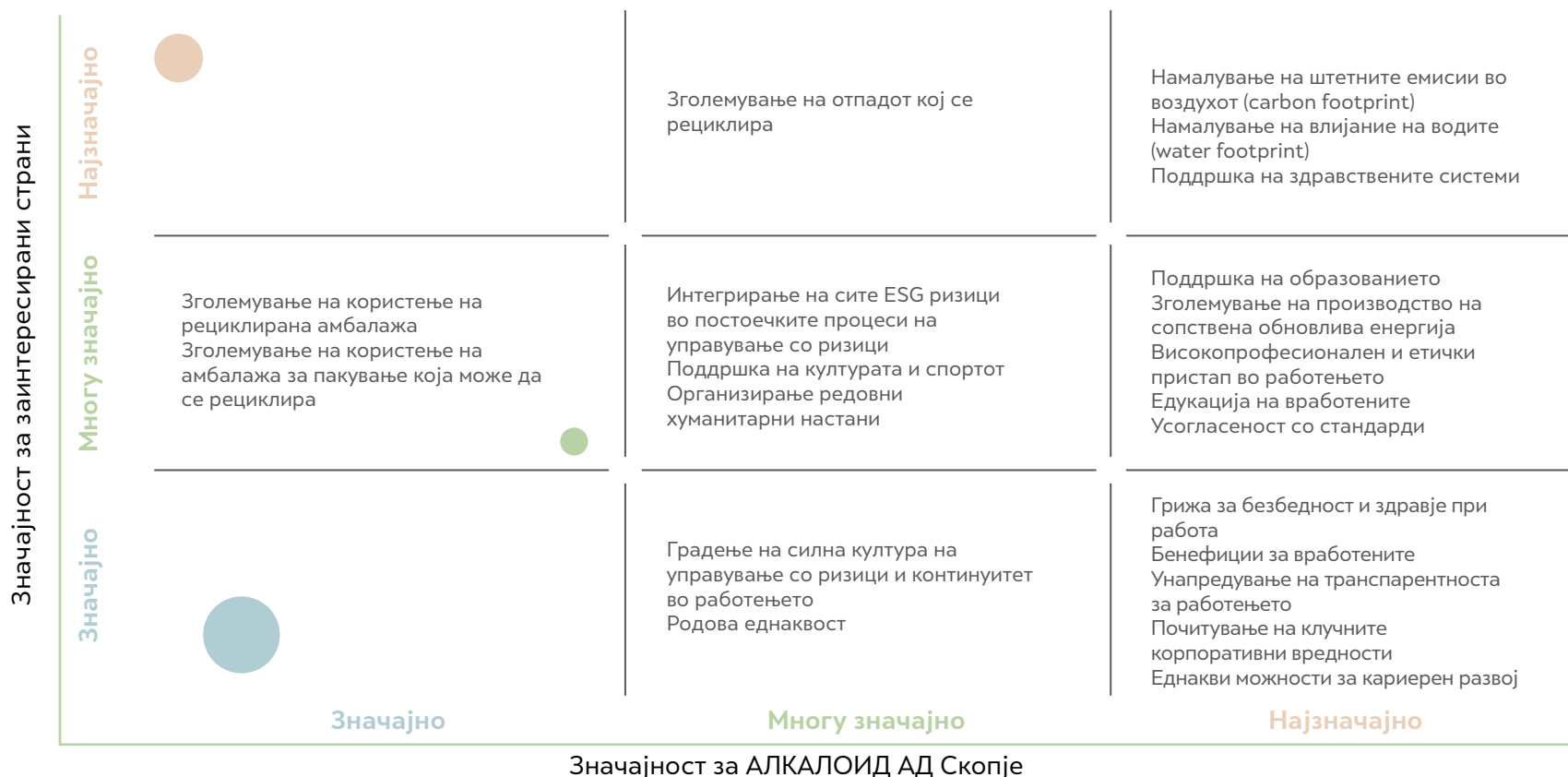
Најзначајни ESG теми за АЛКАЛОИД АД

Материјалност/значајност

Бидејќи ова за нас е прва година на претставување посебен ESG-извештај, особено внимание посветивме на проценка на материјалноста/значајноста на ESG-темите за нашата компанија. Неа ја спроведовме со комбинирана методологија преку интервјуа и преку анкети/истражувања со надворешни и со внатрешни заинтересирани страни, односно преку разговори со високиот менаџмент на АЛКАЛОИД АД Скопје; преку истражување на задоволството на вработените; преку анкета меѓу нашите купувачи, корисници на нашите производи; преку истражувања на Македонската берза и др. Токму овие активности ни помогнаа да ги идентификуваме темите кои се значајни за нашите засегнати страни и за нашата компанија.

Издвоени се вкупно 21 значајни ESG теми, за кои сметаме дека ние како компанија можеме да имаме најголемо влијание, но и кои имаат најголемо влијание врз нашето работење. За сите овие значајни теми поставуваме конкретни краткорочни и долгорочни цели, како и соодветни индикатори преку кои ќе се следат напредокот и нивното исполнување. Имајте предвид дека и покрај градацијата според важност, сите идентификувани теми се значајни и меѓусебно поврзани, што значи дека не би требало да се разгледуваат изолирано.

ESG Матрица за материјалност

Моментална ситуација

Иако во текот на изминатите години, а особено во 2022 година, светот се соочи со некои од најкомплексните предизвици на нашето време (здравствена, воена, енергетска криза), АЛКАЛОИД АД Скопје останува посветен на исполнувањето на својата ESG-стратегија, преку своите краткорочни и долгорочни ESG-цели. Сметаме дека единствениот начин за да се надминат новонастанатите предизвици е преку континуирано враќање кон непосредната околина, заедницата и кон луѓето кои нè опкружуваат.

”

АЛКАЛОИД АД Скопје
останува посветен
на исполнувањето
на својата ESG-
стратегија, преку
своите краткорочни и
долгорочни ESG-цели

ESG-стратегијата на АЛКАЛОИД АД

Нашата ESG-стратегија го одразува начинот на кој ние управуваме и ги решаваме прашањата поврзани со животната средина и со општествената одговорност, но, исто така, и носи една нова додадена вредност за нашата компанија.

При изработката на ESG-стратегијата и на ESG-целите на АЛКАЛОИД АД Скопје беа земени предвид целите за одржлив развој (Sustainable Development Goals – SDGs) на Обединетите нации. Ги идентификувавме приоритетните цели каде што имаме можност да направиме позитивни промени и да придонесеме со нашите активности за подобра иднина.

Целите за одржлив развој на Обединетите нации претставуваат глобална визија за создавање одржлива иднина во која сите имаме удел. Со Глобалниот договор на Обединетите нации овие цели се претворени во двигатели за одржлив бизнис со економски и со социјални придобивки за животната средина и за луѓето во сиот свет. Важно ни е да учествуваме и да дејствуваме во остварувањето на овие цели преку нашите секојдневни операции и активности.

Цели за одржлив развој на Обединетите нации (SDG)

СТРАТЕГИЈА

Имплементирање
и развој на ESG
сегментот

Грижа за животната
средина

Поддршка на заедницата
во која што работиме и
живееме

Луѓето пред сè!

Транспарентно,
етичко работење
и ефикасно управување
со ризиците

ДОЛГОРОЧНИ ЦЕЛИ

- Идентификување на извори и воспоставување на процес на мерење на carbon footprint
- Поставување на мерки за намалување на CO2
- Зголемено производство на сопствена обновлива енергија за 12% до 2025 година
- Зголемување на отпадот кој се рециклира за 10% до 2025
- Анализа на одржливо пакување за ПЦ ХКБ и ПЦ Фармација
- Идентификување на извори и воспоставување на процес на мерење на water footprint за сите локалитети до крајот на 2023

- Наша основна цел е да враќаме на заедницата во која живееме и во која работиме

- Грижа за здравјето, безбедноста и благосостојбата на вработените, луѓето кои имаат интеракција со компанијата како и за сите луѓе во непосредна околина каде што Алкалоид има свои активности

- Зголемување на транспарентноста во информирањето кон засегнатите страни
- Постигнување и одржување на целосна корпоративна усогласеност со внатрешните акти поврзани со етичкото работење и компаниските вредности како и со стандардите за животна средина
- Градење на силна култура на управување со ризици и континуитет во работењето преку целосно интегрирање на ризици поврзани со ESG фактори

II. Нашите
результати за
2022 година

Најзначајни ESG моменти во 2022 година

185
нови
вработени во
АЛКАЛОИД АД
Скопје

Заштеда
на вода од
5.000m³ - 1,5%
од вкупната
потрошувачка на
вода

Доделени се
40 нови
стипендии

Намалена
емисија на
1.285t CO²

Нови
паркинзи за
велосипеди

Произведени
500MWh
електрична
енергија
од обновливи
извори

Лансирана
дигитална платформа
за професионална
комуникација
**Alkaloid
ProNet**

Најзначајни
ESG моменти
во 2022 година

Проект
**60 секунди
здравје**

Награда
„25 years
ISO 9001
certified“,
Quality
Austria

Најтранспарентно
котирано акционерско
друштво за
2022 година

121 час -
просечен број
на тренинг на
вработени

Ноември -
месец за подигање
на свеста за
**заштита на
личните
податоци**
во АЛКАЛОИД АД
Скопје

85%
од вкупно
создадениот
отпад
не се
депонира

Заштеда
на енергија од
1.500 MWh
– **3,75%**
од вкупната
потрошувачка
на енергија

Краткорочни цели
за 2022 година и
преземени активности
за остварување на
истите

Животна средина

 Завршено Во тек

Краткорочни цели за 2022 година	Статус	Спроведени активности
Грижа за животната средина		
Идентификување на извори (директни и индиректни) и воспоставување на процес на мерење на carbon footprint за локалитет Автокоманда		<ul style="list-style-type: none"> - Изработен е СОП за мерни индикатори од областа на животна средина и образец за пресметка на carbon footprint (GHG протокол) - Дефинирани се извори и потребни податоци за пресметка на carbon footprint - Идентификувани се потребни подобрувања за добивање на дополнителни податоци за пресметка на carbon footprint - Одржана е обука на врвното раководство, одговорните лица на процесите и претставници на подружниците (169 учесници)
Зголемување на производство на сопствена обновлива енергија.		Изведени 12 Фотоволтаични центри со вкупна врвна моќност од 1238 kW на локалитетите Автокоманда и Ѓорче Петров кои годишно ќе произведуваат околу 1400 MWh електрична енергија.
Намалување на комунален отпад, зголемување на отпад кој се рециклира, намалување на отпад кој се депонира		<p>Подобрување на перформансите на процесот на управување со отпад пЊреку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подобрување и ревидирање на Процедурата за управување со отпад и СОПот за ракување со фармацевтски отпад - Спроведена едукација на вработените за управување со отпад (229 учесници) - Изработени се 4 флаери за правилно постапување со отпад, презентирани на обуката, објавени во тврда копија на засегнатите оддели, објавени на промотивни екрани во простории во АЛКАЛОИД. - Реализирани KPI за процесот на управување со отпад 5,20 % намалување на количина на комунален отпад 2,02 % зголемување на процент на рециклиран отпад 4,31 % намалување на отпад кој се депонира
Анализа на одржливо пакување за ПЦ ХКБ		Основна Анализа на одржливо пакување е реализирана. Идентификувани се потребни подобрувања за добивање на прецизни информации и податоци
Идентификување на извори и воспоставување на процес на мерење на water footprint за локалитет Автокоманда		<ul style="list-style-type: none"> - Изработен е СОП за мерни индикатори од областа на животна средина и образец за пресметка на water footprint - Дефинирани се извори и потребни податоци за пресметка на water footprint - Идентификувани се потребни подобрувања за добивање на дополнителни податоци за пресметка на water footprint - Одржана е обука на врвното раководство, одговорните лица на процесите и претставници на подружниците (169 учесници)

Општествени прашања

 Завршено Во тек

Краткорочни цели за 2022 година	Статус	Спроведени активности
Поддршка на заедницата во која што работиме и живееме		
Континуирана поддршка на здравствените системи каде што дејствуваме;		- учесник на VII Конгрес на фармацевтијата во Македонија со меѓународно учество, одржан во Охрид - учесник и главен поддржувач на Третата балканска педијатриска школа, одржана во Скопје - лансирање на нова иновативна веб-страница „Алкалоид Пронет“ - модерна дигитална платформа за здравствените професионалци"
Поддршка на спортот		- формирање на два ракометни клуба, РК АЛКАЛОИД и РК МУЛТИ ЕСЕНС - отворање на нов шаховски дом за шаховска едукација и за турнири за младите - спонзор на Ракометна федерација на Македонија
Организирање редовни хуманитарни настани		- реализирани 2 крводарителски акции - реализирана акција за донирање облека
Постојано охрабрување на вработените да се вклучат во нашите корпоративни иницијативи за општествена одговорност		- повеќе од 270 доброволно пријавени вработени за дарување крв во двете крводарителски акции - собрани преку 1.900 кг доброволно донирана облека, поставени беа 10 кутии за донирање на трите локалитети на АЛКАЛОИД (Автокоманда, Лафома, Билка)
Луѓето пред сè!		
Стипендирање на најдобрите студенти од Фондацијата „Трајче Мукаетов“		- За учебната 2022/2023 година Фондацијата „Трајче Мукаетов“ додели 40 нови стипендии
Иницирање на дуално образование / дуална паралелка во Средното медицинско училиште		- Завршена прва година од прва генерација на парцијално-дуална паралелка, во Јули 2022. Почеток на уште една нова паралелка од 01.09.2022 година.
Формирање сопствен центар за едукација и за обуки		- Центарот за тренинг и едукација е ставен во употреба и во текот на 2022 година, неговиот капацитет за организирање на обуки како и за едукација на млад кадар во тренинг лабораторија беше максимално искористен.
Програмата за млади таленти – практиканство во АЛКАЛОИД АД Скопје		- Во текот на 2022 година, тековно продолжи програмата за млади таленти – практиканство, каде вкупно 53 практиканти беа дел од оваа програма.
Едукација на вработените		Во текот на 2022 година, вработените поминале просечно 121 час обука.
Безбедност и здравје при работа – обезбедување безбедна, сигурна и здрава работна околина со што би се постигнало намалување на параметрите LTIFR		- Извршени 775 законска обуки при промена на работно место и обука за нововработени - Извршени 300 обуки по СОП-ви (Пријава неар мис) - Изработен и поставен флаер за пријава на неар мис - Изготвени нови/ажурирани 108 проценки на ризик на работни места - Извршени 1991 превентивни здравствени прегледи за вработени - Извршени 173 тестирања и испитувања на опрема за работа (машини, апарати и др. опрема) - Извршени 54 мерења на микроклиматски услови, осветлување, хемиски и физички штетности во работна средина
Еднакви можности за кариерен развој – процес на управување со таленти		- Еднакви можности за вработување преку интерни огласи. Промоција на култура на давање на повратна информација каде 700 вработени се вклучени во овој процес.
Градење и одржувањето инклузивна, позитивна и почитувана работна средина за сите		- Корпоративен весник "Здравјето пред сè", Alka speak up, маркетинг кампања "Еден работен ден во Алкалоид АД Скопје", промоција на код за деловно и етичко однесување.
Родова еднаквост		- Промовирање на клучните компаниски вредности кои ја истакнуваат важноста на родовата еднаквост во нашата компанија.
Дополнително здравствено осигурување за сите вработени		- Во текот на 2022 година, тековно продолжи со реализација проектот за дополнително здравствено осигурување
Бенефиции за децата на вработените		- Проект за Бенефиции за деца на вработените, поддршка за развојот и доедукација на децата на вработените. Во текот на 2022 година беа опфатени 544 деца со овој проект.
Зголемување на задоволството на вработените		- Реализација на повеќе акциони планови кои произлегоа од истражувањето на задоволство на вработените кое се спроведе во 2021 година.

Управување

 Завршено Во тек

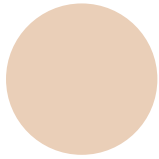
Краткорочни цели за 2022 година	Статус	Спроведени активности
Транспарентно, етичко работење и ефикасно управување со ризиците		
Континуирано унапредување на транспарентноста на компанијата		- Изготвување на ESG извештај со детални податоци од сите сегменти - Отворање на нови канали за информирање на јавноста за активностите на компанијата
Компаниските етички и стандарди за усогласеност да бидат целосно интегрирани во операциите на нашите капитално поврзани друштва во светот		- Започнат е процесот на имплементирање на Код за деловно и етичко однесување и стандардите за усогласеност во нашите капитално поврзани друштва во светот
Одржување на Системот за управување со животна средина согласно барањата на стандардот ISO 14001 - без големи (major) наоди, усогласеност со регулаторните барања од областа на животна средина, барањата и очекувањата на заинтересираните страни и со обврските дадени во дозволи и решенија од Државни и регулаторни институции.		- Екстерна проверка од Quality Austria се спроведе од 13.04 – 18.04.2022. . Нема идентификувано големи (major) наоди. - Воспоставениот систем за животна средина преку неговите клучни елементи; управување со аспектите на животна средина, цели и програми за подобрување, промени од области на животна средина, реагирање и истраги при еколошки инциденти, мониторинг и мерење на влијанијата врз животна средина е усогласен со законската регулатива, имплементирани стандарди и други барања кои ги прифатила организацијата.
Интегрирање на сите ESG ризици во постоечките процеси на управување со ризици / бази на оперативни и стратешки ризици.		ESG ризиците се интегрирани во Интегрираниот менаџмент систем преку: - Стратешките ризици на компанијата - Идентификуваните Оперативни ризици за секој процес во Алкалоид АД Скопје - Идентификувани аспекти врз животна средина од процесите во Алкалоид АД Скопје (Еколошки Мастер Планови по ОЕ/Програма - Изработените Проценки на ризик за секое работно место"
Дефинирање на позицијата Офицер за ризици и континуитет во работењето во рамките на организациската структура		- Позицијата на Офицер за ризици и континуитет во работењето е дефинирана во Организациската шема
Дефинирање на составот и улогата на Одборот за управување со ризици и континуитет во работењето кој организациски директно одговора на највисокиот менаџмент.		- Донесена е Одлука за членови на Одборот за управување со ризици и континуитет во работењето и Тим за управување со ризици и континуитет во работењето со примарни одговорности - Изработена е Процедура за управување со ризици во која се детално дефинирани одговорностите на Одборот и Тимот.

Преглед на најзначајните ESG-индикатори на АЛКАЛОИД АД Скопје

Повеќе информации за овие и останатите ESG-индикатори во продолжение на ESG-извештајот и неговите прилози

Индикатор	2022 година	Мерна единица	GRI / останати ESG индикатори
Вкупно создаден отпад	815.617,00	t	GRI- 306-3-a
Опасен отпад	115.731	t	GRI- 306-3-a
Неопасен отпад	699.886	t	GRI- 306-3-a
Рециклиран отпад	697.387	t	GRI- 306-4-a
Депониран отпад	118.320,00	t	GRI- 306-5-a
Комунален отпад	4.550,00	m3	GRI- 306-5-a
Површинска вода	0,00	ML	GRI- 303-3
Подземна вода	143.989,00	ML	GRI- 303-3
Вода добиена од трета страна	190.915,00	ML	GRI- 303-3
Површинска вода + Подземна вода + Вода добиена од трета страна	334.904,00	ML	GRI- 303-3
Електрична енергија	13.778,00	MWh	GRI-302-1
Нафта	196.250,00	L	GRI-302-1
Природен гас	2.235.058,00	Nm3	GRI-302-1
Емисии од стационарни извори- Опсег 1	2.332,38	t CO2 eq	GRI-305-1
Емисии од мобилни извори - Опсег 1	395,88	t CO2 eq	GRI-305-1
Емисии од опрема за ладење - Опсег 1	26,54	t CO2 eq	GRI-305-1
Емисии од откупена електрична енергија- Опсег 2	9.811,20	t CO2 eq	GRI-305-2
Деловно патување - Опсег 3"	61,40	t CO2 eq	GRI-305-3
Транспорт на вработени до работно место - Опсег 3	14,96	t CO2 eq	GRI-305-3

Преглед на најзначајните ESG-индикатори на АЛКАЛОИД АД Скопје

Повеќе информации за овие и останатите ESG-индикатори во продолжение на ESG-извештајот и неговите прилози

Индикатор	2022 година	Мерна единица	GRI/ останати ESG индикатори
Вкупен број на вработени во компанија	2.617	број на вработени	останати ESG индикатори
Вкупен број на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје	1.975	број на вработени	останати ESG индикатори
Процент на вработени, жени	59%	процент на вработени	GRI-405-1
Процент на жени на раководни позиции	46%	процент на вработени	GRI-405-1
Стапка на нововработени	9,37%	процент на вработени	GRI-401-1
Стапка на заминати од компанијата (turnover)	2,72%	процент на вработени	GRI-401-1
Просечен број на часови тренинг по вработен на годишно ниво	121	часови	GRI-404-1
Процент на задоволство на вработени	71,74%	процент на задоволство	останати ESG индикатори
Вкупно пријавени избегнати несреќи	17	број на пријавени избегнати несреќи	GRI-403-2
Смртни случаи	0	број и стапка на смртни случаи	GRI-403-9
Повреди со тешки последици	0	број и стапка на повреди со тешки последици	GRI-403-9
Евидентирани повреди	44	број на евидентирани повреди	GRI-403-9
Фреквенција на евидентирани повреди	11,36	Стапка на евидентирани повреди на 1.000.000	GRI-403-9
Тежина на повреди	21,44	Стапка на тежина на повреди	останати ESG индикатори
Повреди / 1000 вработени	19,66	Број на повреди на 1000 вработени	останати ESG индикатори

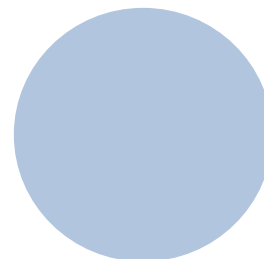

ЖИВОТНА СРЕДИНА
ОПШТЕСТВЕНИ ПРАШАЊА
УПРАВУВАЊЕ

АЛКАЛОИДА
БАНКИ

Општествена одговорност во нашата компанија

Општествената одговорност, како концепт на влијание врз општеството и врз животната средина, е високо позициониран приоритет во корпоративната стратегија на АЛКАЛОИД АД Скопје. Во рамките на нашето работење, преку транспарентно и етичко однесување ја искажуваме нашата заложба да придонесуваме за одржлив развој и за поддршка на сите засегнати страни.

Општествената одговорност е стратешки интегрирана во целокупниот бизнис-процес на компанијата. Реализацијата на конкретни активности и проекти е од огромно значење за доброто на заедницата во која живее и работиме, преку кои постојано и интензивно вложуваме во подобрување и во унапредување на сите услови и сфери од општественото опкружување.

Свесни за влијанието што го имаме врз сите аспекти на општеството, а во согласност со политиката за општествена одговорност, нашата компанија, преку различни соработки, проекти и активности, континуирано ја потврдува својата изразена стратешка определба за поддршка во сите сфери на општествениот, економскиот, на образовниот, здравствениот и на културниот живот во Македонија. Преку реализација на различни проекти, донации и активности, приспособени на потребите на опкружувањето, безрезервно и континуирано придонесуваме за подобрување, унапредување и за развој на заедницата во која живееме и работиме.

Донации и спонзорства

Донација на патничко возило на Државниот архив

Како компанија која веќе деветта деценија негува исклучителна корпоративна општествена одговорност, уште еднаш ја потврдивме нашата посветеност и грижа спрема општествените чинители.

Овојпат, преку донација на патничко возило за потребите на Републичкиот државниот архив, како компанија дадовме своја поддршка, со цел подобрување на условите за работа и олеснување при извршувањето на секојдневните активности и обврски на оваа институција.

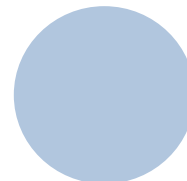
Донација на лабораториска опрема на Средното медицинско училиште СМУГС „д-р Панче Караџов“ - Скопје

Во духот на досегашната успешна и долгогодишна соработка со Средното медицинско училиште СМУГС „д-р Панче Караџов“ во Скопје, а за потребите на опремување на нивната училишна лабораторија, доделивме донација на училиштето во вид на лабораториска опрема.

Лабораториската опрема, која се состои од лабораториски дејонизатор на вода со капацитет за производство на 30 l/h прочистена вода, ќе придонесе за успешна организација и изведба на планираните вежби во склоп на практичната настава во училиштето, како и за подобрување и за унапредување на условите во образованието на учениците.

Во насока на унапредување на образовниот систем, во изминатиот период веќе две парцијално дуални паралелки од училиштето се дел од нашата компанија, при што учениците дел од наставната програма по предметот Учење преку работа ја реализираат во нашата најсовремено опремена тренинг-лабораторија во рамките на Центарот за едукација и за обуки.

Преку реализација на голем број проекти во делот на образованието ги истакнуваме заложбата и придонесот во активностите за општествена одговорност во насока на подобрување на условите за правилен развој и за квалитетно образование на младите.

АЛКАЛОИД АД Скопје станува партнер на СОС детското село

СОС Детско село - Северна Македонија е дел од интернационална организација којашто работи во 136 земји во светот веќе 70 години и е посветена на помош и на поддршка на најранливите – децата.

СОС детското село во земјава има помогнато на повеќе од сто илјади деца, овозможувајќи им поддршка, љубов, топол дом, чувство на припадност и на сигурност, квалитетно образование, посигурна иднина и можност да имаат поубаво детство. Во минатото нашата компанија во неколку наврати ја има поддржано оваа организација, а сега започнуваме една нова стратешка соработка преку именување на една од куќите во „Бекутан“.

Грижата за децата е основната цел на двата ентитети. Таканареченото кумство на куќата Бекутан, освен финансиска поддршка, претставува и основа за градење искрени релации меѓу згрижувачкото семејство кое живее во куќичката и вработените во нашата компанија.

Ова стратешко партнерство ќе продолжи и во 2023 година преку заеднички активности во текот на годината, кои ќе се одвиваат под мотото „Секое дете е наша грижа“.

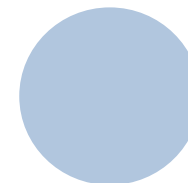
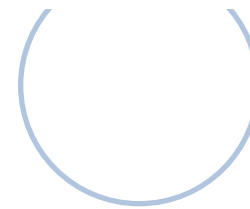
Донација на компјутерска опрема на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство (ФИНКИ)

Информатичката технологија и квалитетното образување стручен кадар во оваа област се од витално значење за општеството и за деловниот сектор. Во таа насока, нашата компанија склучи меморандум за соработка со Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство (ФИНКИ) при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје, со цел поддршка и вложување во унапредувањето на образовниот систем во Македонија.

Со овој меморандум се утврдува рамката во која ќе се реализира соработката меѓу потписниците за работи од заеднички интерес, базирани на искористување на научностручните, професионалните, материјално-техничките и на просторните услови на двете страни, насочени спрема унапредување на едукативните, истражувачките и на апликативните активности од областа на информатичките науки и компјутерското инженерство.

Како прв чекор за започнување на оваа успешна соработка со ФИНКИ, дониравме серверска опрема од познатиот производител IBM (USA), наменета за збогатување на лабораториската и на информатичката инфраструктура на Факултетот, со што ќе се овозможи подобрување на квалитетот на образовниот процес и унапредување на условите за изведување на наставата и на стручните вежби за студентите.

АЛКАЛОИД АД Скопје - долгогодишен поддржувач на Ракометната федерација на Македонија

Она што е особено важно и клучно за нас како успешна компанија е да ги препознаеме вистинските вредности во сите сегменти на нашето живеење и дејствување, а во исто време со нашите активности и проекти на општествена одговорност да иницираме и да придонесеме за подобрување на условите во сите сфери на општественото опкружување и дејствување. Се разбира, една од поважните сфери е спортот.

Секоја поддршка за спортот и за спортските тимови претставува дополнителен мотив и сигурност за спортот во насока на развој, усовршување и на вложување во иднината. Спорт во кој сме најуспешни е, секако, ракометот, спорт со кој како народ се гордееме.

Како и успехот на една компанија така и успехот во спортот се темели на одлучност, јасна визија, поставени цели, на посветеност, тимска работа и на натпреварувачки дух. Горди на успесите на македонскиот ракомет, безрезервно ја изразуваме нашата долгогодишна поддршка на патот кон успехот, со верба и со желби да помогнеме во остварувањето на целите и на амбициите и во иднина.

Хуманитарни активности

Две масовни крводарителски акции во АЛКАЛОИД АД Скопје

Со масовен настан за крводарување по повод 14 јуни – Светскиот ден на крводарителството – нашата компанија ја продолжи петдецениската традиција на организирање крводарителски акции со вработените.

Под мотото „Дарувај крв, спаси живот“, 130 алкалоидовци изразија волја за дарување крв во колективната акција, која се одржа во Центарот за едукација и за обуки на АЛКАЛОИД АД Скопје, во соработка со Црвен крст и со Институтот за трансфузиона медицина.

Меѓу нашите вработени кои даруваа крв имаше и вистински рекордери со повеќе од 30 дарувања, но многубројни се и вработените од помладата генерација кои за првпат даруваат крв, што е за посебно поздравување. Во исто време имаше и првократни крводарители од помладата генерација вработени, кои допрва ќе го промовираат ваквиот чин на солидарност во компаниските редови. Крводарителството е доброволен чин и индивидуален одраз на хуманост и на солидарност.

Со оглед на големиот интерес од нашите вработени, истата година во декември реализиравме и втора масовна крводарителска акција, во која 150 пријавени алкалоидовци изразија волја за крводарување. Во двете акции во компанијата дарувани беа вкупно 290 единици крв. Едно крводарување може да спаси 3 до 4 човечки животи.

Во насока на уште поголема афирмација на доброволното крводарителство и во знак на изразување почит и благодарност спрема големиот број крводарители од своите редови, креиравме посебен визуелен идентитет – лого на Друштвото на крводарители. Афирмацијата на доброволното крводарителство и изразувањето благодарност спрема големиот број алкалоидови крводарители се едни од главните цели на Друштвото на крводарители, кое активно функционира во рамките на компанијата повеќе од 50 години.

Донирај облека – сподели добрина!

Во духот на компаниските вредности, нашата компанија организираше нова хуманитарна акција, повторно во соработка со Црвениот крст.

Преку оваа акција вработените кои имаат облека која не им е потребна, а која е употреблива и во добра состојба, можеа да ја донираат на наменските пунктови поставени во рамките на сите локалитети на компанијата, во времетраење од 2 недели, во периодот од 19 до 30 септември 2022 година.

Уште на самиот почеток на оваа хуманитарна акција алкалоидовци изразија силна волја и безрезервно се вклучија со свој придонес. Акцијата резултираше со околу 1.900 кг донирана облека. Во контејнерите за донирање облека на Црвениот крст, лоцирани на територијата на Град Скопје и низ неколку општински организации, во текот на една година се собираат повеќе од 4 тони облека, кои најпрвин се селектират, а потоа се дистрибуираат до крајните корисници (институции, семејства и поединци). Овие донации годишно им помагаат на повеќе од 1000 лица со социјален ризик кои се обратиле за помош.

„Донирај облека – сподели добрина“ е една во низата соработки меѓу АЛКАЛОИД АД Скопје и Црвениот крст, кои траат со години и кои резултираат со голем хуманитарен ефект во интерес на оние на кои им е најпотребна помош, вреднувајќи ги хуманоста, човечката солидарност и општествената одговорност, пред сè!

Поддршка за општата јавност со информативна и едукативна содржина

Дигитална кампања „60 секунди здравје!“

Јадрото на корпоративната матрица на битисување на нашата компанија од речиси девет децении го чинат луѓето. Здравјето на секој поединец, како фокус на една деловна култура и етика, го конструира најцврстиот столб на компанискиот раст и развој. Оттука, подредувањето на примарните приоритети низ напредокот на компанијата започнува од вработениот како единка, од неговото семејство и од здравјето и благосостојбата како императив на заедничката интеракција. Водени од нашата максима „Здравјето пред сè“ и следејќи ги трендовите во дигиталниот маркетинг, во 2022 година, во рамките на корпоративните комуникациски активности, беше лансирана дигиталната кампања со назив „60 секунди здравје!“. Концептот „60 секунди здравје“ е вовед во едно ново поглавје, преку кое ние како компанија со изострено чувство за одговорност спрема општеството, имаме цел ефектно кревање на свеста за грижата за здравјето на поединецот, како и едукација на публиката за важноста и за значењето на здравјето, здравите навики и на здравиот начин на живот.

Кампањата е составена од кратки видеа, лесни за гледање и едукативни, за различни прашања на темата здравје. Овој нов пристап на дејствување неслучајно започнува од најмладите,

затоа што токму тие се врската со новото време кое допрва доаѓа. Во видеозаписите „60 секунди здравје“ децата на вработените во нашата компанија одвреме-навреме нè потсетуваат како треба да се однесуваме при најобичните животни рутини.

А првото видео го емитувавме на 7 април, Светскиот ден на здравјето. Токму на овој ден ние и нашите дечиња почнавме серија влогови посветени на темата со наслов „60 секунди здравје“. Светскиот ден на здравјето, 7 април, се одбележува секоја година, во пресрет на годишнината на Светската здравствена организација, уште од далечната 1948 година. Овој ден е своевиден аларм кој треба да го привлече вниманието на светската јавност за најважните проблеми поврзани со здравјето на глобално ниво. Годишното мото беше „Наша планета – наше здравје“, алудирајќи на поврзаноста на човекот со планетата Земја и на постојаната интеракција со неа од моментот на раѓање како нераскинлив дел од екосистемот. Прашањето за здрава животна средина е тесно поврзано со прашањето за здравјето на секој поединец. Во видеозаписот ги запрашавме малите членови на големото семејство АЛКАЛОИД АД Скопје што е здравје. Иако тие и ние, големите, имаме различни перцепции за поимот, согласни сме во едно: здравјето е најважното нешто во животот!

Поддршка на стручната јавност

Пронет - модерна дигитална платформа за медицинските лица

Луѓето пред сè е иницијална каписла на корпоративниот процес за унапредување на комуникацијата меѓу сите засегнати страни. Во насока на поддршка на стручната јавност и во чекор со светските деловни трендови, во 2022 година ја лансиравме „Пронет“, модерна дигитална платформа наменета за тоа да овозможи континуирана поддршка за здравствените професионалци во секојдневната грижа за пациентите, преку современа дигитализирана мрежа за размена на корисни информации.

„Пронет“ ќе помогне за дигитализација и за модернизирање на комуникацијата на нашата компанија со медицинските лица и со јавноста истовремено. „Пронет“ овозможува брз и лесен пристап до најнови научни информации, едукативни содржини и до корисни алатки од голема помош за здравствените работници во земјава, како и јасен и едноставен пристап до најновите клинички упатства, во согласност со докажаните медицински практики и со медицината базирана на докази.

Дополнително, таа содржи и детални информации за фармацевтското производствено портфолио на АЛКАЛОИД АД Скопје во делот на регистрирани лекови, медицински средства и додатоци во исхраната. Овој дигитален концепт вклучува и стручни содржини од повеќе медицински гранки и специјалности, групирани според терапевтските области, како и понуда на иновативни дигитални алатки, стручни методолошки калкулатори, дијагностички тестови и анамнестички прашалници. Научни трудови, специјализирани статии и елаборации од еминентни имиња во македонското здравство и сервисни информации за настани, вебинари и за симпозиуми се, исто така, дел од содржината на платформата.

Како компанија остануваме доследен генератор во процесот на професионализација на сите сегменти од дигиталното функционирање на своите клучни дејности и на нивните чинители. Нашата мисија во иднина е „Алкалоид пронет“ да се развие во подетален и релевантен медицински информатор за здравствените работници во нашата земја, а нашата визија е „Алкалоид пронет“ да прерасне и во платформа од регионални размери.

АЛКАЛОИД АД Скопје главен поддржувач на Третата балканска педијатриска школа во Скопје

Во рамките на Третата балканска педијатриска школа со меѓународно учество, која се одржа од 26 до 28 октомври во хотелот „DoubleTree by Hilton“, нашата компанија пред стручната јавност одржа симпозиум посветен на линијата Sensitive од продуктното портфолио на Becutan, производи за нега на кожата на децата. Наш предавач пред големиот број педијатри и професионалци од педијатриската дејност и од сродните дејности беше реномираниот неонатолог, прим. д-р Марина Поп Лазарова, која низ стручна презентација го претстави новото портфолио „Becutan Sensitive“, споделувајќи иницијални, најнови сознанија од истражувањето спроведено во соработка со голем број родилишта во Македонија.

На овој настан свое претставување имаше и линијата „Becutan KidsVits“, додатоци во исхраната и медицински средства, формулирана според најновите научни сознанија, фармацевтски стандарди и здравствени препораки.

Третата балканска педијатриска школа со меѓународно учество, во организација на Здружението на педијатри на Македонија, ја проследија стотина професионалци од областа на педијатријата и на сродните дејности. Богатата програма на тридневниот настан вклучи еминентни предавачи од сиот свет, а стручниот дел се темелеше на неколку главни теми: ретки болести, неонатологија, аутизам, неврологија, имунизација, пулмологија и алергологија.

АЛКАЛОИД АД Скопје домаќин на стотина странски учесници на VII Конгрес на фармацијата

АЛКАЛОИД АД Скопје, како континуиран поддржувач на стручни, научни и на истражувачки настани кои имаат големо влијание врз целокупниот развој на фармацијата и на медицината во земјава и пошироко, и годинава достоино ја презеде улогата на традиционален, главен поддржувач на VII Конгрес на фармацијата во Македонија, со меѓународно учество, кој се одржа од 5 до 9 октомври во Охрид. Како платинест спонзор на овој домашен настан од интернационален карактер, ја помогнавме целокупната организација на Конгресот, кој во својот програмски фокус ги имаше современите трендови во фармацијата и можностите и предизвиците со кои се соочува оваа динамична дејност.

Во рамките на формалниот програмски дел, организиравме свој симпозиум посветен на улогата на фармацевтите во минатото, сегашноста и во иднината, давајќи одговор на клучните прашања околу сеприсутноста на фармацевтите низ развојот на фармацевтската дејност, преку стручните предавања на еминентни експерти во својата област.

Повеќе од 850 гости од странските претставништва и од базата на АЛКАЛОИД АД Скопје беа дел од Конгресот. Учесниците беа едногласни дека секоја можност за меѓусебна средба и размена на искуства е додадена вредност на компанијата, која во преден план секогаш ги има своите вработени. Долгогодишните соработници на АЛКАЛОИД од регионот беа децидни дека успешната соработка, која во повеќето случаи трае со децении, се должи, пред сè, на квалитетот на производите, но и на начинот на кој компанијата ги цени и ги вреднува сите засегнати страни во рамките на системот на соработка.

Како компанија континуирано инвестираме и ќе продолжиме да инвестираме и во иднина во образование, нови технологии, во опрема, знаење и во кадар, притоа применувајќи ги најстрогите стандарди во фармацевтската индустрија. Овие постулати се длабоко вкоренети во нашата деловна стратегија.

Поддршка на спортот, културата и на образованието

Спортот во АЛКАЛОИД

Напредокот на секоја индивидуа, заедница, компанија зависи од напредокот на општеството во целина! Силно посветени да дејствуваме во насока на подобрување, унапредување и на поддршка на заедницата во сите општествени сфери, од особено и витално значење се грижата и поддршката на спортот.

Водени од нашата максима Здравјето пред сè, спортот е една од највиталните активности, која придонесува за промовирање здрав живот, па поттикнати од тоа, во делот на корпоративната општествена одговорност и култура, безрезервно и постојано вложуваме во него.

Спортот во АЛКАЛОИД е неизоставен дел од историјата и од сегашноста на компанијата!

Поддршката на македонскиот спорт како општествена одговорност е привилегија, а директната инволвираност и придонесот во спортот се гордост на секој еден вработен во АЛКАЛОИД АД Скопје. Наша гордост се нашите спортски клубови - двата ракометни и едниот шаховски клуб – РК Алкалоид, РК Мулти Есенс и ШК Алкалоид.

Формирани два ракометни клуба – РК Алкалоид и РК Мулти Есенс

Историска сезона за РК Алкалоид закитена со шампионски пехар

РК Алкалоид е формиран во 2021 година со примарна цел младите ракометни таленти кои имаат потенцијал и желба за напредок правилно да се насочат и да се развиваат во врвни играчи со позитивни животни вредности.

Визијата на клубот е да се стреми кон европските ракометни стандарди на професионална работа, промоција на модерен ракомет и на издигнување на играта на највисоко ниво, а мисијата на клубот е со специфични тренинзи и методи на стручна работа младите надежи кои ќе ги регрутираме да прераснат во квалитетни ракометни играчи.

РК Алкалоид, по успешниот настап во дебитантската сезона во Првата лига, обезбеди пласман во Суперлигата во сезоната 2022/2023 под водство на првиот тренер на тимот, македонската ракометна легенда Кирил Лазаров. Нашата младинска екипа е нов државен младински првак, а кадетскиот тим сезоната ја заврши како вицепрвак на Македонија.

Во 2022 г. формиран е и РК Мулти Есенс, екипа составена од помлади талентирани играчи кои формираат база на играчи што имаат младински репрезентативен потенцијал. Нашите клубови имаат и голем младински погон со пријавени 98 ракометари во младинските категории, поделени во пет екипи што играат во три возрастни категории: У14, У16 и У18. РК Алкалоид им посвети особно внимание на најмладите и отвори свои ракометни школи во Скопје и во неколку градови во Македонија. Во првата сезона повеќе од 500 деца беа дел од ракометните школи под патронат на РК Алкалоид.

АЛКАЛОИД АД Скопје отвори едукативен шаховски дом

Шаховскиот клуб „Алкалоид“ е основан на 26 март 1976 година и важи за еден од најдобрите европски клубови. Во својата историја има огромна колекција на титули, од кои најпрестижна е освоено злато на Европскиот клупски куп во Нови Сад во 2016 година.

Резултатите на нашиот клуб се импозантни: многу шампионски титули како во екипна така и во индивидуална конкуренција, во сениорски и во јуниорски категории, во машка и во женска конкуренција. Играчите имаат огромна колекција на титули: неколку индивидуални европски и олимписки медали, победи на меѓународни турнири, многу шампионски државни титули во сите конкуренции (сениорска/јуниорска, машка/женска) итн.

Водејќи се од значајното влијание на шахот во развојот на најмладите, во 2022 година Шаховскиот клуб „Алкалоид“ опреми ново, модерно катче наменето за шаховска едукација и за турнири за младите почнувајќи од 7-годишна возраст. Станува збор за две училници во центарот на Скопје, каде што најсилните македонски велемајстори ќе работат со најмладите во групи до 20 ученици.

Наставата во рамките на клубот ја водат лиценцирани тренери на Светската шаховска организација. Освен за членовите на клубот, шаховскиот дом е отворен за сите шахисти и љубители на шахот, кои имаат можност за едукација, дружење и за турнири. Според проценката на стручните експерти и на педагозите, шахот придонесува за развој на когнитивните способности кај најмладите, ја подигнува концентрацијата при учењето, ги подобрува аналитичкото размислување, решавањето проблеми и носењето одлуки, а во голема мера овозможува и дружење и креирање тимски дух.

Фондацијата „Трајче Мукаетов“ додели 40 нови стипендии за учебната 2022/2023

За петнаесет години постоење Фондацијата „Трајче Мукаетов“ има стипендирано 619 студенти по фармација и по медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје, а за досегашните активности инвестирани се близу 120 милиони денари.

Фондацијата е формирана за целите на поддршка на проекти од сферата на фармацијата, медицината и на науката, пред сè, преку стипендирање млад, амбициозен кадар кој својата кариера им ја посветил токму на овие дејности.

За учебната 2022/2023 година Фондацијата „Трајче Мукаетов“ додели 40 нови стипендии. Во согласност со објавениот јавен конкурс, изборот на стипендистите за учебната 2022/2023 година е усвоен од Управниот одбор на Фондацијата, по предложената прелиминарна листа од комисиите за распределба на стипендии, во чиј состав членуваа претставници од Фондацијата, од двата факултети, како и претставници од редовите на студентите.

Следејќи ги сè поголемата експанзија на нашата компанија и сè поголемите потреби од компетентни и од мотивирани млади колеги, континуирано ги шириме своите програми за обучување на перспективени и амбициозни ученици и студенти.

Веќе неколку години успешно ја спроведуваме Програмата за млади таленти, во која се вклучени програмите за практиканство и за парцијално дуално образование.

Програма за млади таленти - практиканство

Од 2018 година 205 практиканти учествуваа во Програмата за млади таленти во АЛКАЛОИД АД Скопје, каде што имаа можност да се запознаат со процесите и со активностите во компанијата. Процентот на вработени практиканти од вкупната бројка изнесува 40 %.

Во Програмата за млади таленти, АЛКАЛОИД АД Скопје соработува со седум образовни институции. Имено, пет се високообразовни институции од кои четири се од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје и тоа: Фармацевтскиот факултет Скопје, Институтот за хемија при ПМФ Скопје, Технолошко – металуршкиот факултет Скопје, Медицинскиот факултет Скопје, како и една од Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, односно Факултетот за медицински науки. Дополнително, соработката има и со две средни училишта СМУГС „д-р Панче Караџозов“ Скопје и СУГС „Марија Кири Склодовска“ Скопје.

Најголем број практиканти кои поминале пракса, но и кои се вработиле во компанијата се од Фармацевтскиот факултет - Скопје при УКИМ.

Проект парцијално дуално образование

Преку проектот за парцијално дуално образование на 44 ученици од Средното медицинско училиште СМУГС „д-р Панче Караџозов“ Скопје, кои поминаа низ соодветен процес на регрутација и на селекција, им овозможивме добивање и практикување нови вештини во реални процеси во рамките на компанијата.

Во текот на јули 2022 година заврши првата учебна година за првата генерација на ученици на смерот Фармацевтски техничар во фармацевтската индустрија во парцијално дуалното образование, во соработка со СМУГС „д-р Панче Караџозов“ Скопје, која брои 22 ученика.

Во септември 2022 година тековно продолжи образованието во четврта година од постоечката паралелка, но започна со настава и нова генерација на ученици во трета година (генерација 2022/2023), која, исто така, брои 22 ученика.

Практикантите и учениците имаат можност да учат и да изведуваат практична настава како во постојните оддели, така и во тренинг лабораторијата во Тренинг-центарот – Лафома, која е најмодерно опремена и која е специјално наменета за тренинг и за едукација.

Алкалоидовци традиционално дел од „Wizz Air скопскиот маратон“

Алкалоидовци традиционално, како и секоја година, учествуваа на 18-тиот по ред „WizzAir скопски маратон“, кој се одржа на 2 октомври 2022 година.

Многубројни во составот, 457 наши вработени се натпреваруваа во трката на 5 км со 396 тркачи, на полумаратонската трка со 57 тркачи и на маратонската трка со 4 тркачи. Алкалоидовците кои беа дел од маратонот ги потврдија заложбите за тимска игра и покажаа дека тимскиот дух е подеднакво важна движечка сила како на работното место така и во другите животни сфери.

И покрај силната конкуренција, нашиот женски тим на трката од 5 км успеа да се пласира на третото место од вкупно 141 екипа, додека, пак, машкиот тим се пласираше на петтото место од вкупно 141 екипа. Во полумаратонската трка женскиот тим се пласираше на високото осмо место, додека, пак, машкиот тим се пласираше на петнаесеттото место.

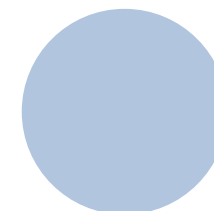

Унапредување на условите за работа и важноста на задоволството на вработените

Нов инвестициски проект посветен на вработените: AlkCaffee – уште еден чекор кон унапредување на условите за работа во АЛКАЛОИД АД Скопје

Грижата за човечкиот капитал и за задоволството на вработените, како еден од врвните приоритети во нашата деловна политика и во секојдневното работење на нашата компанија, резултираше со реализација на уште еден нов инвестициски проект посветен на нашите вработени – катче за кратки паузи или т.н. AlkCaffee – во рамките на локалитетот во Автокоманда. Колективниот успех, покрај континуитетот во работата, подразбира и квалитетно искористување на времето за пауза, а овој проект нуди пријатна атмосфера, при што секој наш вработен ќе може одговорно да го помине времето наменето за одмор и за интеракција со колегите.

Во насока на нашите континуирани компаниски заложби за заштита на животната околина, а во чекор со светските трендови за зелена енергија, поставени беа и 3 паметни клупи, каде што вработените можат да ги полнат своите мобилни телефони и/или преносни компјутери користејќи ја сончевата енергија.

AlkaCanteen - нова софтверска алатка за избор на оброк

Нашите постојани заложби и инвестиции за модернизација, дигитализирање и за подобрување на процесите и на алатките не се секогаш поврзани само со нашите крајни производи. Грижата за нашите вработени за нас подразбира создавање пријатна и здрава работна средина, како и обезбедување опрема и алатки кои ќе го подобрат секој аспект од работењето.

Нашата најнова инвестиција AlkaCanteen - софтверска алатка која ќе ги задоволува потребите на вработените со можност за избор на оброк е направена токму во оваа насока, за да го подобри севкупниот квалитет на работната средина за нашите вработени, одејќи во чекор со светските трендови.

Заштита на животната средина

Возењето велосипед го чува здравјето, но и животната околина

Првиот велосипед бил направен во 1817 година од германскиот барон Карл вон Драјс. Низ историјата овој изум добил голем број усовршувања, а денес важи за превозно средство кое е едноставно, достапно, одржливо, добро за човековото здравје и за животната околина.

Се претпоставува дека денес во светот постојат над една милијарда велосипеди.

Одењето на работа со велосипед е веќе востановена пракса во нашата компанија. Во 2022 година, на Светскиот ден на велосипедизмот, официјално пуштивме во употреба нови паркинзи за велосипеди, чиј број сега изнесува 120!

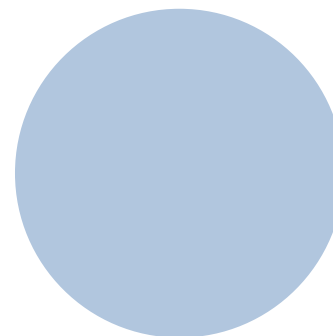

Зелена акција „Засади дрво за јубилејот“ иницирана од британската Амбасада во Скопје

Генералниот директор/Претседател на УО, Живко Мукаетов, на покана на британскиот амбасадор Метју Лосон, а во присуство на претставници на ЈП „Национални шуми“ - Скопје и на бизнис-заедницата, беше дел од настанот „Засади дрво за јубилејот“ (анг. „Plant a tree for the Jubilee“) во организација на британската Амбасада во Скопје.

Како компанија, со особено внимание и задоволство безрезервно се вклучивме во проектот „Иницијатива за садење дрвја“. Преку донираните финансиски средства за активностите за пошумување се обезбеди подготовка на терен со механизирани обработка на 1 хектар почва, како и набавка на 2.500 садници од видот јавор и багрем.

Со овој мал, но многу значаен гест уште еднаш испраќаме порака дека грижата за подобрување на заедничкиот живот во околината во која живееме и работиме треба да биде еден од најголемите приоритети на сите компании, на секоја заедница и на секој поединец.

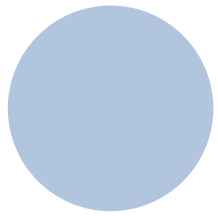
Заштита и спасување

Оперативно-тактичка вежба за вработените во АЛКАЛОИД АД Скопје

Вработени од неколку организациски единици во нашата компанија учествуваа во оперативно-тактичката вежба во случај на несреќа/инцидент, која беше спроведена во соработка со Противпожарната бригада на Град Скопје, а под надзор на Дирекцијата за заштита и спасување, а со поддршка на припадниците на Единицата за атомска биолошка и хемиска одбрана при Армијата на РСМ. Целта на вежбата беше совладување на постапките што би ги презеле вработените во случај на истекување поголема количина на хемикалија, што, меѓу другото, би можело да предизвика пожар.

На изведувањето на самата вежба му претходеа голем број активности, како на пример: изработка на елаборат за изведување вежба, дефинирање објект/простор каде што таа би се реализирала, дефинирање сценарио, пробни активности со цел проверка на сценариото, реализирање теоретска обука од стручни надворешни соработници, која е во насока на споделување нивни знаења и искуства во областа, итн.

Ваков тип вежби се одржуваат на сите локалитети во рамките на нашата компанија, во организација на Штабот за заштита и спасување и на одделите Обезбедување и заштита и Одбрана, заштита и спасување и управување со кризи.

Награди, признанија и сертификати

АЛКАЛОИД АД Скопје со признание „Правен субјект кој најмногу инвестира во здравјето и безбедноста на своите вработени“

Прва награда за добрите практики за безбедност и здравје при работа за 2021 год, во категоријата „Правен субјект со најмногу инвестиции во безбедноста и здравјето на своите вработени“, доделена во рамките на Конференцијата во организација на 3 (три) невладини здруженија за безбедност и здравје при работа на која присуствуваа претставници на македонското Министерство за труд и социјална политика, националниот Совет за безбедност и здравје при работа и на Меѓународната организација на трудот, по повод 28 април - Светскиот ден на безбедноста и на здравјето при работа.

АЛКАЛОИД АД Скопје одбележа 25 години успешна соработка со „Quality Austria“

Награда „25 years ISO 9001 certified“, Quality Austria

Активностите на АЛКАЛОИД АД Скопје вброени меѓу најдобрите практики во сферата на општествената одговорност за 2021 година

Национална награда во 2021 г. за најдобри практики во сферата на општествената одговорност за проектот „Фотоволтаична електрана“, во категоријата „Однос кон животна средина кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

Национална награда во 2021 г. за најдобри практики во сферата на општествената одговорност за проектот „Луѓето пред сè“, во категоријата „Етичко управување кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

Благодарница за учество во националната Награда за најдобри практики во сферата на општествената одговорност во 2021 г. за проектот „Програма на млади таленти – практиканство во АЛКАЛОИД АД Скопје“, во категоријата „Вложување во заедницата кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

Признание за успешно спроведената практика во сферата на општествената одговорност во 2021 г. за проектот „Заштита на вработените во време на Ковид-19“, во категоријата „Однос кон вработените кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

Сертификат за успешно спроведената практика од сферата на општествената одговорност во 2021 г. за проектот „Фотоволтаична електрана“, во категоријата „Однос со животна средина кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

Сертификат за успешно спроведената практика од сферата на општествената одговорност во 2021 г. за проектот „Лугето пред сè“, во категоријата „Етичко управување кај големи претпријатија“, доделена од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата.

АЛКАЛОИД АД Скопје со признанија од Македонската берза

Акција на годината за 2022 г. по избор на јавноста

Акција на годината со најголем пораст на прометот во 2022 г.

Стаклено своно за 2022 г. за најтранспарентно котирано акционерско друштво по избор на медиуми

Стаклено своно за 2022 г. за најтранспарентно котирано акционерско друштво по избор на пазарните учесници

АЛКАЛОИД АД Скопје - добитник на наградата за корпоративна филантропија за 2021 година

АЛКАЛОИД АД Скопје - добитник на плакета за долгогодишен придонес и особен развој како основач и премиум членка, доделена од Европската Бизнес Асоцијација (ЕБА)

Сертификати

ЛИЧНА СЕРТИФИКАЦИОНА КАРТА НА КОМПАНИЈАТА

- МАЛМЕД- сертификати за GMP сообразност
- JAZMP - сертификати за GMP сообразност
- МИНПРОМТОРГ - сертификати за GMP сообразност
- SMDS - признавање на сертификати за GMP сообразност
- ISO 9001, ISO 14001, ISO 13485, ISO 45001 сертификати
- FSSC 22000 сертификат
- HACCP сертификат
- HALAL сертификат
- EU, JAS, USDA-NOP и PCM сертификати за органско производство
- CE сертификат
- Kosher

A close-up photograph of several green leaves with numerous water droplets on their surfaces. The leaves are in sharp focus, showing their veins and the texture of the water droplets. The background is a soft, out-of-focus green. A large white circle is overlaid on the right side of the image, containing the text.

III. Животна средина

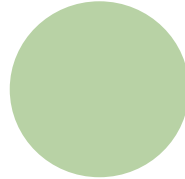

III. Животна средина

АЛКАЛОИД АД Скопје е глобална корпоративна општествено одговорна компанија, која е посветена на еколошките, општествените и на корпоративните влијанија, како и на влијанието на активностите на компанијата врз луѓето и врз околината.

Стратегијата на АЛКАЛОИД АД Скопје е воспоставена преку примена и преку негување одржлива еколошка одговорност, еколошки индустриски политики, еколошки и одржлив дизајн, еколошка едукација, циркуларна економија, обновлива енергија и еколошки развој, со крајна цел создавање одржлива еколошка вредност на компанијата.

Приоритет во деловната стратегија на АЛКАЛОИД АД Скопје е создавањето поздрава животна средина за заедницата, што го постигнуваме преку примена на најновите достигнувања во областа на одржливиот еколошки развој, преку одржување на системот за управување со животната средина како дел од интегрираниот менаџмент-систем, преку поставување одржливи еколошки цели, преку клучни мерни индикатори и преку воспоставување на GRI-стандардите како рамка на ESG-известувањето.

Воспоставените практики за управување со аспектите на животната средина, тимската работа и несебичното вложување на секој вработен се основните карактеристики за градење одржлив систем за управување со животната средина и за здрава животна средина за сите нас.

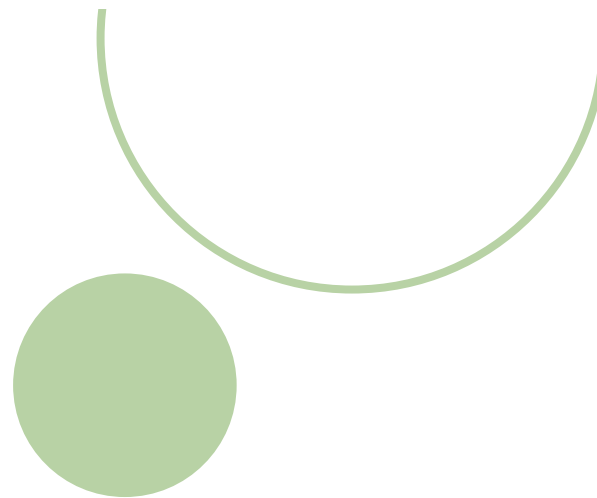
При сите наши активности настојуваме да ги подобриме перформансите за заштита на животната средина првенствено преку:

- производство на сопствена обновлива енергија;
- промовирање на енергетската ефикасност во сите активности и процеси;
- континуирана примена на добрите практики за управување со отпадот;
- избегнување, намалување, повторна употреба и рециклирање на отпадот;
- инкорпорирање на еколошкиот пристап во развојот на производите;
- следење и практична примена на најновите иновации во областа на управувањето со водните ресурси, заради постигнување поефикасно управување со потрошувачката на вода;

- следење и практична примена на најновите иновации во областа на енергетската ефикасност, како и на транспортните и на производствените системи, како начин за подобро постигнување климатска неутралност.

Во прилог ги прикажуваме клучните елементи и подобрувањата на системот за управување со животната средина и за набљудување на влијанијата и на усогласеноста со националната законската регулатива и со другите барања; проектите за подобрување на перформансите на животната средина, како и реализацијата на одржливите еколошки цели и клучни мерни индикатори за 2022 година.

Покрај националната законска регулатива, како основа за изработка на извештајот се користат и GRI-стандардите, како рамка на ESG-известувањето.

Систем за управување со животната средина

Системот за управување со животната средина, во согласност со меѓународниот стандард ISO 14001, е воспоставен во сите организациски единици на АЛКАЛОИД АД Скопје, АЛКАЛОИД КОНС, АЛКАЛОИД ДОО Белград и на АЛКАЛОИД веледрогерија ДОО Белград.

Системот за управување со животната средина е дел од интегрираниот менаџмент-систем на АЛКАЛОИД АД Скопје.

ИМС-политика

Изјавата за заложбата на менаџментот во однос на зачувувањето на животната средина е дефинирана во ИМС-политиката на АЛКАЛОИД АД Скопје.

ESG-политика

АЛКАЛОИД АД Скопје постојано тежнее кон поздрав свет, кон супериорен квалитет на производите и на услугите, како и кон висока професионалност и континуиран успех, а императив ни е заштитата на интересите на сите вклучени страни. Основна определба ни е грижата за здравјето и за квалитетот на животот на секој човек, како и за системот на здравствена заштита и за животната средина. Нашата заложба е континуирано унапредување на здравјето на луѓето, што се одразува и преку нашето мото **ЗДРАВЈЕТО ПРЕД СЕ!**

Енергетска политика

Во енергетската политика на АЛКАЛОИД АД Скопје е дефинирана заложбата на раководството да ја промовира долгогодишната економска, еколошка и општествена одржливост преку намалување на енергетскиот интензитет, подобрување на енергетската перформанса и преку ефикасно управување со енергетските ресурси.

Политика за управување со отпадот

Дефинирање на пристапот за управување со отпадот во АЛКАЛОИД АД Скопје преку примена на принципите за одржлив развој на Обединетите нации и на насоките од Рамковната директива за отпад 2008/98/ЕС.

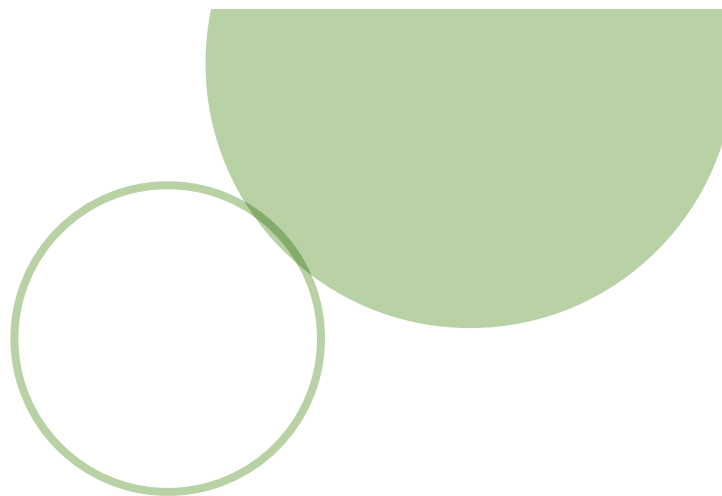

Политика за јаглероден отпечаток

Целта на оваа политика е да се дефинира пристапот за управување со јаглеродниот отпечаток во АЛКАЛОИД АД Скопје, преку примена на принципите за одржлив развој на Обединетите нации и на насоките од Европскиот зелен договор на Европската комисија за намалување на негативните влијанија од климатските промени.

Политика за воден отпечаток

Дефинирање на пристапот за управување на користењето на водата во АЛКАЛОИД АД Скопје преку примена на принципите за одржлив развој (SDG6) на Обединетите нации и на насоките од Рамковната директива за води на Европската комисија 2000/60/ЕС.

Еколошки аспекти врз животната средина (ЕМП)

Во АЛКАЛОИД АД Скопје е воспоставен систем за идентификување и за оценување на аспектите врз животната средина од сите процеси што се реализираат. Идентификуваните аспекти се следат и се набљудуваат на одредена фреквенција, во согласност со дефинираните обврски во законската регулатива од областа на животната средина.

Законската регулатива, во однос на емисиите во животната средина, параметрите и на фреквенцијата на набљудување, е дефинирана во:

- А интегрираната еколошка дозвола за ПЦ Фармација на локалитетот во Автокоманда УП1-11/3 бр. 466/2021;
- А интегрираната еколошка дозвола за ПЦ Фармација на локалитетот во Ѓорче Петров УП1-11/3 бр. 704/2021;
- А интегрираната еколошка дозвола за ПЦ ХКБ, програма хемија, на локалитетот во Ѓорче Петров УП1-11/3 бр. 705/2021;
- елаборат за животната средина за ПЦ ХКБ, програма козметика, на локалитетот во Ѓорче Петров бр. 08-3931/1;
- елаборат за животната средина за ПЦ ХКБ, програма билка, на локалитетот во Аеродром бр. 08-4743/2.

ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХОТ

Мерењата на емисиите во воздухот во горенаведените документи се дефинирани како што следува.

1. Во ПЦ Фармација на локалитетот во Автокоманда се дефинирани 10 (десет) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на воздухот (квартални мерења), односно:

- А1, А2 и А8 – испусти од котларата, од каде што во атмосферата со отпадните гасови има емисија на загадувачки супстанции: цврсти честички (SPM), CO, CO₂, NO_x, SO₂ и цврсти честички прашина;

- А3, А4, А5, А6, А7, А9, А10 – испусти од системот за отпашување, поставени во Производство – фармација, од каде што во атмосферата со отпадните гасови се очекува емисија на цврсти честички (ПМ).

2. Во ПЦ Фармација на локалитетот во Ѓорче Петров (производство на цефалоспорини и производство на фармацевтски суровини) се дефинирани 5 (пет) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на **воздухот** (квартални мерења), односно:

- A1, A2, A3 – испуст од системот за отпрашување поставен во погонот за производство на цефалоспорини, од каде што во атмосферата со отпадните гасови се очекува емисија на цврсти честички (ПМ);

- A4 и A5 – испуст од локален вентилациски систем поставен во погонот за производство на фармацевтски суровини, од каде што во воздухот со отпадните гасови се очекува емисија на испарливи органски соединенија - Volatile Organic Compound (VOC).

3. Во ПЦ ХКБ, програма хемија, на локалитетот во Ѓорче Петров се дефинирани 11 (единаесет) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на воздухот (квартални мерења), односно:

- A1, A2 и A3 – испусти од котларата, од каде што во атмосферата со отпадните гасови има емисија на загадувачки супстанции: цврсти честички (SPM), CO, CO₂, NO_x, SO₂ и цврсти честички прашина;

- A4 – испуст од хаубата над реакторот (оксидоредукциски процес за добивање сребрени соли) во погонот за неоргански синтези, од каде што во атмосферата со отпадните гасови има емисија на азотни оксиди, сребро (Ag) и на водна пара.

и 7 споредни (помали) испусти на отпадни гасови и на загадувачки супстанции во воздухот во животната средина, и тоа:

- од A5 до A11 – испусти од хаубите над реакторите, упарувачите, кристализаторите и над сушарите (процеси на неутрализација, растворање и на упарување на неорганските хемикалии) во погонот за неоргански синтези, од каде што во атмосферата со отпадните гасови се очекува емисија на водна пара.

4. Во ПЦ ХКБ, програма билка, се дефинирани 4 (четири) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на воздухот (квартални мерења), односно:

- две мерни места – испуст од системот за отпашување, од каде што во атмосферата со отпадните гасови се очекува емисија на цврсти честички (ПМ);

- А1 и А2 – испуст од котларата, од каде што во атмосферата со отпадните гасови има емисија на загадувачки супстанции: цврсти честички (SPM), CO, CO₂, NO_x, SO₂ и цврсти честички прашина.

5. Од ПЦ ХКБ, програма козметика, не се идентификувани испусти во воздух.

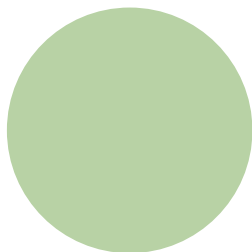
Прилог 1: Мониторинг на емисии во воздух, вода и бучава

”

Во АЛКАЛОИД АД Скопје е воспоставен систем за идентификување и за оценување на аспектите врз животната средина од сите процеси што се реализираат

ЕМИСИИ

(Известувањето е направено врз основа на GRI 305)

Начелата на стандардот GRI 305 емисии, кои се однесуваат на емисиите на супстанции од одреден извор во атмосферата, се воспоставени за пресметка и за следење во однос на основните процеси што ги спроведува компанијата.

Овие видови емисии вклучуваат: стакленички гасови (GHG), супстанции што го осиромашуваат озонот (ODS), азотни оксиди (NOX) и сулфурни оксиди (SOX) меѓу другите значителни емисии во воздухот.

Емисиите во воздухот, во согласност со GRI-стандардот, се групирани на следниов начин:

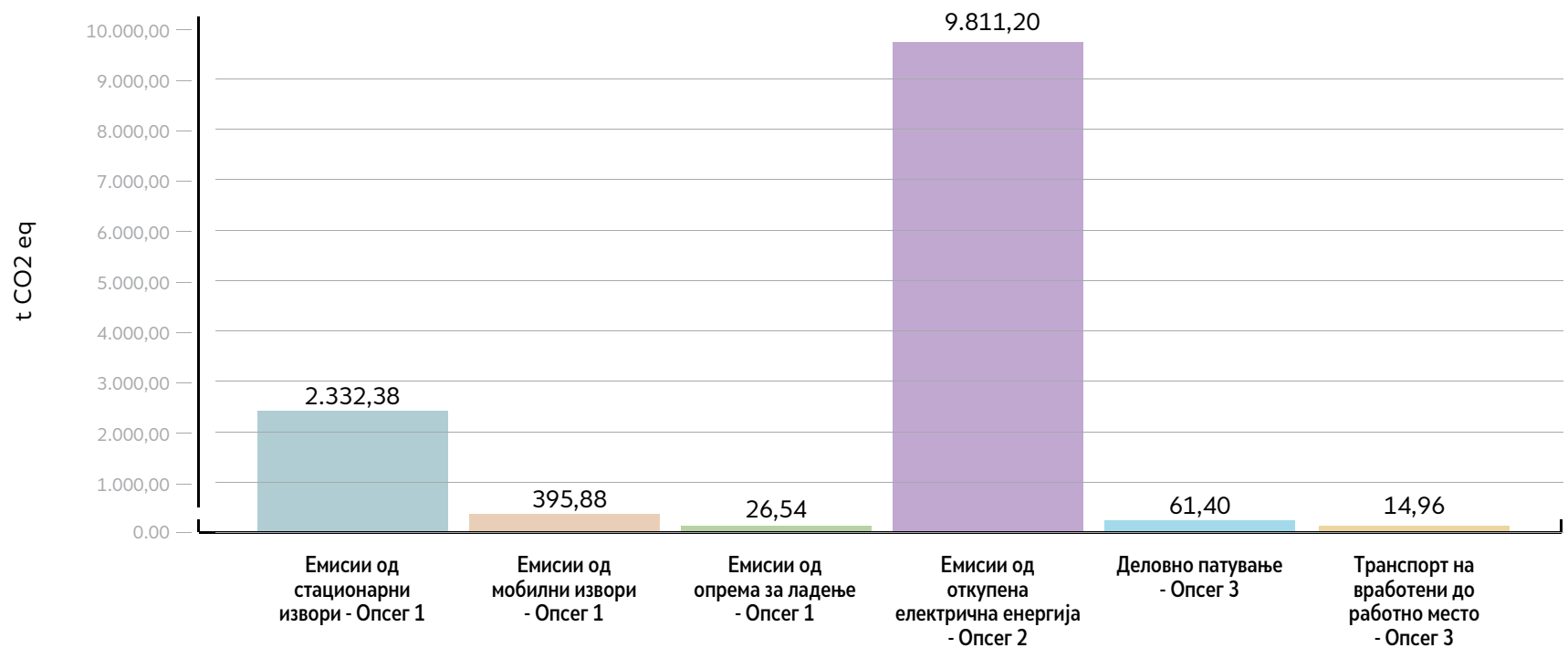
- директни (опсег 1) емисии на стакленички гасови;
- енергетски, индиректни (опсег 2) емисии на стакленички гасови;
- други индиректни (опсег 3) емисии на стакленички гасови.

Мерни индикатори во согласност со GRI-стандардите за емисии

Емитирани стакленички гасови во 2022 год.

ЕМИСИИ ОД ОТПАДНАТА ВОДА

Мерењата на емисиите од отпадната вода се дефинирани како што следува.

1. Во ПЦ Фармација на локалитетот во Автокоманда се дефинирани 3 (три) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на отпадните води (месечни мерења), односно:

- С1 и С3 – емисиски точки од Производство – фармација;
- С2 – емисиска точка од Контрола на квалитет.

2. Во ПЦ Фармација на локалитетот во Ѓорче Петров, производство на цефалоспорини и производство на фармацевтски суровини, се дефинирани 2 (две) мерни места за земање мостри и за следење на квалитетот на отпадните води (месечни мерења), односно:

- С1 – емисиска точка од погонот за производство на цефалоспорини
- и С2 – емисиска точка од погонот за производство на фармацевтски суровини.

3. Во ПЦ ХКБ, програма хемија, на локалитетот во Ѓорче Петров е дефинирано 1 (едно) мерно место за земање мостри и за следење на квалитетот на **отпадната вода** (месечни мерења), односно:

- С1 – емисиска точка од производството на програмата хемија.

4. Во ПЦ ХКБ, програма козметика, отпадната вода се следи преку емисиска точка од производството на програмата хемија.

5. Од ПЦ ХКБ, програма билка, е дефинирано 1 (едно) мерно место за земање мостри и за следење на квалитетот на отпадната вода (годишно мерење), односно:

- С1 – емисиска точка од производството на програмата билка.

*Мерењата се презентирани во Прилог 1: Мониторинг на емисии во воздух, вода и бучава

Вода и ефлуенти

(Известувањето е направено врз основа на GRI 303)

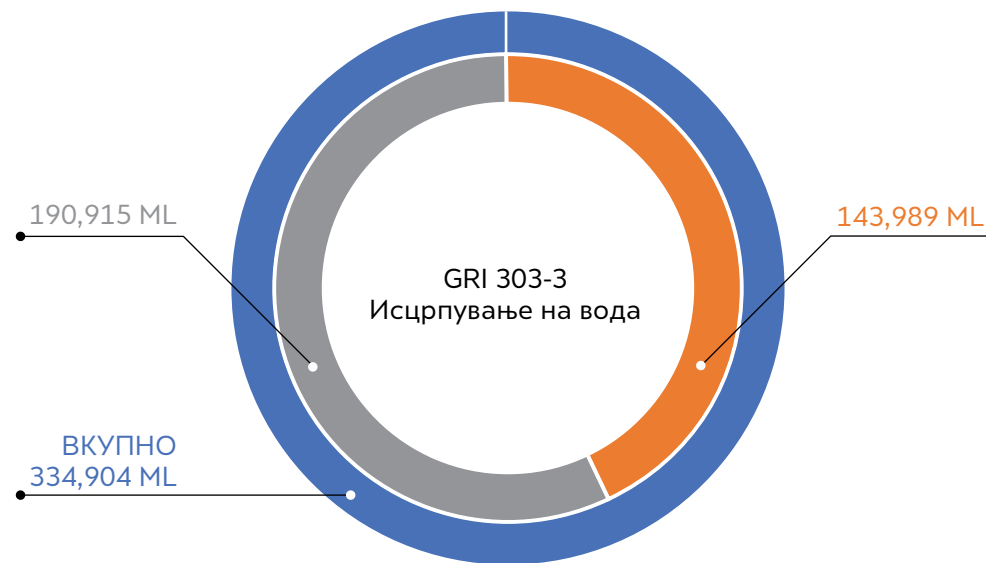
Начелата на стандардот GRI 303, вода и ефлуенти, се воспоставени за пресметка и за следење на користењето на водата и на емисиите во водната средина кои можат да влијаат врз квалитетот на водата.

• Енергетски биланс на успехот

Преку континуираниот надзор, водните проверки и преку мерките за намалување на потрошувачката на вода, во последните 5 години се преполови потенцијалната потрошувачка на вода. Со натамошните планирани мерки за идните години можно е достигнување на уште подобри резултати, сè до постигнувањето целосна водна независност.

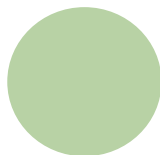

Мерни индикатори во согласност со GRI-стандардите за вода и за ефлуенти

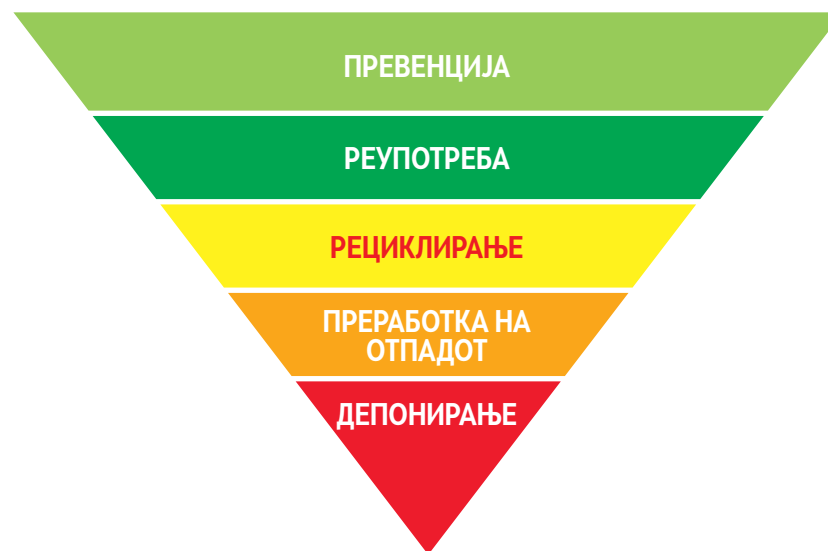
● Подземна вода (Вкупно) ● Вода добиена од трета страна (Вкупно)

- GRI 303-3 – исцрпување на водата

Управување со отпадот

За да се постигне ефикасност на материјалите што се користат во АЛКАЛОИД АД Скопје, потребно е да се намалат количината на грешките и непотребната употреба на сировината. Сепак, кога материјалот завршува како отпад, ефикасноста се подобрува со искачување повисоко на хиерархијата од пет нивоа за постапување со отпадот. Колку е повисоко нивото во хиерархијата толку е поголема вредноста на излезниот материјал. Оттука, пристапот во АЛКАЛОИД АД Скопје вклучува и користење на материјалниот отпад на повисоките нивоа во хиерархијата на отпадот. Одржливиот развој е еден од најважните предизвици со кои се соочува АЛКАЛОИД АД Скопје, па затоа континуирано работиме за да ги намалиме климатските промени и за да ја заштитиме животната средина од потенцијалните влијанија врз процесот на управување со отпадот. Со постојано растечката побарувачка за ресурси, зголемувањето на цените и со недостигот од ресурси на пазарите, ефикасното користење на материјалите станува приоритет меѓу оперативните стратегии на АЛКАЛОИД АД Скопје

АЛКАЛОИД АД Скопје е посветен на:

- избегнување и намалување на отпадот;
- повторна употреба и рециклирање на отпадот;
- практики за управување со отпадот, кои ги штитат животната средина и заедницата;
- инкорпорирање на најдобрите практики за управување со ризик и за безбедност и здравје на работното место во управувањето со отпадот;
- негување на организациската култура која промовира најдобра практика за управување со отпадот и за враќање на ресурсите;
- ангажирање на засегнатите страни и охрабрување на однесувањето за управување со отпадот;
- развивање и одржување еколошки рамки и известување што го промовира интегритетот на податоците и што овозможува транспарентна комуникација и континуирано подобрување.

Отпад

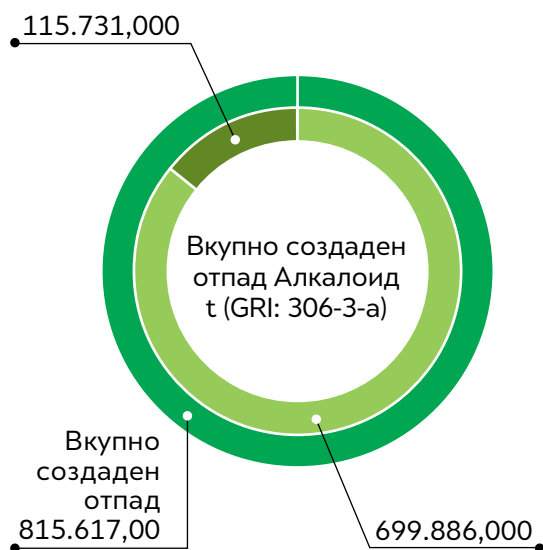
(Известувањето е направено врз основа на GRI 306)

- GRI 306-3 – создаден отпад
- GRI 306-4 – отпад што не се депонира
- GRI 306-5 – отпад што се депонира

На следните графикони се презентирани податоците за вкупно создадениот отпад во Алкалоид АД Скопје. Создадениот отпад по локалитети е презентираан во Прилог 2. Пресметка на создаден отпад по локалитети.

Вкупно создаден отпад во Алкалоид за 2022 год.

● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

”

АЛКАЛОИД АД
Скопје во деловната
стратегија и во
грижата за животната
средина ја препознава
енергетската
ефикасност како
приоритет

Енергии

АЛКАЛОИД АД Скопје во деловната стратегија и во грижата за животната средина ја препознава енергетската ефикасност како приоритет. Континуираната грижа за енергијата како фундаментален аспект во секој процес, проект, производ и капацитет резултираше со повеќе значајни инвестициски и оперативни мерки кои беа спроведени во 2022 година.

Континуирано работиме на намалување на енергетскиот интензитет; обезбедуваме континуирано подобрување на нашите енергетски перформанси преку обезбедување информации и ресурси, преку кои ги постигнуваме нашите насоки и цели; се придржуваме до законските и до другите барања во однос на енергијата и на ефикасната употреба на енергијата и преземаме подобрувања на енергетските перформанси преку проектирање и преку промени во нашите погони, објекти, опрема, системи и процеси.

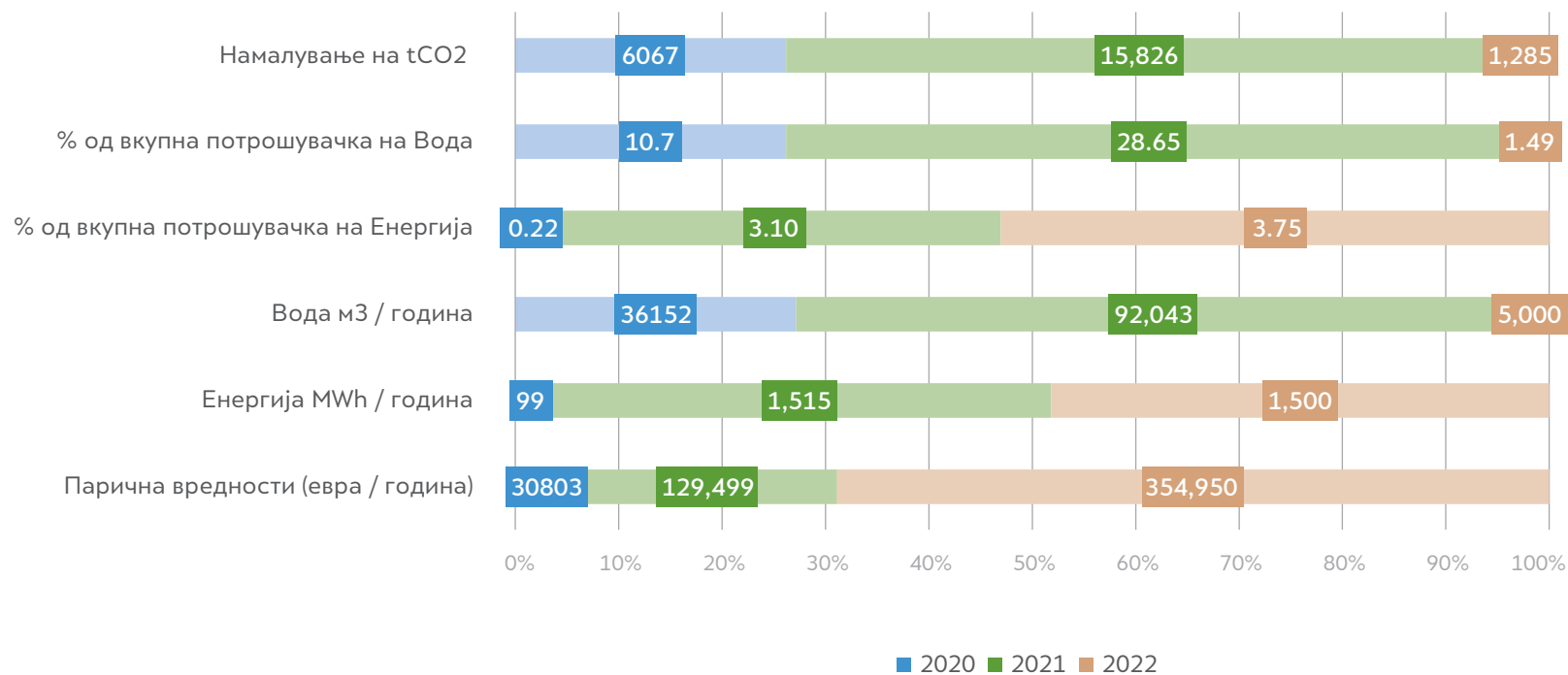

Енергетски биланс на успехот

Преку континуираниот надзор и преку енергетските проверки и мерки за намалување на потрошувачката на енергенси во последните 5 години успеавме да ја намалиме за околу 20 % потенцијалната потрошувачка на енергија. Со натамошните планирани мерки за идните години можно е достигнување уште подобри резултати, сè до постигнувањето целосна енергетска независност.

Постигнати намалувања од проектите за ефикасност

Енергии

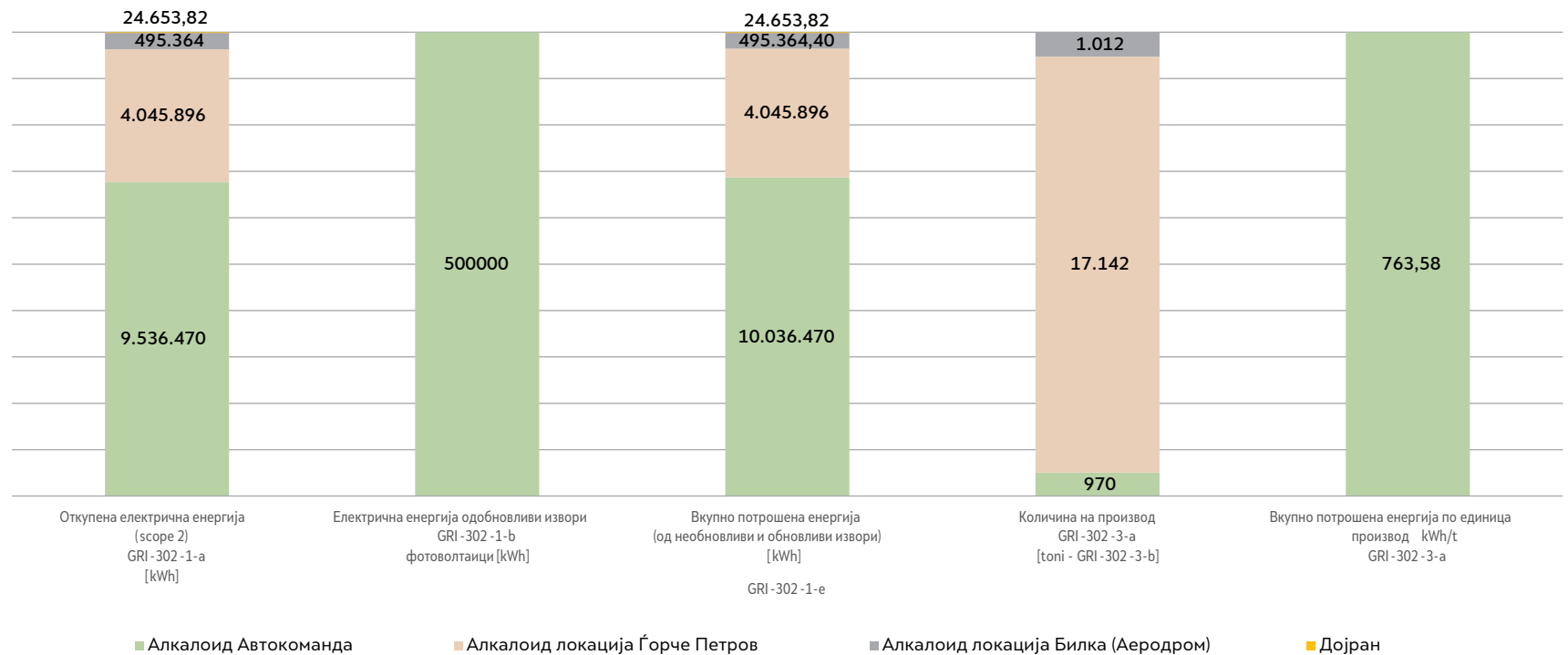
(Известувањето е направено врз основа на GRI 302)

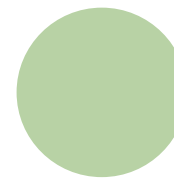
Начелата на **стандардот GRI 302 енергии** се воспоставени за пресметка и за следење информации и податоци што се однесуваат на начинот за тоа како компанијата управува со влијанијата поврзани со користењето енергија.

- GRI 302-1 – потрошувачка на енергија во рамките на компанијата
- GRI 302-3 – енергетски интензитет
- GRI 302-4 – намалување на потрошувачката на енергија

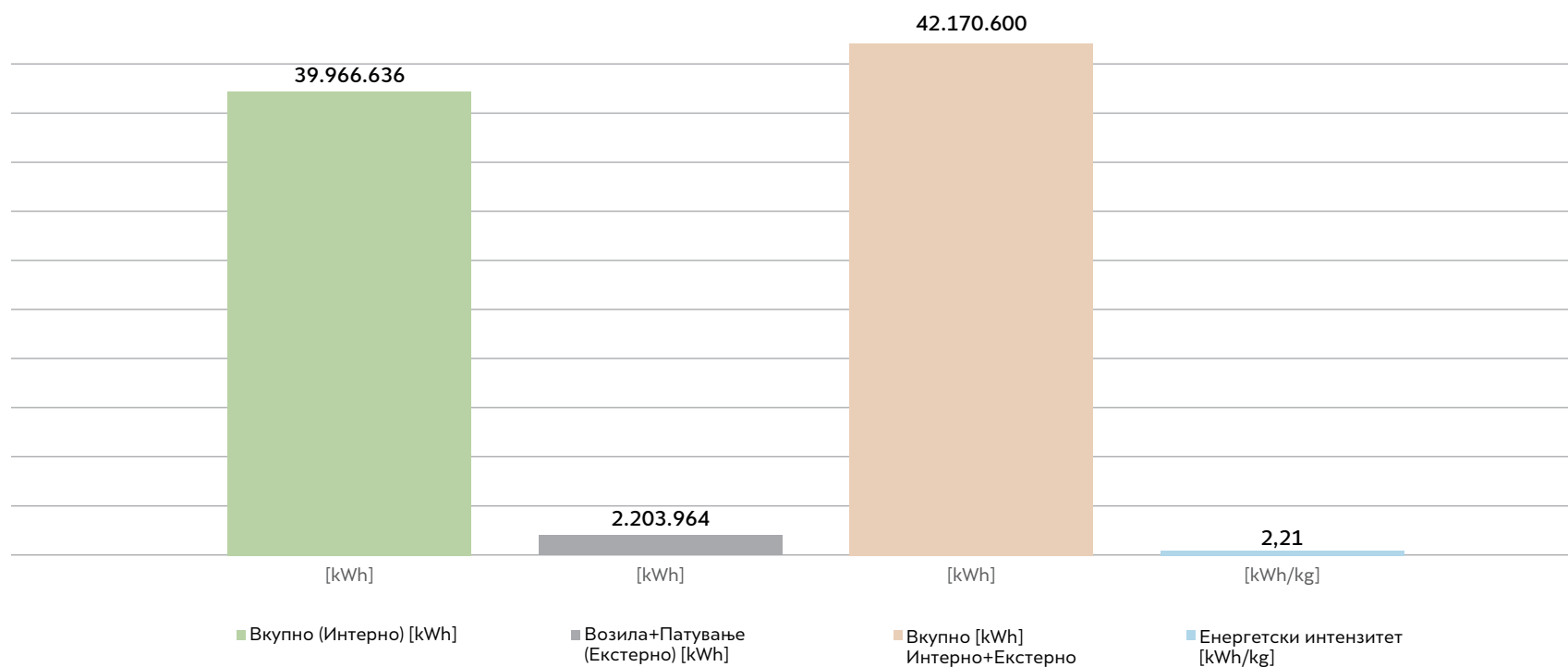

Потрошувачка на енергија од необновливи и обновливи извори

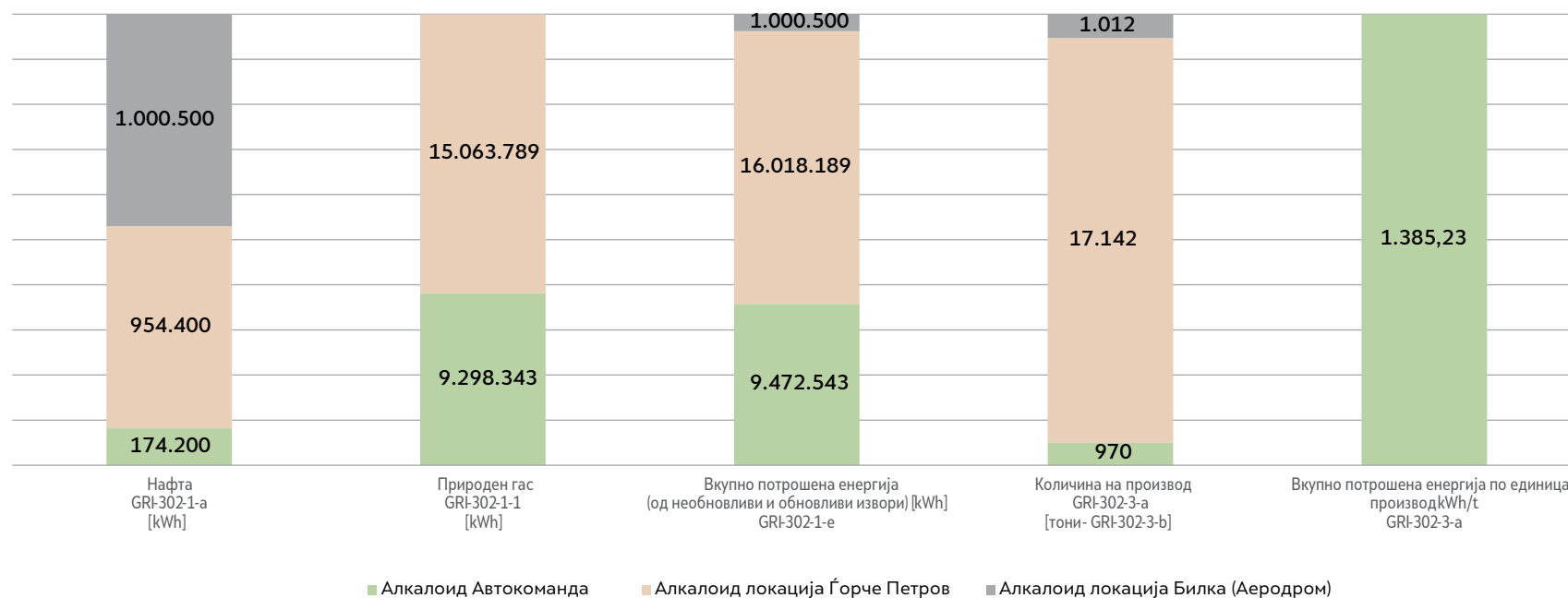
Вкупна Енергенсна и Енергетска Ефикасност

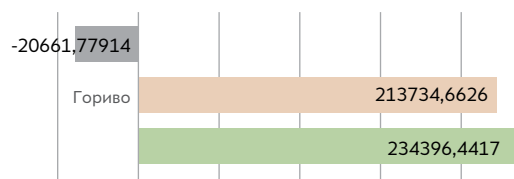
Потрошувачка на Енергија за греење

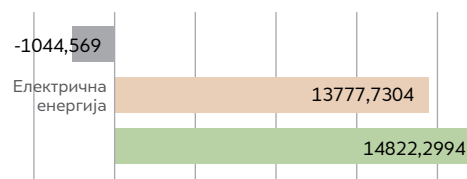
Количина на намалувања на потрошувачката на енергија

Количина на намалувања на потрошувачката на гориво GRI 302-4-a

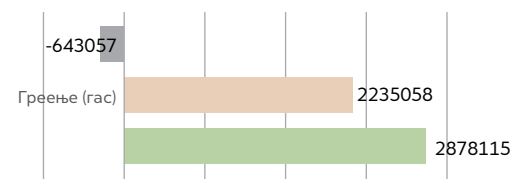
■ Разлика * (намалување) ■ 2022 GRI 302-4-c ■ Базна година 2021 GRI 302-4-c

Количина на намалувања на потрошувачката на електрична енергија GRI 302-4-a

■ Разлика * (намалување) ■ 2022 GRI 302-4-c ■ Базна година 2021 GRI 302-4-c

Количина на намалувања на потрошувачката на природен гас за греење GRI 302-4-a

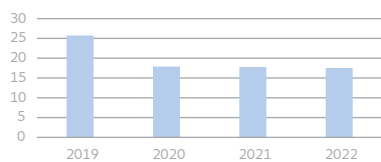

■ Разлика * (намалување) ■ 2022 GRI 302-4-c ■ Базна година 2021 GRI 302-4-c

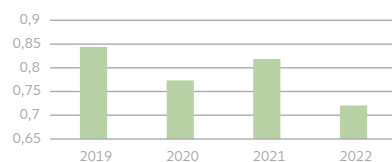
Интензитет на воден ресурс

Енергенс	Мерка	Година	Вредност
Вода			
	(m ³ /t)	2019	25,7
	(m ³ /t)	2020	17,9
	(m ³ /t)	2021	17,7
	(m ³ /t)	2022	17,5

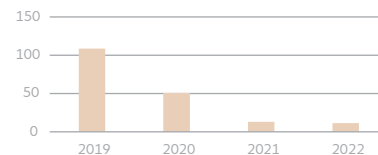
Енергетски интензитет [MWh/t]

Енергенс	Мерка	Година	Вредност
Електрична енергија			
	(MWh/t)	2019	0,84
	(MWh/t)	2020	0,77
	(MWh/t)	2021	0,82
	(MWh/t)	2022	0,72

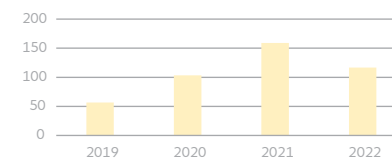
Интензитет на течно гориво [l/t]

Енергенс	Мерка	Година	Вредност
Течно гориво			
	(l/t)	2019	108,7
	(l/t)	2020	50,7
	(l/t)	2021	12,9
	(l/t)	2022	11,2

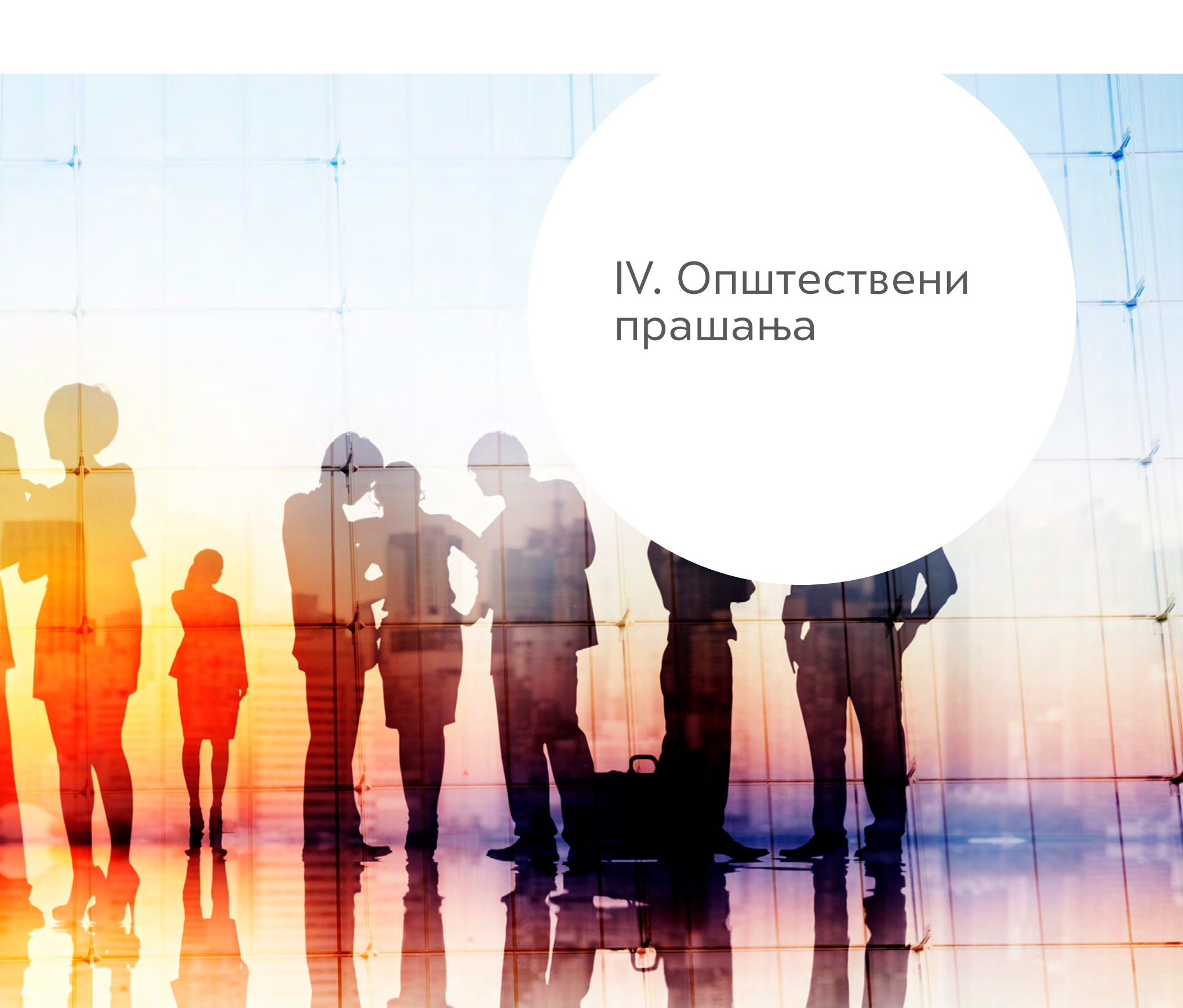
Интензитет на природен гас [Nm³/t]

Енергенс	Мерка	Година	Вредност
Гас природен			
	(Nm ³ /t)	2019	56,7
	(Nm ³ /t)	2020	103,4
	(Nm ³ /t)	2021	159,0
	(Nm ³ /t)	2022	116,9

The background of the slide features silhouettes of several business professionals in a modern office environment. They are standing in front of a large glass wall that reflects the sky and cityscape. The lighting is warm, suggesting a sunset or sunrise, which creates a golden glow on the silhouettes. A large, white, semi-transparent circle is positioned in the upper right quadrant of the image, containing the text. The overall aesthetic is professional and contemporary.

IV. Општествени прашања

IV. Општествени прашања

Ние како компанија вложуваме голема посветеност во грижата за своите вработени, но, исто така, и во многу проекти кои се од општествено важен карактер, водејќи се според една од нашите клучни вредности, а тоа е дека луѓето се пред сè. АЛКАЛОИД АД Скопје денес е она што е благодарение на својот стручен кадар, кој секојдневно се вложува во секој процес и производ. Преку промоција на Кодот за деловно и етичко однесување промовираме и се придржуваме до нашите клучни вредности, кои, покрај важноста на луѓето, промовираат *и интелектуалност и чесност, лидерство базирано на вредности и креирање на најдобрите резултати заедно*

”

На анкетата за посакуван работодавец, спроведена од порталот Vработување.com, дури 41 % од испитаниците (601) се изјасниле дека би работеле во АЛКАЛОИД АД Скопје како еден од најпосакуваните работодавци.

IV. Општествени прашања

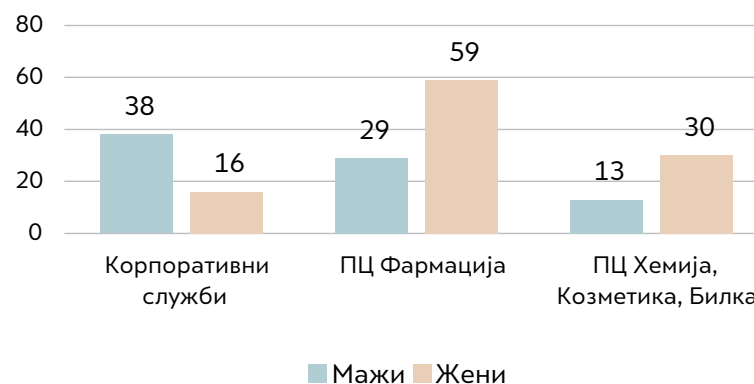
Вработени и процес на регрутација и на селекција

Во насока на континуиран раст и развој на компанијата, алкалоидовото семејство постојано се зголемува со вработување стручен кадар, кој ќе нè одведе кон нови постигнувања. Во моментот компанијата брои вкупно 2.617 вработени од кои 1.975 вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје, 44 во капитално поврзаните друштва во земјата и 598 вработени во капитално поврзаните друштва и претставништвата во странство. Во текот на 2022 година го зголемивме семејството за 185 вработувања во АЛКАЛОИД АД Скопје. Дел од нив поминаа низ процесот на интерна селекција, преку која охрабруваме и овозможуваме кариерен развој за постојните вработени.

Во текот на изминатата година активно работевме на дигитализација на процесот на вработување, што резултираше со нов софтвер за регрутација и за селекција и со нова апликација за кариера.

На анкетата за посакуван работодавец, спроведена од порталот Vrabotuvanje.com, дури 41 % од испитаниците (601) се изјасниле дека би работеле во АЛКАЛОИД АД Скопје како еден од најпосакуваните работодавци.

Полова структура на нововработени

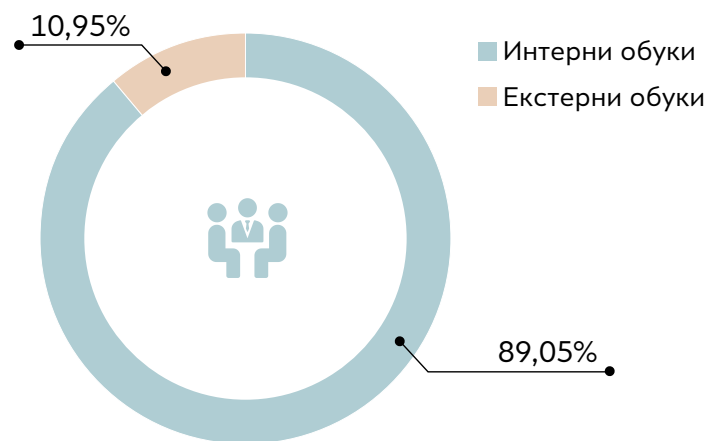
Тренинг и развој на вработените

Ние во АЛКАЛОИД АД Скопје негуваме култура на континуирано вложување во тренинг и во едукација на нашите вработени, во насока на надградување и на унапредување на нивните знаења, вештини и компетенции. Нашата мисија е континуиран кариерен развој и усовршување за сите наши вработени, како и следење на најновите трендови во индустријата.

Со оваа цел реализираме голем број екстерни и интерни обуки на годишно ниво. Просечниот број на тренинг-часови од вработен за 2022 година изнесува 121 час.

Подетални информации во Прилог 3.

Приказ на часови на интерни и екстерни обуки

IV. Општествени прашања

Задоволството на вработените

Во АЛКАЛОИД АД Скопје промовираме култура во која мислењето и гласот на вработените се слуша, а нивното мислење и задоволство се од особено значење за нас.

Во годишното истражување за задоволството на вработените, спроведено во септември 2021 година, учествуваа **1515 вработени**, а индексот на задоволство на вработените изнесува **71,74 %**. Врз основа на добиените резултати од ова истражување, презедовме повеќе акциски планови и активности кои произлегоа од него, сè со цел добросостојба за сите наши вработени.

Систем за управување со таленти и учинок

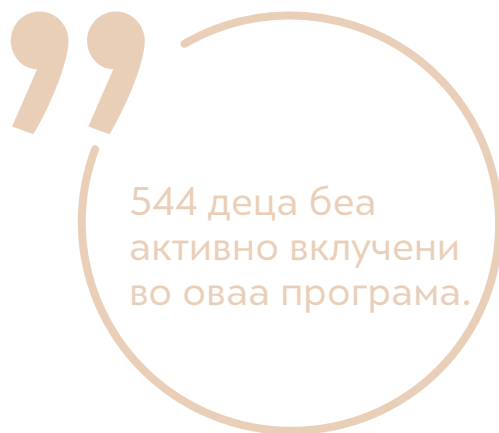
Една од нашите главни цели е вработените да се чувствуваат вреднувано за нивниот ангажман, а во согласност со нивниот ефект правилно да се насочат во нивниот развој и соодветно да бидат наградени. Промовираме дијалог и комуникација на сите нивоа, што овозможува вработените да даваат и да примаат евалуација за својот ангажман. Во таа насока, во процесот на оценување и на давање повратна информација се вклучени **700 вработени**.

”

Во годишното истражување за задоволството на вработените, спроведено во септември 2021 година, учествуваа 1515 вработени, а индексот на задоволство на вработените изнесува 71,74 %

Бенефиции за вработените

Следејќи ги клучните компаниски вредности, а водени од грижата за вработените и за членовите на нивните семејства, обезбедуваме бенефиции за нашите вработени, како што се програмата за бенефиции за децата на вработените и дополнителното здравствено осигурување.

Преку програмата за бенефиции за децата на нашите вработени обезбедуваме финансиска партиципација за доедукација од областа на изучувањето странски јазици и на компјутерските вештини, за активности од областа на науката и на културата или за спортски и танцови активности.

Во 2022 година **544 деца** беа активно вклучени во оваа програма.

Следејќи го нашето главно мото **Здравјеѝо ѝрег сѝ**, обезбедуваме и приватно здравствено осигурување за сите наши вработени, со поволни услови за проширување на пакетот и на нивните семејства.

Програма за млади таленти

Веќе неколку години успешно ја спроведуваме и програмата за млади таленти, во која се вклучени програмите за практиканство и за парцијално дуално образование. Веќе кај 5-тата генерација по ред ја спроведуваме програмата за млади таленти, преку која **205 практиканти** од различни образовни институции имаа можност да се запознаат со процесите и со активностите во АЛКАЛОИД АД Скопје, а 80 од нив ја продолжија својата кариера во компанијата. Преку проектот за парцијално дуално образование на 44 талентирани и амбициозни ученици од Средното медицинско училиште СМУГС „д-р Панче Караџозов“ им овозможивме добивање и практикување нови вештини во реални процеси во рамките на компанијата.

Со овие проекти продолжуваме да вложуваме во едукацијата на млад, стручен кадар во нашата земја, кој има можност да реализира практична настава во најсовремено опремениот Центар за едукација и за обуки на компанијата, како и на реални работни места. Во склоп на Центарот за едукација и за обуки постои и тренинг-лабораторија, која е опремена со најсофистицирана опрема, во која учениците и студентите имаат единствена можност да учат во најсовремени услови. Во иста насока продолжуваме и во иднина за да растеме со исто темпо.

IV. Општествени прашања

”

Спроведуваме политика на еднаква можност и на еднаков третман за сите, создавајќи атмосфера во која секој вработен има можност да ги покаже своите вредности, а со тоа да придонесе за поголем компаниски успех.

Фер третман на сите вработени

Во секојдневната комуникација, како и при изборот на соработниците, партнерите, на кандидатите за вработување, клиентите и на нашите вработени ние застапуваме политика на недискриминација на сите основи и во согласност со нашите клучни вредности ја промовираме различноста со восхит и со емпатија.

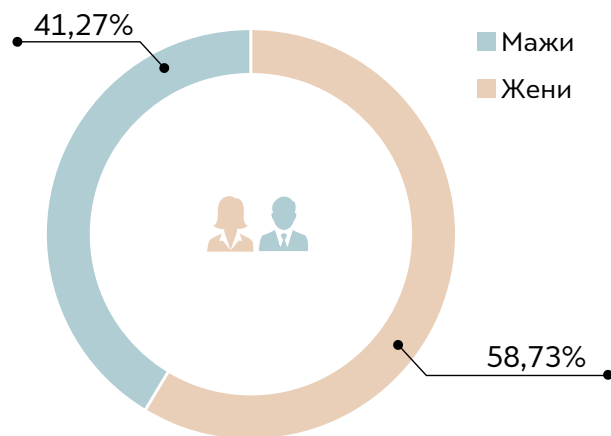
Спроведуваме политика на еднаква можност и на еднаков третман за сите, создавајќи атмосфера во која секој вработен има можност да ги покаже своите вредности, а со тоа да придонесе за поголем компаниски успех.

Во АЛКАЛОИД АД Скопје имаме вработени со најразлично ниво на образование и промовираме култура на еднаква полова застапеност.

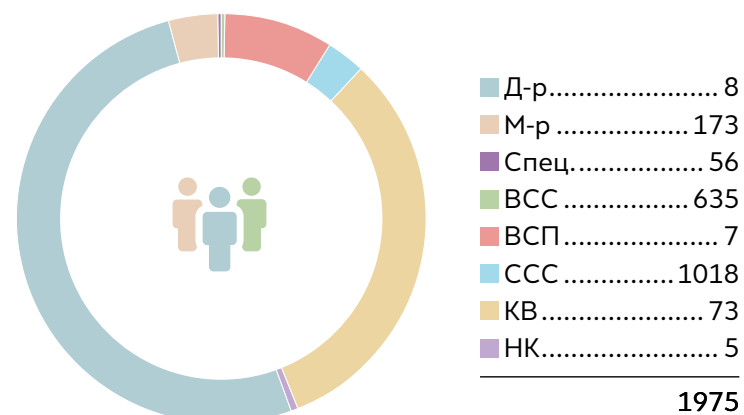
Подетални информации во Прилог 3.

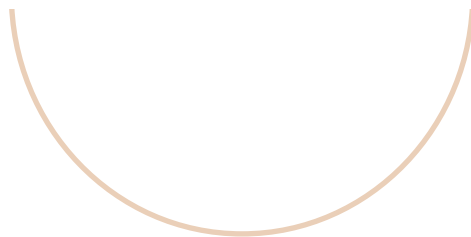
Полова структура на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје

Образовна структура АЛКАЛОИД АД Скопје

Безбедност и здравје
при работа

Систем за управување со безбедност и здравје при работа

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 1)

Системот за безбедност и здравје при работа е фундаментален дел од воспоставениот интегриран менаџмент-систем во рамките на компанијата. Корпоративниот слоган „Здравјето пред сè“, исто така, го претставува и значењето на безбедноста и на здравјето на вработените, соработниците и на сите оние кои на каков било начин се опфатени со функционирањето и со процесите на АЛКАЛОИД АД Скопје. Највисоката цел секогаш е континуираното подобрување на системот за безбедност и здравје при работа, преку кој се постигнува постојано намалување на ризиците и на опасностите кои може да бидат закана за безбедноста и за здравјето на вработените и на другите засегнати страни. Компанијата, покрај тоа што е насочена кон исполнување на барањата од законската регулатива во државата, исто така, е фокусирана и на исполнување на голем број барања што произлегуваат од меѓународните регулативи и стандарди, како што е ISO45001.

Во текот на 2021 година инвестирани беа во просек **1.320 евра од вработен**, со што компанијата се здоби и со признанието **Работодавец со најмногу инвестирани средства во безбедност и здравје при работа**, доделена од невладини здруженија од областа по повод Светскиот ден за безбедност при работа. Воспоставениот систем во целост ги опфаќа сите аспекти на процесите и на активностите што се извршуваат при секојдневното работење и е со цел континуирано унапредување на безбедноста и подобрување на условите за работа на сите вработени и контрактори во рамките на АЛКАЛОИД АД Скопје. Со цел примена и одржување на самиот систем, вработени се повеќе стручни лица за безбедност при работа во компанијата, но се користат и услуги од стручни лица од надворешни овластени компании.

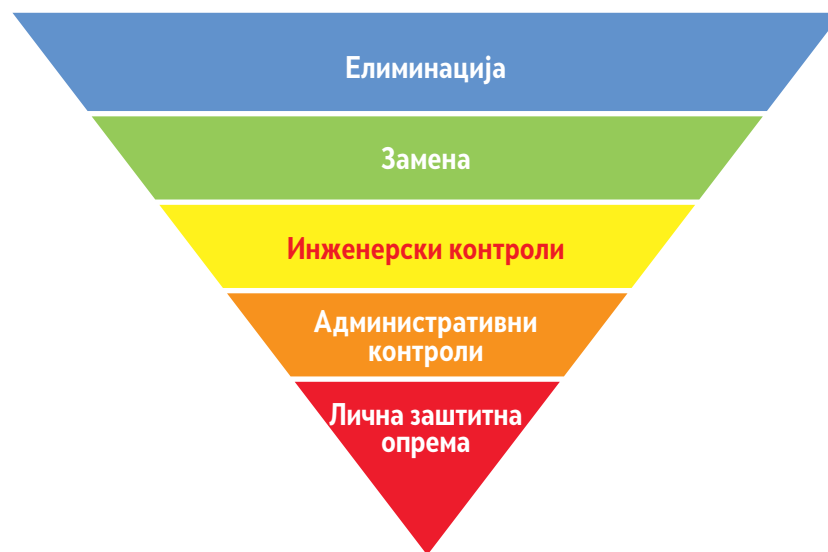
Безбедност и здравје при работа

Идентификација на опасности, проценка на ризици и истрага на инциденти

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 2)

Проценката на ризици за секое работно место е основниот елемент на системот за безбедност и здравје при работа. Во оваа насока се преземаат повеќе активности кои се со цел прецизно идентификување на ризиците (општи и специфични), кои натаму резултираат со преземање повеќе мерки според хиерархиската контрола (елиминација, замена, инженерски контроли, административни контроли, лична заштитна опрема), чиј краен резултат е сведување на можноста од појава на повреда на работното место на минимум.

Покрај проценките на ризикот на работните места и примената на безбедносните мерки што произлегуваат од нив, компанијата применува и други алатки и методологии за препознавање ризици и опасности што произлегуваат од работните процеси и за нивно елиминирање или сведување на прифатливо ниво, кое може да се контролира со воспоставените мерки.

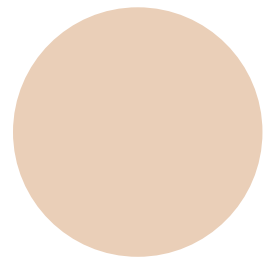

Една од овие алатки е и постапката за истрага на инциденти, кои се, всушност, и законска обврска при настанувањето повреда, но и постапката за истрага на избегнатите несреќи и пронаоѓање на главната причина за појава на тие несакани настани, а понатаму и дефинирање на најразлични технички, организациски, превентивни мерки или задолжување со ЛЗО, кои ќе спречат повторување на опасните настани и на потенцијалното настанување повреда. Уште една алатка се големиот број редовни и вонредни обиколки и надзори што се извршуваат од инспекциските тела и од претставниците на работниците, како и надворешни и внатрешни проверки итн., а преку кои се воочуваат евентуалните недостатоци или можности за подобрувања. Идентификацијата на опасности и проценката на ризик се неизоставен дел од процесот за контрола на промени (промена во технолошкиот процес и во опремата, промена на работните простории итн.)

Индикатори за идентификација на опасности и ризици поврзани со работата за 2022 година

Вкупно ажурирани проценки на ризик	26
Вкупно пријавени избегнати несреќи	17

Безбедност и здравје при работа

Изјава за медицина на трудот

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403- 3)

Водењето грижа за здравјето и за благосостојбата на сите вработени е една од основите врз кои се темели системот за безбедност и здравје при работа. Во таа насока, АЛКАЛОИД АД Скопје има потпишано договори со повеќе овластени установи за медицина на трудот, при што, во зависност од законските барања и од потребите, сите вработени подлежат на соодветни здравствени прегледи, кои се извршуваат, пред сè, врз основа на проценетите ризици на работното место. Прегледите се извршуваат од докажани специјалисти по медицина на трудот, вработени во овластените установи со кои компанијата има склучено договор.

Од извршените здравствени прегледи во текот на 2022 година се утврдени следните податоци:

Договори за соработка со Здравствени установи за медицина на труд	4
Податоци за превентивни здравствени прегледи	Број на вработени
Вкупно извршени превентивни здравствени прегледи во 2022	1991
Издадени препораки за контролен преглед или било каква друга препорака	83

Здравствените прегледи се изведуваат со цел следење и оцена на здравствената состојба и на работната способност на секој вработен. Тие, во согласност со интерните процедури, се извршуваат во текот на работното време, а податоците содржани во извештаите се строго заштитени во согласност со законските прописи во државата.

Учество на вработените, нивно информирање и консултирање

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403-4)

Комуницирањето претставува уште еден суштински дел во синџирот за реализација на целите за безбедност и здравје при работа. Постојат неколку воспоставени практики во работењето на компанијата, преку кои веруваме дека протокот и споделувањето информации и учеството на вработените во сите аспекти од безбедноста и здравјето при работа се одвиваат непречено. Давањето право на учество и споделувањето предлози и мислења се реализираат преку назначените претставници на работниците, чии права и одговорности се дефинирани и опишани во Правилникот за претставниците на работниците за безбедности и здравје при работа на АЛКАЛОИД АД Скопје, донесен од врвното раководство. Дополнително, покрај претставниците на работниците, во рамките на системот за управување функционира и Одбор за безбедност и здравје при работа, во кој, покрај претставник од редот на вработените (координатор), учествува и назначено стручно лице за безбедност при работа, како и претставник на менаџментот на компанијата.

Својата улога Одборот ја остварува преку следење на примената на правилата за безбедност и здравје при работа, преку превенција од ризиците при работа и во врска со работата, како и преку нејзиното влијание врз здравјето и врз безбедноста на работниците. Одборот за безбедност и здравје при работа донесува заклучоци/препораки/мислења за сите аспекти поврзани со системот за управување.

Безбедност и здравје при работа

Обуки за безбедност и здравје при работа

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 5)

Една од детектираните силни страни на АЛКАЛОИД АД Скопје е компетентниот и посветен кадар. Менаџментот и раководството се посветени на континуираното зголемување на таа компетентност преку најразлични програми за обуки, усовршувања на знаењата, преку работилници итн. Покрај законските обуки, доколку се утврди (преку претходно споменатите алатки и методологии) дека е потребно актуализирање на некоја тема, тоа се прави преку организирање работилници или обуки за насочени теми од областа на безбедноста и здравјето при работа. Во согласност со националното законодавство и со применетиот стандард, обуките се задолжителни за сите вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје. Воспоставената програма за обуки има цел запознавање на вработените со ризиците за секое поединечно работно место, па така обуки за безбедност и здравје при работа се реализираат при секое ново вработување, при промена/преместување на ново работно место или при промена и воведување нова опрема или средства за работа.

Обуките се реализираат во текот на работното време, а трошокот за нив е целосно покриен од компанијата. Покрај основните и законски задолжителните обуки за безбедност и здравје при работа, вработените и практично се запознаваат со постапките во случај на опасност, кои опфаќаат основна обука за противпожарна заштита, преку која вработените се запознаваат со постапките за користење противпожарни апарати, како и со насоките за евакуација и со излезите надвор од објектите. Дополнително, вработените се обучуваат и за укажување прва помош, во согласност со законските прописи и обврски. Континуитетот на спроведување на овој процес овозможува намалување на можностите од појава на повреди на работното место, но и одржување здрава и безбедна работна средина за сите вработени и посетители.

Обуки за безбедност и здравје при работа во 2022 година	Број на вработени
Број на реализирани обуки согласно законска регулатива	775
Број на реализирани специфични обуки за безбедност и здравје при работа	300
Број на реализирани обуки за прва помош	45
Број на реализирани обуки за ПП заштита	610

Безбедност и здравје при работа

Промовирање и унапредување на грижата за здравјето на вработените

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 6)

Грижата за здравјето и за добросостојбата на вработените е еден од најважните постулати во нашите секојдневни процеси и во севкупното функционирање на компанијата. Наш врвен приоритет како компанија е да обезбедиме заштита за вработените при извршувањето на секојдневните работни обврски, но, исто така, и соодветна и квалитетна грижа за нивното здравје. Во таа насока, започнувајќи од почетокот на 2020 година, сите наши вработени беа опфатени со програмата за доброволно приватно здравствено осигурување, која има цел да обезбеди лесен и достапен пристап до врвна здравствена услуга во сите приватни установи во државата. Сите трошоци врзани за дополнителното доброволно здравствено осигурување се покриени од АЛКАЛОИД АД Скопје.

Дополнително, во соработка со нашите партнери, обезбедуваме термини за бесплатно користење спортски игралишта и сали, каде што вработените може да спортуваат и да се опуштаат по завршувањето на работното време.

Програмите за грижа за здравјето, покрај вработените, ги опфаќаат и нивните семејства, па така АЛКАЛОИД АД Скопје секоја година ги поттикнува здравјето и благосостојбата на сите деца на вработените преку финансирање вонучилишни активности (вклучувајќи и спортски) во времетраење од една учебна година.

Превенција и намалување на безбедносните влијанија директно поврзани со деловните односи

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 7)

Сеопфатниот систем во себе ги вклучува и сите аспекти на безбедноста и здравјето при работа на сите изведувачи и подизведувачи со кои АЛКАЛОИД АД Скопје има формален договор за деловна соработка. Со овој договор се опфатени сите обврски кои, според националното законодавство, мора да бидат исполнети за да може да се започне изведувањето на договорените активности, а меѓу другото тој се однесува и на:

- нивото на професионална и на техничка стручност на надворешните изведувачи;
- користењето на ЛЗО;
- изработката на план за БЗР пред започнување на активностите;
- регулирањето на обврската за надзор над изведувањето на активностите;
- исправноста на опремата што ќе се користи итн.

АЛКАЛОИД АД Скопје се обврзува сите надворешни изведувачи, пред започнувањето со активностите, да ги запознае со потенцијалните ризици, со правилата за ред и дисциплина, како и со постапките во случај на опасност итн. и да врши континуирана контрола врз примената на мерките за безбедност и за заштита на вработените на изведувачот.

Безбедност и здравје при работа

Опфатени вработени со системот за управување со безбедност и здравје при работа

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 8)

Применетиот систем за безбедност и здравје при работа се однесува на вработените кои се вработени преку нашата компанија, како и на вработените кои се вработени во други правни лица, а кои, врз основа на договор, ги извршуваат своите работни активности во нашата компанија, независно од типот на вработување, бројот на работни часови, од локацијата и сл.

Системот подлежи на редовни интерни и екстерни проверки во согласност со утврдената програма, која има цел да ги оцени неговите перформанси и да детектира мерки за подобрување.

Повреди при работа

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 9)

Повреди поврзани со работата на вработени во компанијата	2022
Број и стапка на смртни случаи	0
Број на повреди со тешки последици	0
Стапка на повреди со тешки последици	0
Број на евидентирани повреди	44
Стапка на евидентирани повреди (фреквенција) пресметка на 1.000.000	11,36
Стапка на тежина на повреди	21,44
Број на повреди / 1000 вработени	19,66

Изјава за професионални заболувања

(Известувањето е направено врз основа на GRI 403 – 10)

Број на работни часови	3.871.199
Главна причина за повреди при работа	Лизгање, сопнување, паѓање и небезбедно ракување
Повреди поврзани со работата на работници кои не се вработени, но се под контрола на компанијата	
Број и стапка на смртни случаи	0
Број на повреди со тешки последици	0

Професионални заболувања поврзани со работата на вработени во компанијата	2022
Евидентирани професионални заболувања	0
Број и стапка на смртни случаи како резултат на професионални заболувања	0
Професионални заболувања поврзани со работата на работници кои не се вработени, но се под контрола на компанијата	
Евидентирани професионални заболувања	0
Број и стапка на смртни случаи како резултат на професионални заболувања	0

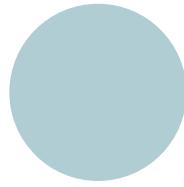
V. Управување

V. Управување

Корпоративно управување

Со донесувањето и со започнувањето со примена на Кодексот за корпоративно управување на котираните друштва на Македонската берза, АЛКАЛОИД АД Скопје започна со нормирање на своите веќе постојни добри корпоративни практики, како и со воспоставување нови процеси во насока на усогласување со Кодексот. Во таа смисла, на Годишното собрание на акционери на АЛКАЛОИД АД Скопје, одржано на 4.4.2022 г., беа донесени измени и дополнувања на Статутот на АЛКАЛОИД АД Скопје, како и пречистена верзија од него, кои претставуваат нормативна претпоставка за примена на добрите корпоративни практики, за нивна организација и интеграција во рамките на целокупниот систем на компанијата, како и за дистрибуција на процесите до секоја организациска единица. Со утврдувањето на основните начела на добрите корпоративни практики во Статутот и врз нивна основа, АЛКАЛОИД АД Скопје понатаму продолжи со донесување други внатрешни акти, со кои подетално и подробно беа преточени принципите на Статутот во постапки, процедури и во механизми на усогласување на корпоративните процеси со добрите практики.

Во таа смисла, до крајот на 2022 година беше реализирана интензивна нормативна активност за измени и за дополнувања на постојни внатрешни акти, како и за донесување нови, а за првпат Надзорниот одбор на компанијата беше вклучен во нормативната дејност преку предлагање акти од поголемо значење за компанијата на Управниот одбор заради усвојување.

Имено, органите на компанијата донесоа нови деловници за својата работа, со кои беа заменети претходните, а кои имаа цел да ги модернизираат нивните надлежности и активности, да ги усогласат со новите услови и технички можности, но и да ги зајакнат добрите корпоративни практики на ниво на активности на секој поединечен орган. Со цел интеграција, синхронизација и нормирање постулати на меѓусебна соработка меѓу органите на компанијата, беше донесен и Правилник за меѓусебни односи на органите на АЛКАЛОИД АД Скопје, кој се очекува да одигра координативна улога во обезбедувањето соработка меѓу органите во примената на добрите корпоративни практики.

V. Управување

АЛКАЛОИД АД Скопје, негувајќи ја долгогодишната практика на грижа и на соработка со своите акционери, во рамките на овој нормативен циклус, одлучи тој однос со акционерите, како една од своите најважни засегнати страни, да го стави на едно скалило погоре, преку усвојување Правилник за односи со акционерите, со кој овозможи поголема достапност, транспарентност и заштита на нивните права и интереси.

Во насока на зајакнување на транспарентноста на своето корпоративно управување, компанијата донесе Политика за наградување на вработените, раководните лица и на членовите на Управниот одбор, со која ги утврди начелата, принципите и критериумите за доследно вреднување на ангажманот и на заслугите на вработените, раководните лица и на членовите на Управниот одбор врз мериторна основа.

Со цел обезбедување на сите овие процеси, обединување и централизирање на поддршката на органите на управување, во насока на примена на сите нови или обновени акти од значење за корпоративното управување на АЛКАЛОИД АД Скопје, од почетокот на 2022 г. во компанијата се вовеле нова функција, Корпоративен секретар, чија надлежност е стручна поддршка на органите, особено на Надзорниот одбор; толкување и примена

на правните прописи поврзани со корпоративното управување во друштвото и на материјата од правото на трговските друштва, од хартиите од вредност и од правата на акционерите, како и во делот на односите на друштвото со надлежните институции поврзани со таа материја, особено со Берзата и со Комисијата за хартии од вредност.

Понатаму, на предлог на Надзорниот одбор, Управниот одбор на АЛКАЛОИД АД Скопје усвои Политика за спречување и управување со судир на интереси, како и Политика за односи со засегнати страни, со кои како компанија се етаблираме во редот на модерни компании со нормативни претпоставки за воспоставување одржлив и транспарентен систем на корпоративна усогласеност и управување. Политиката за спречување и управување со судир на интереси детално ги уредува основите на идентификување потенцијален и реален судир на интереси, постапката за утврдување судир на интереси, како и дефинирањето планови за управување со потврдени судири, додека, пак, засегнати страни, покрај тоа што ги идентификува засегнатите страни на компанијата, ги утврдува и модалитетите и каналите на комуникација со нив, како и начините за интеграција на ставовите, интересите и на потребите на засегнатите страни во деловната стратегија на компанијата.

Дел од новите или од обновените акти на АЛКАЛОИД АД Скопје имаат корпоративен карактер, во смисла што тие директно и непосредно важат, ќе се воведат и ќе се применуваат и во капитално поврзаните друштва, додека, пак, другите ќе се транспонираат во системот на внатрешни акти на нашите капитално поврзани друштва, до степен до кој можат да се приспособат на условите и на структурата на секое од нив.

”

Да се дејствува со интегритет и со чесност е еден од основните предуслови за деловните успеси на АЛКАЛОИД АД Скопје

Корпоративна усогласеност

Да се дејствува со интегритет и со чесност е еден од основните предуслови за деловните успеси на АЛКАЛОИД АД Скопје. Поради тоа усогласеноста со локалните и со меѓународните прописи, но и со внатрешните акти, како и доброволната заложба и посветеност на раководната структура и на вработените за почитување на етичките принципи и стандарди се едни од најважните постулати врз кои компанијата ги темели своите деловни активности. Продолжуваме да ја следиме нашата цел за јакнење на довербата на сите вработени, на акционерите, на деловното опкружување, на надлежните институции, како и на другите засегнати страни во општеството во нашата посветеност и заложба за негување и за развој на корпоративниот интегритет на АЛКАЛОИД АД Скопје.

Код на етичко и деловно однесување

Кодот на етичко и деловно однесување на АЛКАЛОИД АД Скопје, кој е усвоен во јуни 2020 г., претставува клучен елемент во градењето на етичката корпоративна култура и гарантира одржлив раст и развој на компанијата. Тој претставува компилација на општоприфатените етички принципи и норми, поткрепен со механизми на приспособување и на транспонирање на тие норми и принципи на ниво на колективот на нашата компанија. Кодот, преку промоција на своите клучни вредности, со поддршка на системот за усогласеност на компанијата, има цел да овозможи секој наш вработен и секое раководно лице самостојно да носат етички одлуки во секојдневното работење, да ја живеат корпоративната култура на компанијата и да ја остваруваат нашата заедничка мисија и визија.

Во текот на 2022 г. компанијата, предводена од највисокото раководство, а со поддршка на офицерот за корпоративна усогласеност и на Комисијата за корпоративна усогласеност, продолжи да го развива овој процес преку институционална поддршка, обука на надлежните лица и преку подигање на свеста на вработените за етичко однесување и за градење корпоративен интегритет и култура.

ALKASPEAKUP

Преглед на постапките за повреда на Кодот за етичко и деловно однесување

Во текот на 2022, Комисијата за корпоративна усогласеност на АЛКАЛОИД АД Скопје, преку AlkaSpeakUp платформата вкупно прими дванаесет содржини, од кои за четири од нив утврди дека ги содржат сите потребни елементи да бидат квалификувани како пријава за повреда на Кодот за етичко и деловно однесување. Дополнително, Комисијата постапуваше и по три пријави, чии постапки беа отпочнати во 2021, од кои за една од нив, постапката беше завршена и беше усвоен наод. Надвор од AlkaSpeakUp платформата, во тек на 2022, Офицерот за корпоративна усогласеност прими усно на записник две пријави, за кои постапките се во тек. Комисијата за корпоративна усогласеност во 2023 продолжува да спроведува постапки по осум незавршени пријави, од кои три се во финална фаза на постапување.

Антикорупциска политика

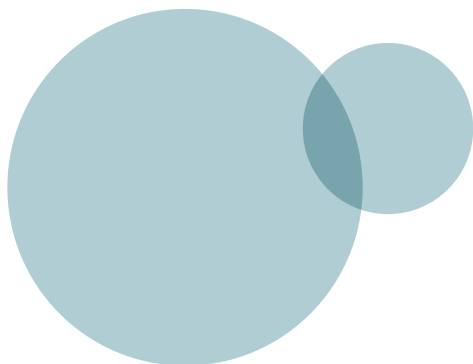
Во Политиката се уредени сите аспекти на превенција и на санкција за недозволена исплата и за поткуп на јавни службеници и носители на јавни функции, како и за кои било други облици на корупција, како основни параметри на нашата интеракција со државната структура и со општеството во целина. Политиката има цел поблиску да ги образложи аспектите на некои од начелата на Кодот за етичко и деловно однесување и на Кодексот за интеракција со здравствените работници и за етичка промоција, чие правилно толкување и модалитети на примена се поактуелни и поприсутни во секојдневната работа на организациската структура на АЛКАЛОИД АД Скопје. Со Политиката се продолжува и се зајакнува заложбата на компанијата да обезбеди корпоративен интегритет и репутација, кои се базираат на честост, фер однесување и на личен интегритет, применети на работните позиции што ги извршуваат сите вработени и раководни лица, како и сите други лица кои се поврзани на која било основа со компанијата.

Кодекс за интеракција со здравствените работници и за етичка промоција

Овој кодекс е од исклучително значење за компанијата, со оглед на тоа дека ги уредува промоцијата, комуникацијата и нашите интеракции со здравствените работници, со здравствените организации и со здравствената заедница во целина. Преку обука на нашите вработени за правилна примена на Кодексот, ние континуирано обезбедуваме нашите медицински претставници во целост да бидат усогласени со сите релевантни кодекси на индустријата, како и со важечките законски прописи. Преку примена на Кодексот медицинските претставници ги применуваат највисоките стандарди на етика и на деловни практики во интеракциите со здравствената заедница. Етичката промоција на нашите фармацевтски производи подразбира споделување информации кои се точни, избалансирани и кои не ги доведуваат во заблуда здравствените работници, додека, пак, промотивните материјали за нашите фармацевтски производи обезбедуваат соодветна проценка за придобивките и за ризиците од нашите производи во текот на нивната употреба, според информациите содржани во збирните извештаи за карактеристиките на лекот.

Заштита на лични податоци

АЛКАЛОИД АД Скопје ѝ посветува особено внимание на заштитата на личните податоци во сите свои деловни процеси, применувајќи ги стандардите утврдени со Законот за заштита на личните податоци на Република Северна Македонија и со Општата регулатива за заштита на податоците - GDPR (EU) 2016/679 - на Европскиот парламент и на Советот на Европа, како и во согласност со стандардите кои постојат во рамките на компанијата. Во оваа смисла, ние продолжуваме да ги спроведуваме сите технички и организациски мерки за заштита на личните податоци на вработените, акционерите, деловните партнери, на посетителите, практикантите, кандидатите за вработување и на другите субјекти од кои АЛКАЛОИД, во текот на своите процеси, собира, обработува и чува лични податоци.

Внатрешните акти за заштита на личните податоци донесени во 2021 година целосно ја регулираат улогата на АЛКАЛОИД АД Скопје како контролор, но и како обработувач, за да се обезбеди сигурност во обработката на личните податоци. Во 2022 година, со цел усогласеност со законските начела, применети се дополнителни методи на транспарентност спрема субјектите на лични податоци, особено на корпоративната веб-страница.

Постојано продолжуваме да се усогласуваме со Општата регулатива за заштита на податоците на ЕУ (GDPR) и со другите прописи за приватност, преку примена и преку следење на практиките, политиките и на процедурите за приватност, поддржани со обуки и со активности за подигање на свеста. Ноември 2022 година беше прогласен како месец за подигање на свеста за заштита на личните податоци во АЛКАЛОИД АД Скопје и во неговите друштва на глобално ниво. На сите вработени им беа испратени прирачник и специјализирани брошури за заштита на личните податоци, како линк до обуки и до квиз, што збирно придонесе за подигнување на свеста на вработените генерално. Корпоративниот офицер за заштита на лични податоци тесно соработуваше на дневна основа со вработените од сите служби во компанијата, за да се обезбеди усогласеност со Политиката за заштита на лични податоци на АЛКАЛОИД АД Скопје.

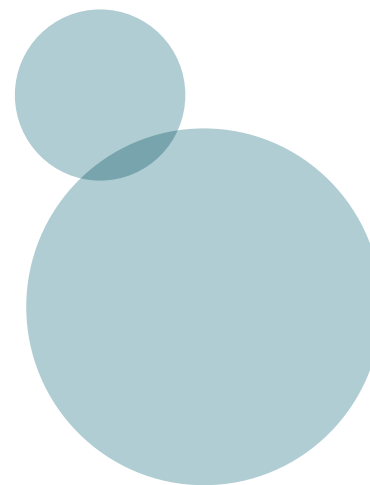
Управување со ризици и бизнис-континуитет

Управување со ризици

Процесот на управување со ризици во АЛКАЛОИД АД Скопје се основа врз добрата производствена пракса, барањата на стандардот ISO 31000, барањата на стандардите што ги применува компанијата, како и врз апликативните водичи. Процесот на управување со ризици е воспоставен од 2007 година како дел од интегрираниот менаџмент-систем.

Управувањето со ризици и бизнис-континуитетот се под надлежност на Одборот за управување со ризик, за кризна состојба и за одржување континуитет во работењето, на тимот за управување со ризик и за континуитет на работењето и на раководителите на организациските единици/сопственици на процесите.

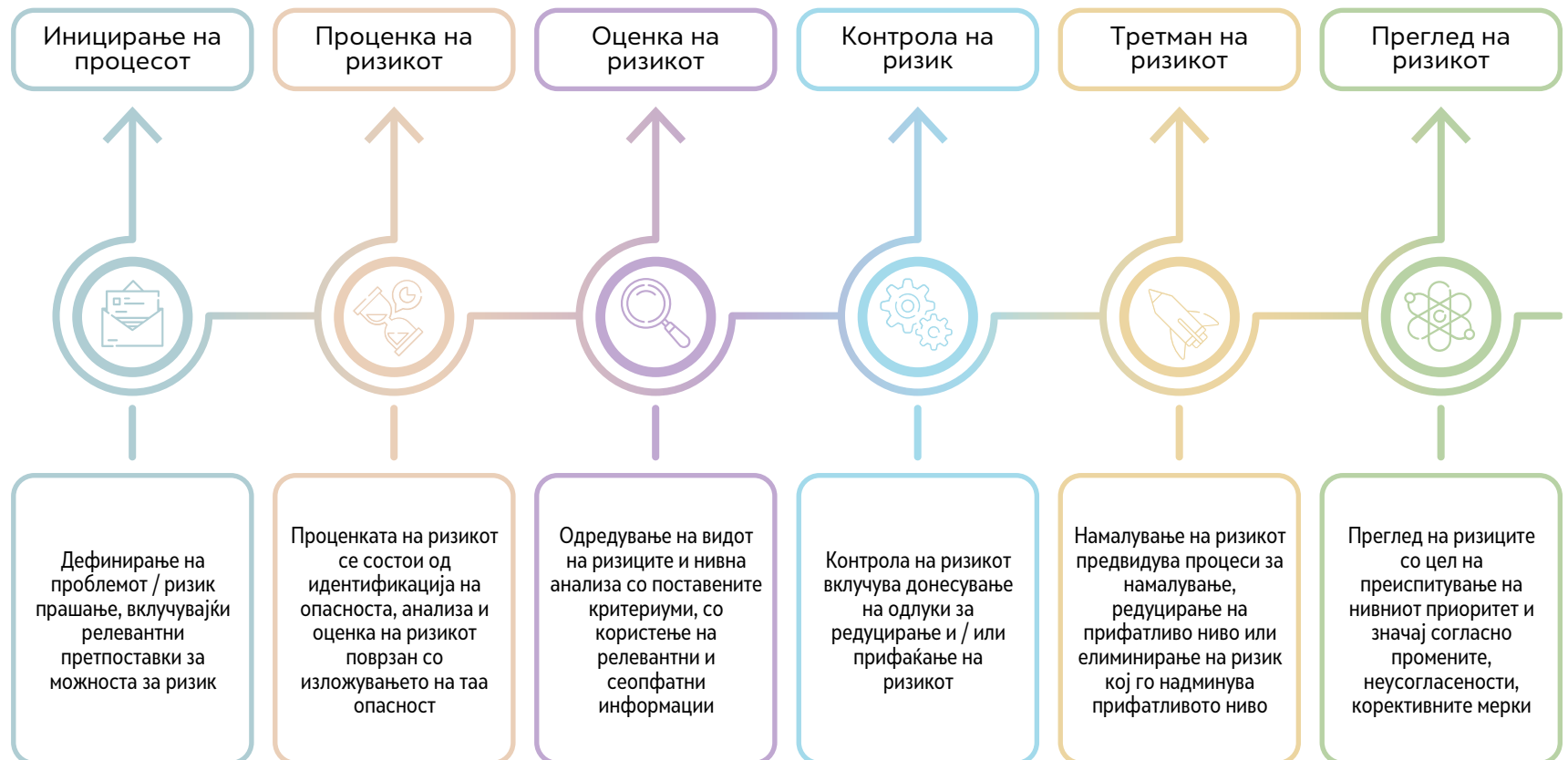
Во 2015/2016 година АЛКАЛОИД АД Скопје ги идентификуваше сите потенцијални стратешки ризици на компанијата. Со овој важен исчекор менаџментот, Одборот и тимот иницираа континуирани активности за намалување на потенцијалните стратешки ризици на компанијата. Со задоволство може да истакнеме дека најголем дел од потенцијалните стратешки ризици се преведени во оперативни ризици, кои се управувани на дневно ниво од средниот менаџмент и од вработените.

На сликата се претставени основните чекори во процесот на управување со ризици, воспоставен во АЛКАЛОИД АД Скопје.

Како алатка за поддршка на процесот се користат регистар на стратешки ризици и регистар на оперативни ризици. Регистрите ни обезбедуваат сеопфатен преглед на ризиците, како и навремено идентификување и управување со факторите кои може да влијаат врз реализацијата на целите и врз стратегијата на компанијата.

Со континуираното преиспитување на ризиците постигнуваме намалување на веројатност од појава на ризици, намалување на сериозноста на последиците од ризици, како и преземање мерки со цел свесност, подготвеност, управување и одржување на ризиците на прифатливо ниво.

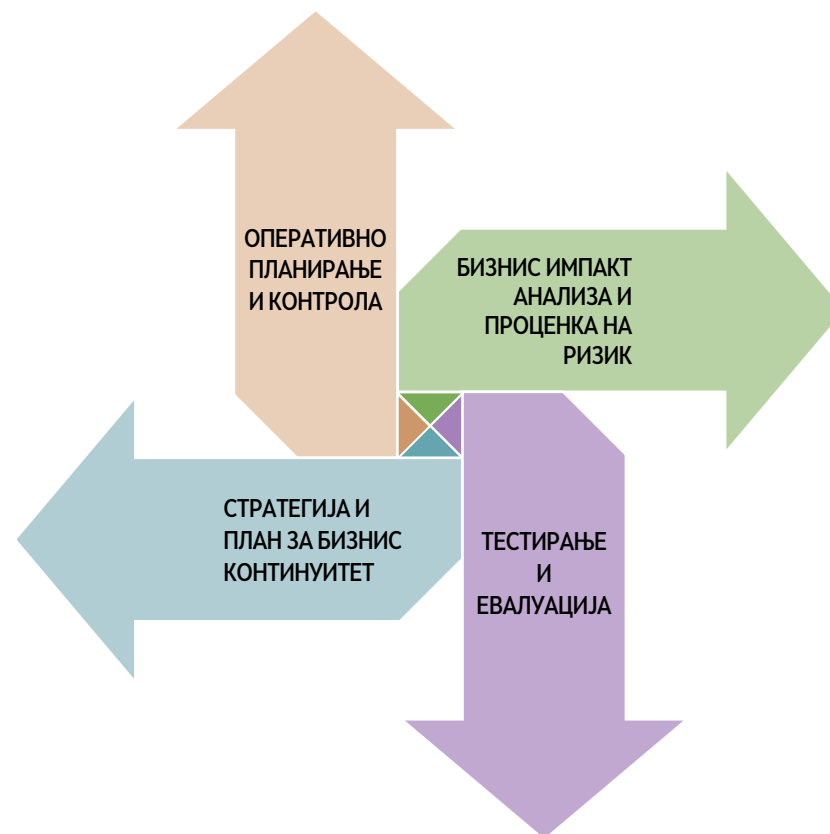

Континуитет во работењето

Процесот на управување со ризик е суштински елемент на воспоставувањето проактивен пристап, кој ќе обезбеди континуитет во работењето и подготвеност на компанијата да предвиди, да детектира и да одговори на негативните влијанија кои имаат потенцијал да го спречат извршувањето на критичните процеси во компанијата, постигнувајќи ги своите цели и исполнувајќи ги барањата на засегнатите страни за квалитет.

Во интегрираниот систем за квалитет на АЛКАЛОИД АД Скопје се воспоставени процедури за континуитет на деловното работење во областа на ИТ-безбедноста (2016 година) и на фармаковигиланцата (2015 година), како и во однос на партнерите (2019 година), пандемијата на COVID 19 (2020 година), природните катастрофи и друго.

На сликата ни се претставени основните чекори во процесот на управување со континуитет во работењето, воспоставен во АЛКАЛОИД АД Скопје.

За време на пандемијата се изработија планови за бизнис-континуитет за сите процеси во АЛКАЛОИД АД Скопје. Пандемијата нè поттикна да размислуваме подлабоко за процесот на управување со континуитетот во работењето. Подобрувањата во процесот на управување со континуитетот во работењето ги постигнавме со примена на барањата на стандардот ISO 22301, систем за управување со континуитетот во работењето.

Преку примена на системот за управување со континуитетот целиме кон постигнување на следните можности и придобивки:

- ▶ поддршка на стратешките цели и заштита и зајакнување на угледот на компанијата, кредибилитетот и на организациската подготвеност и отпорност;
- ▶ намалување на правната и на финансиската изложеност и намалување на директните и на индиректните трошоци при прекини/неочекувани појави;
- ▶ заштита на животот, имотот и на животната средина и обезбедување доверба во способноста на организацијата успешно да ги постигне своите цели;
- ▶ подобрување на способноста на деловните процеси да останат ефектни за време на прекини/неочекувани појави; ефектна, ефикасна и проактивна контрола на ризикот, како и идентификување и надминување на оперативните пропусти.

Ние сме целосно посветени на постојаното подобрување на овие две области – управување со ризици и континуитет во работењето на компанијата.

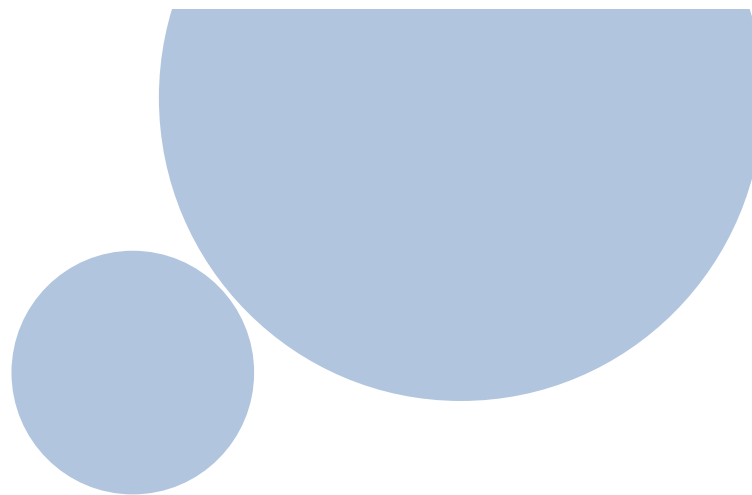

VI. Други
информации за
извештајот

VI. Други информации за извештајот

GRI стандард	Опис на стандард	Референца
302-1	Energy consumption within the organization	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 91 и 93
302-3	Energy intensity	Животна средина - страна 91 и 93
302-4	Reduction of energy consumption	Животна средина - страна 94
303-3	Water withdrawal	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 81
305-1	Direct (Scope 1) GHG emissions	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 78
305-2	Energy indirect (Scope 2) GHG emissions	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 78
305-3	Other indirect (Scope 3) GHG emissions	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 78
306-3	Waste generated	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 85 Прилог 2 - страна 159-163
306-4	Waste diverted from disposal	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 85 Прилог 2 - страна 159-163
306-5	Waste directed to disposal	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 34 Животна средина - страна 85 Прилог 2 - страна 159 и 161-163

401-1	New employee hires and employee turnover	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 35 Прилог 2 - страна 165
403-1	Occupational health and safety management system	Општествени прашања - страна 107
403-2	Hazard identification, risk assessment, and incident investigation	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 35 Општествени прашања - страна 108
403-3	Occupational health services	Општествени прашања - страна 110
403-4	Worker participation, consultation, and communication on occupational health and safety	Општествени прашања - страна 111
403-5	Worker training on occupational health and safety	Општествени прашања - страна 112
403-6	Promotion of worker health	Општествени прашања - страна 114
403-7	Prevention and mitigation of occupational health and safety impacts directly linked by business relationships	Општествени прашања - страна 115
403-8	Workers covered by an occupational health and safety management system	Општествени прашања - страна 116
403-9	Work-related injuries	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 35 Општествени прашања - страна 116
403-10	Work-related ill health	Општествени прашања - страна 117
404-1	Average hours of training per year per employee	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 35 Прилог 3 - страна 166
404-3	Percentage of employees receiving regular performance and career development reviews	Прилог 3 - страна 166
405-1	Diversity of governance bodies and employees	Преглед на најзначајните ESG-индикатори - страна 35 Прилог 3 - страна 167

Statistical information of changing business activity of subdivisions of our...

VII. Прилози кон
извештајот

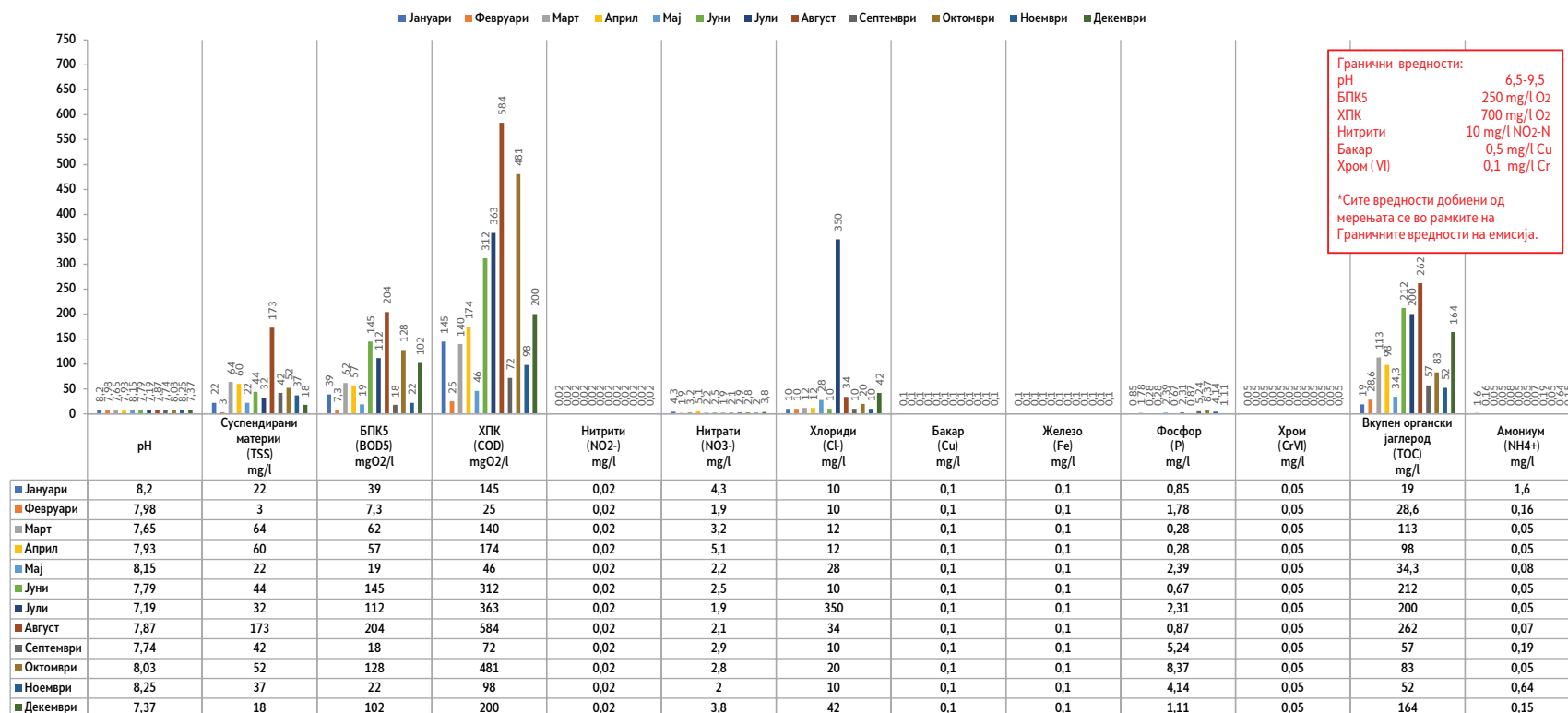

Прилог 1:
Мониторинг на
емисии во воздух,
вода и бучава

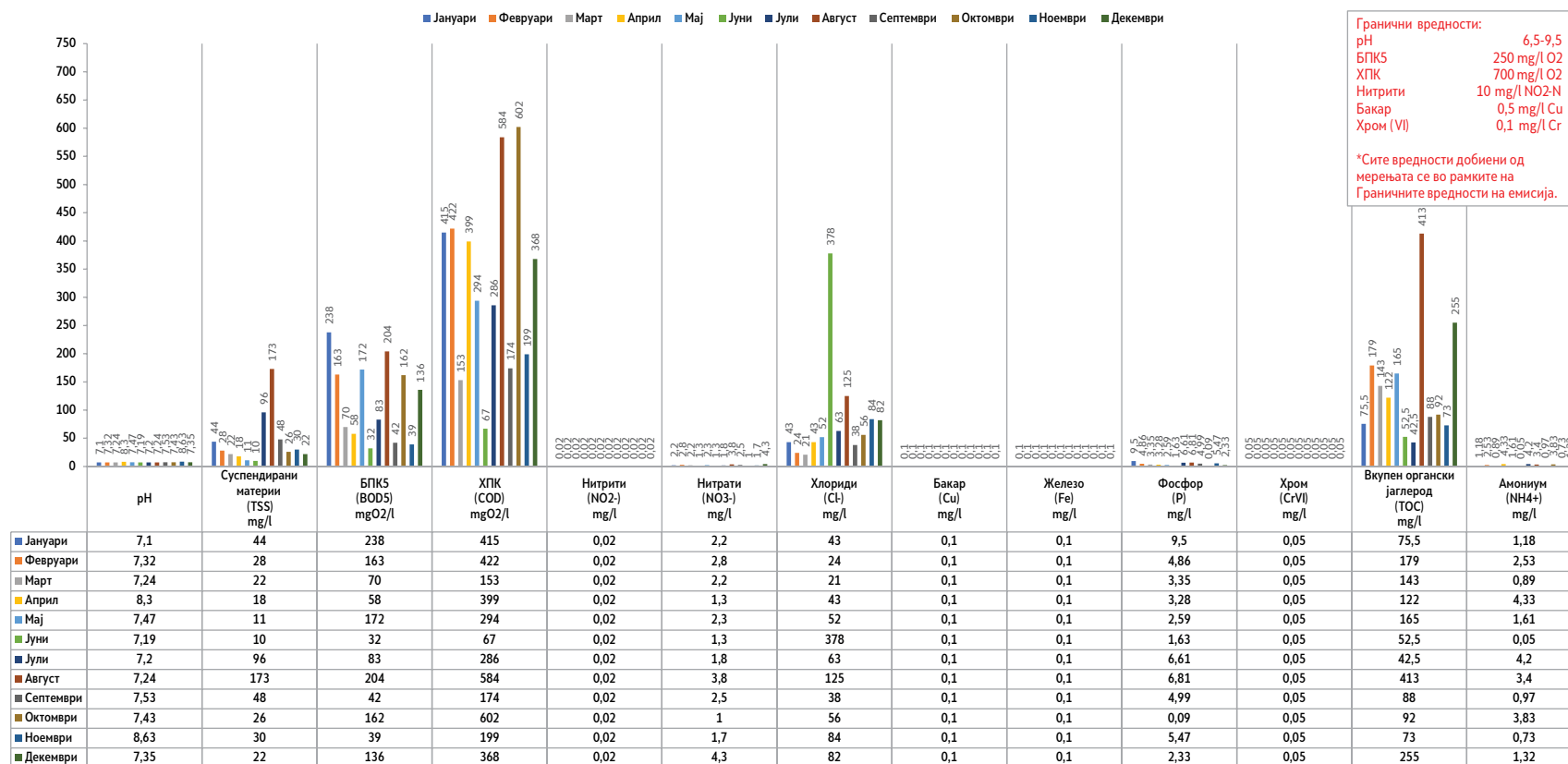
МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Месечни анализи на отпадни води ПЦ Фармација Автокоманда за мерно место С1- запад за 2022год

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА
ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Месечни анализи на отпадни води ПЦ Фармација Автокоманда за мерно место С2- југоисток за 2022год

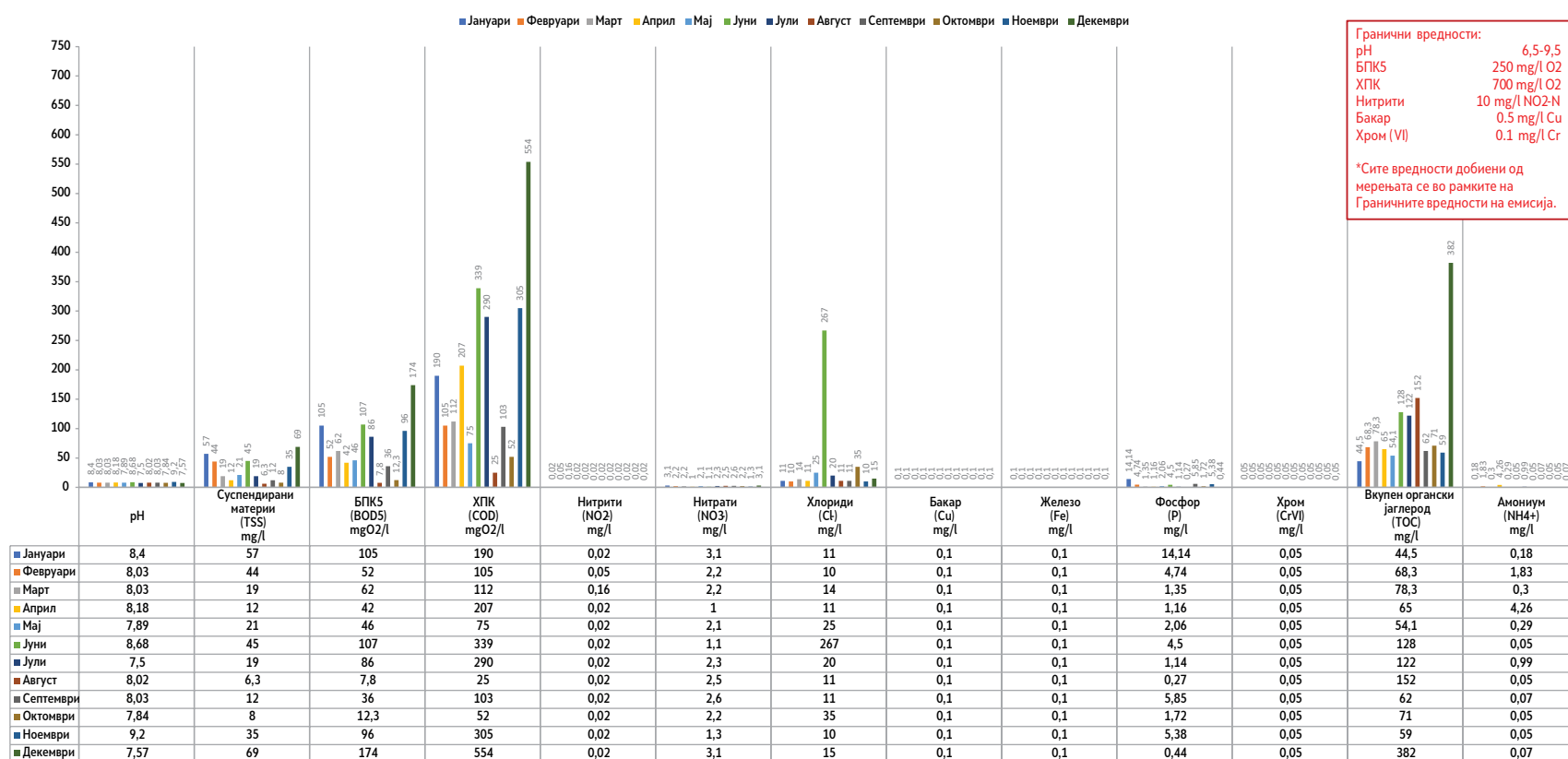

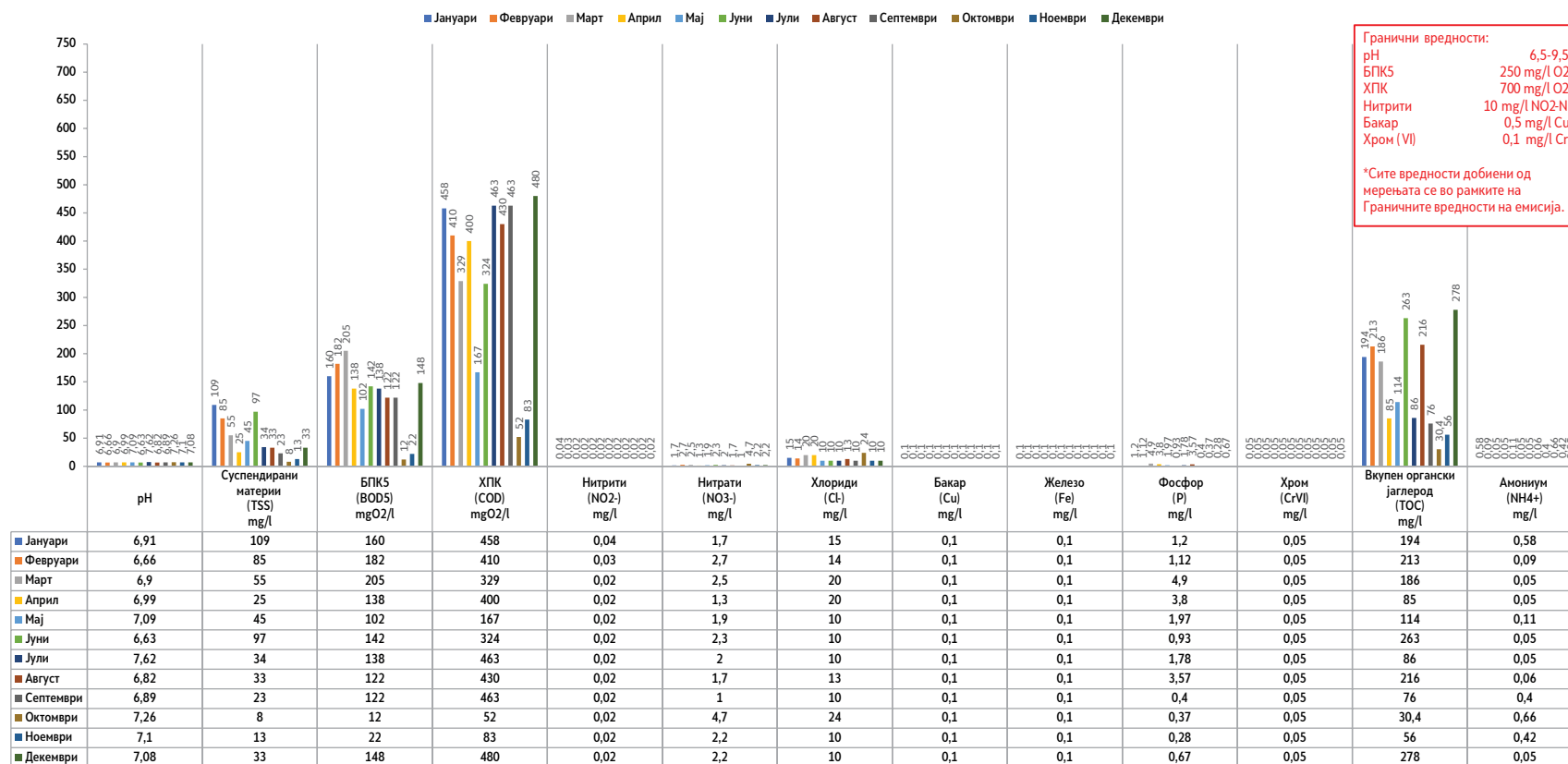
МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА
ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Месечни анализи на отпадни води Фармација Автокоманда за мерно место С3-Југозапад за 2022 год.

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА
ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

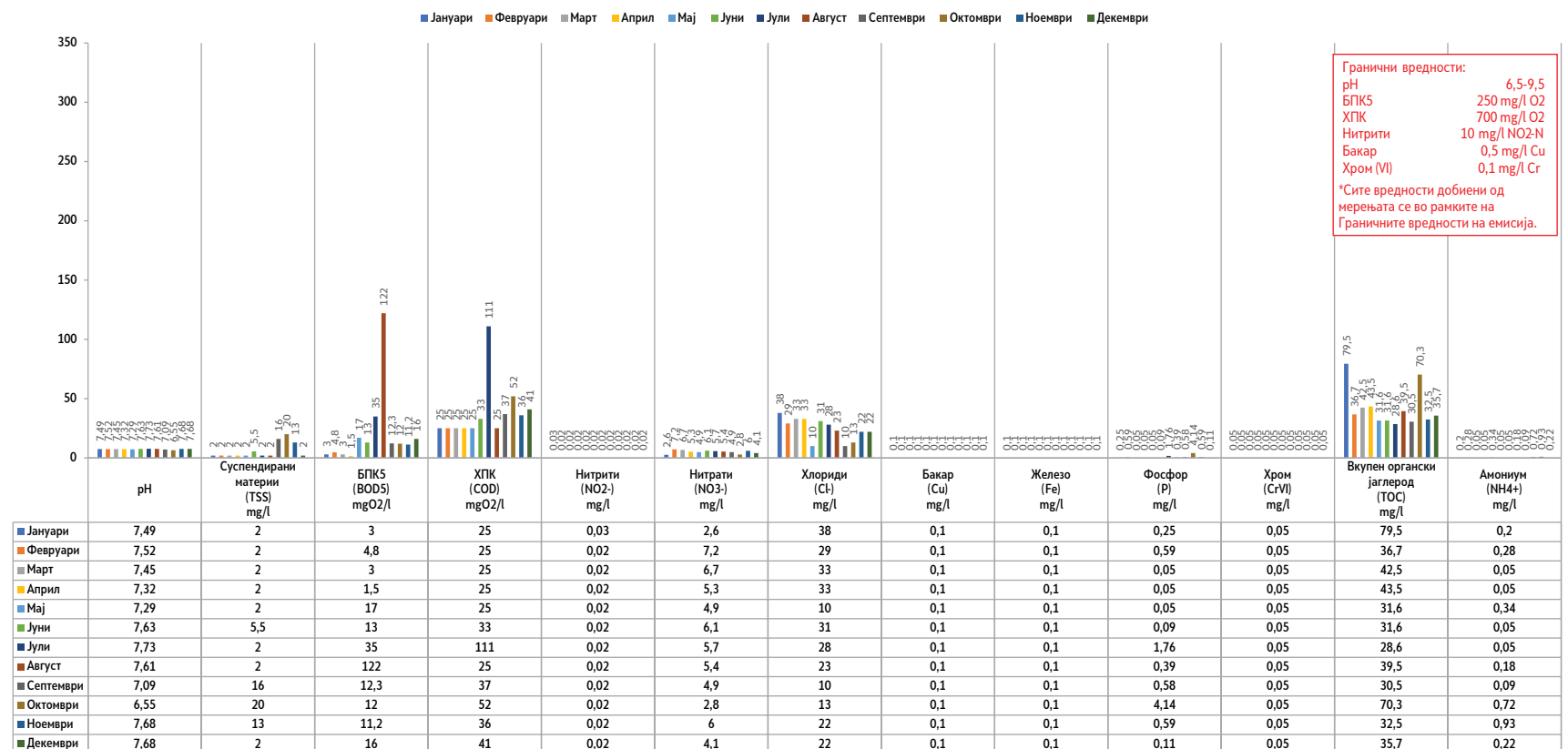
Месечни анализи на отпадни води ПЦ Фармација Г.Петров за мерно место С1-Цефалоспорино за 2022год

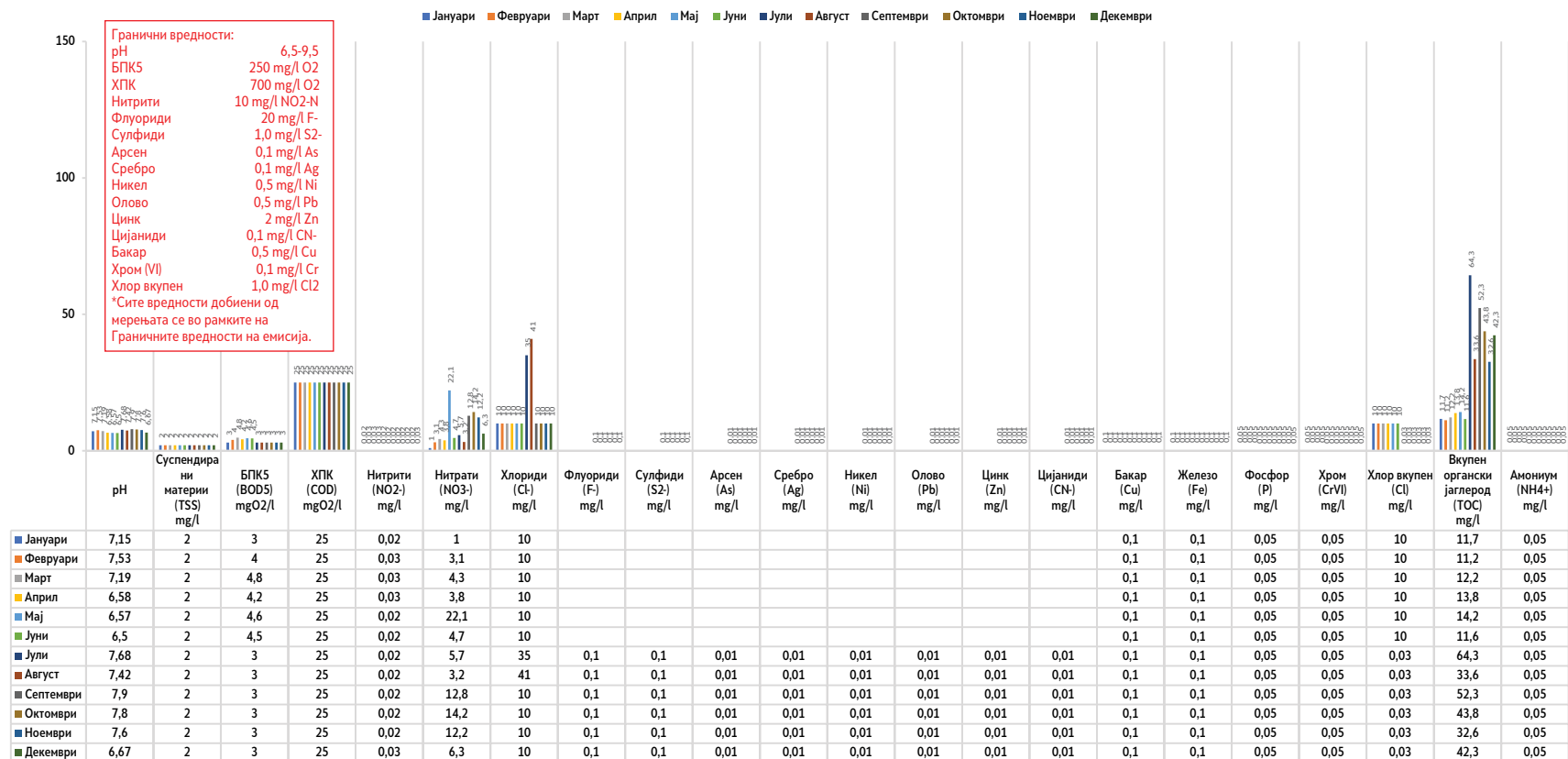
МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА
ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Месечни анализи на отпадни води ПЦ Фармација Г.Петров за мерно место С2-производство на Фармацевтски сировини (ПФС) за 2022год

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОДА
ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Месечни анализи на отпадни води ПЦ ХКБ Програма Хемија & козметика лок. Ѓ.Петров за мерно место Паршалов премин за 2022год

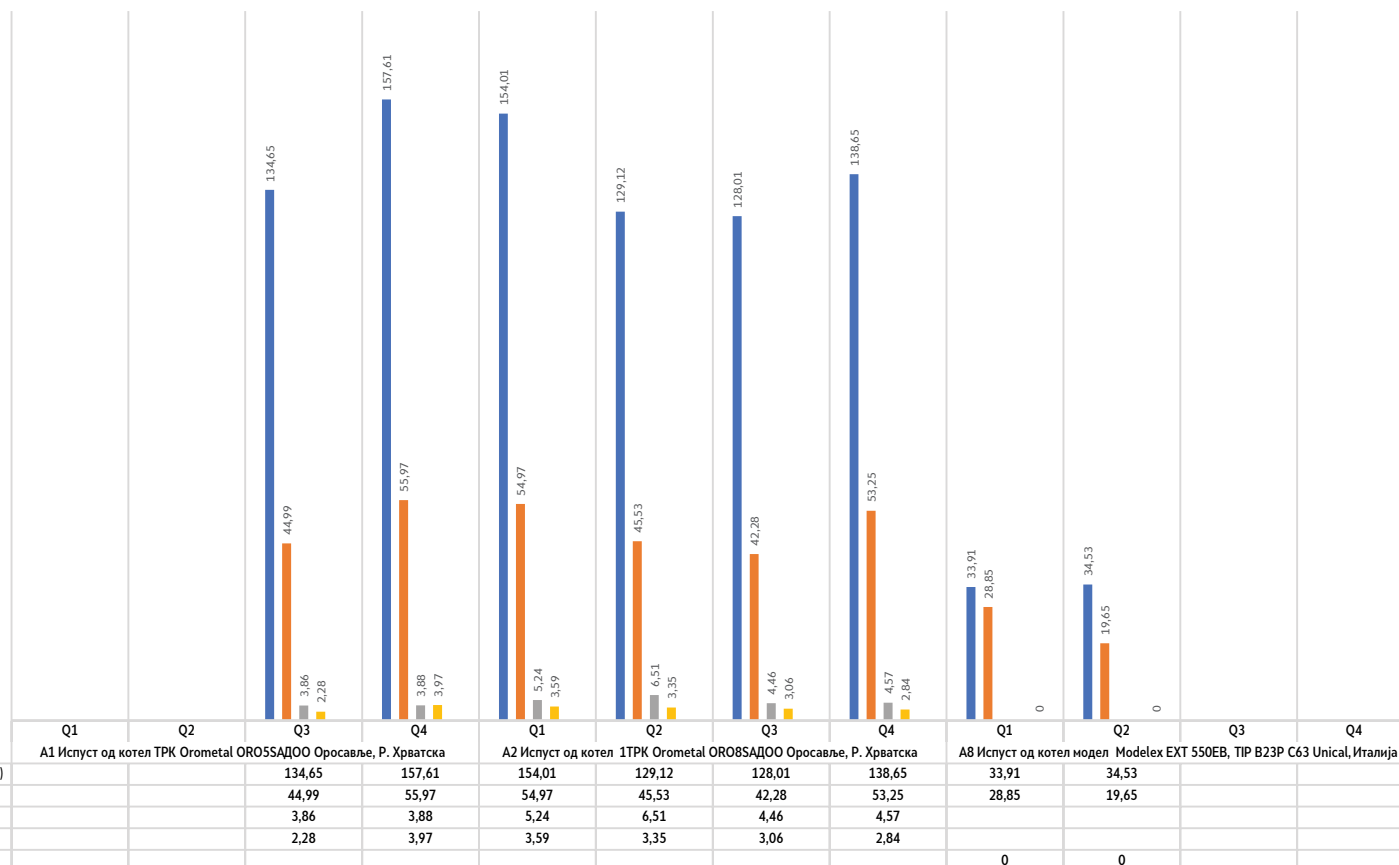

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022Год.

Измерени емисии во воздух од котлара ПЦ Фармација, Автокоманда за 2022год.

■ Азотни оксиди, изразени како (NO₂) (mg/Nm³) ■ Јагледот монооксид (CO) (mg/Nm³) ■ Сулфур диоксид (SO₂) (mg/Nm³) ■ Прашина (mg/Nm³) ■ Чаден број (mg/Nm³)

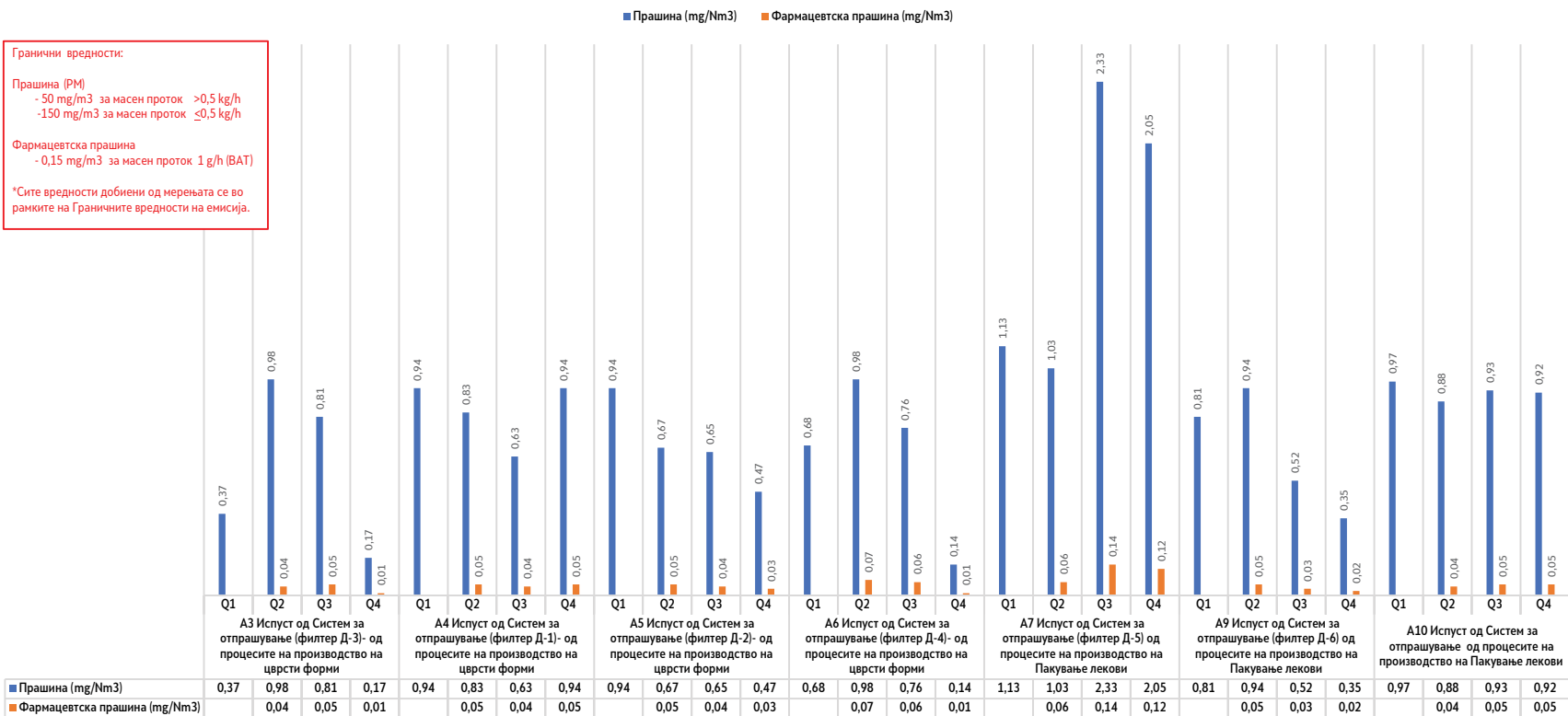
Гранични вредности:	
Азотни оксиди (NO ₂)	
- природен гас	350 mg/Nm ³
- нафта	150 mg/Nm ³
Сулфур диоксид (SO ₂)	
- природен гас	35 mg/Nm ³
- нафта	1700 mg/Nm ³
Јаглерод монооксид (CO)	
- природен гас	100 mg/Nm ³
- нафта	170 mg/Nm ³
Прашина	
- природен гас	5 mg/Nm ³
- нафта	100 mg/Nm ³
Чаден бр.(за сите типови)	
	0 mg/Nm ³
*Сите вредности добиени од мерената се во рамките на Граничните вредности на емисија.	

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

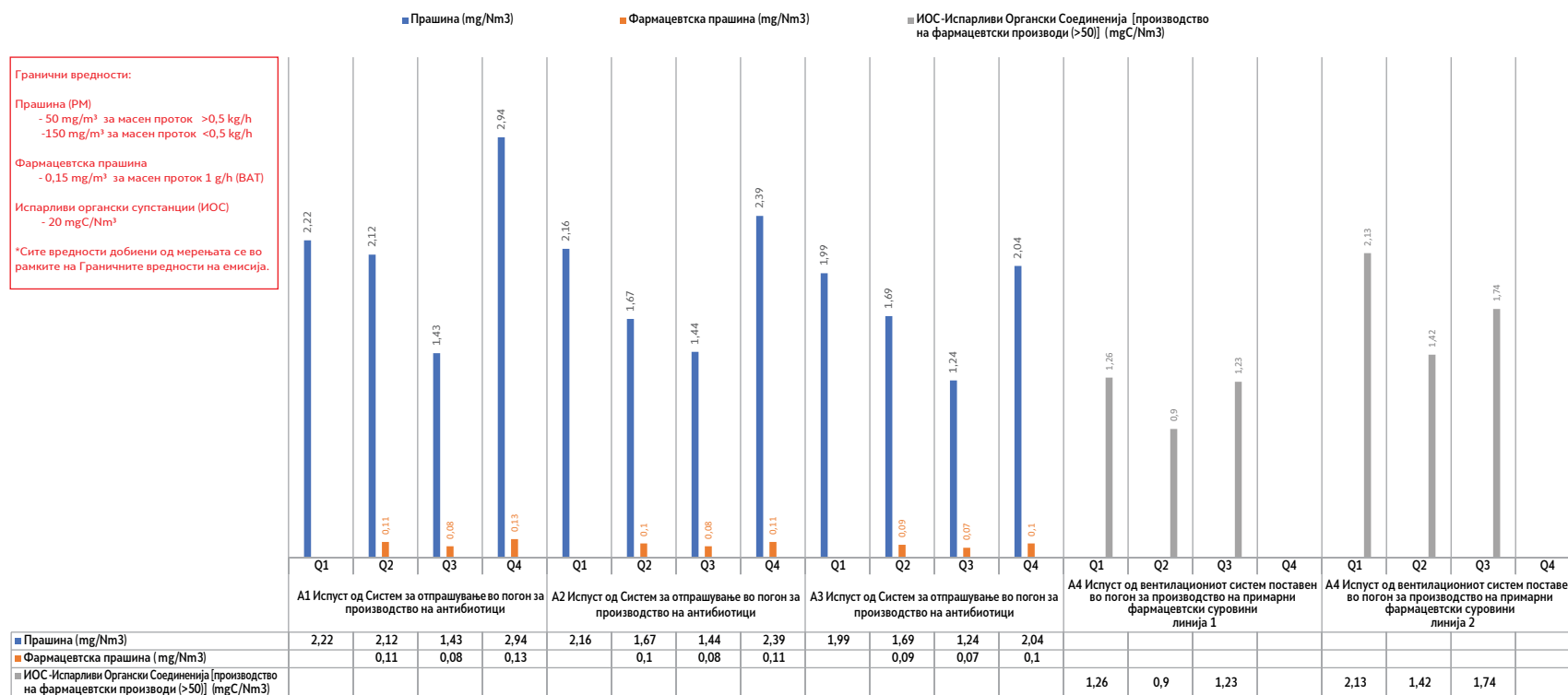
Измерени емисии во воздух од отпашувачи ПЦ Фармација, Автокоманда за 2022год.

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022Год.

Измерени емисии во воздух ПЦ Фармација, Ѓорче Петров за 2022 год.

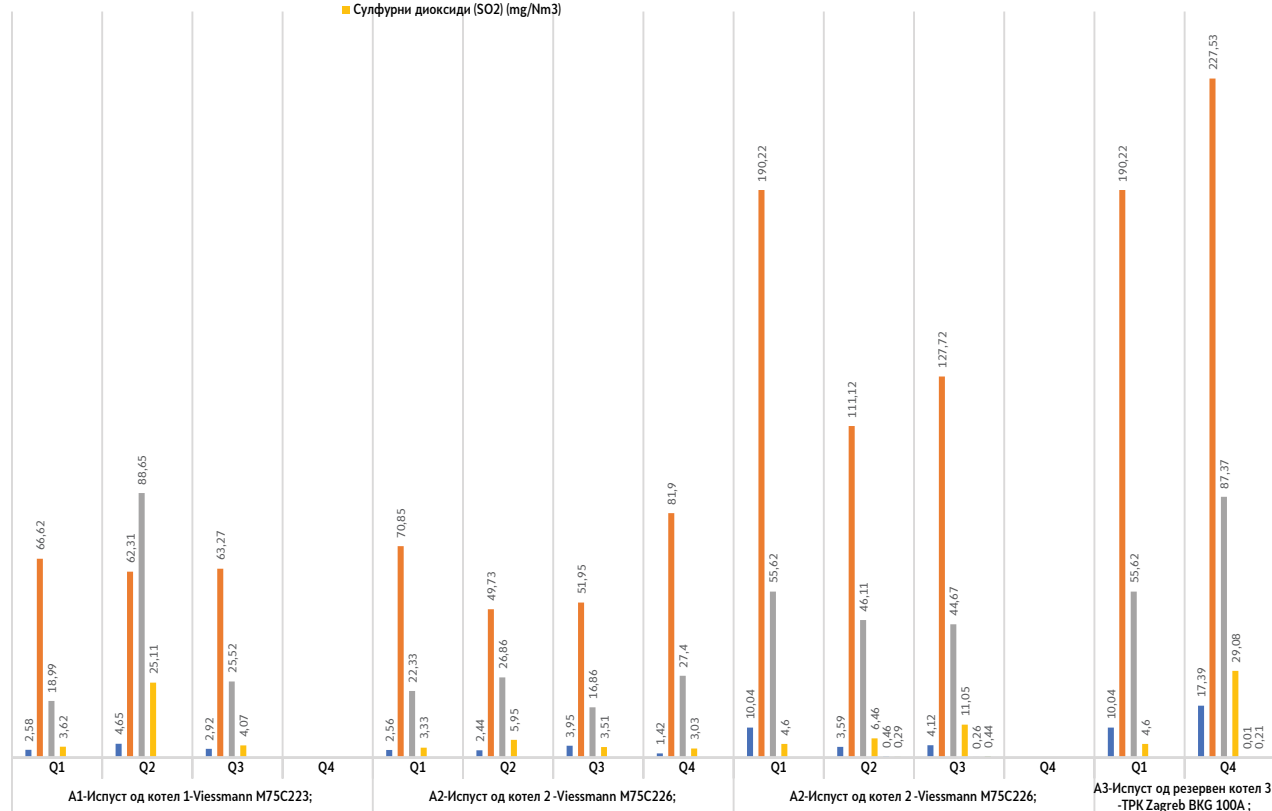

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022 год.

Измерени емисии во воздух од Котлара ПЦ Фармација и ПЦ ХКБ во Ѓ. Петров за 2022 год.

■ Прашина (mg/Nm³)
■ Јагледот моноксид (CO) (mg/Nm³)
■ Азотни оксиди, изразени како (NO₂) (mg/Nm³)
■ Сулфурни диоксиди (SO₂) (mg/Nm³)

Гранични вредности:
NO₂(природен гас, нафта) 350 mg/Nm³
Сулфур диоксид (SO₂)
-природен гас 35 mg/Nm³
-нафта 1700 mg/Nm³
Јаглерод моноксид (CO)
-природен гас 100 mg/Nm³
-нафта 170 mg/Nm³
Прашина
-природен гас 5 mg/Nm³
-нафта 100 mg/Nm³
Гасовити неоргански соед, на флуор изразени како HF 5 mg/Nm³
Гасовити неоргански соед, на хлор изразени како HCl 30 mg/Nm³
*Сите вредности добиени од мерењата се во рамките на Граничните вредности на емисија.

	A1-Испуст од котел 1-Viessmann M75C223;				A2-Испуст од котел 2 -Viessmann M75C226;				A2-Испуст од котел 2 -Viessmann M75C226;				A3-Испуст од резервен котел 3 -ТРК Zagreb ВКГ 100А ;			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
■ Прашина (mg/Nm ³)	2,58	4,65	2,92		2,56	2,44	3,95	1,42	10,04	3,59	4,12		10,04			
■ Азотни оксиди, изразени како (NO ₂) (mg/Nm ³)	66,62	62,31	63,27		70,85	49,73	51,95	81,9	190,22	111,12	127,72		190,22			227,53
■ Јагледот моноксид (CO) (mg/Nm ³)	18,99	88,65	25,52		22,33	26,86	16,86	27,4	55,62	46,11	44,67		55,62			87,37
■ Сулфурни диоксиди (SO ₂) (mg/Nm ³)	3,62	25,11	4,07		3,33	5,95	3,51	3,03	4,6	6,46	11,05		4,6			29,08
■ Гасовити неоргански соединенија на флуор изразени како HF (mg/Nm ³)										0,46	0,26					0,01
■ Гасовити неоргански соединенија на хлор изразени како HCl (mg/Nm ³)										0,29	0,44					0,21

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022Год.

Измерени емисии во воздух неорганска хемија од ПЦ ХКБ, програма хемија, Ѓ. Петров за 2022 год.

■ Прашина (mg/Nm³) ■ Азотни оксиди, изразени како (NO₂) (mg/Nm³) ■ Сулфурни диоксиди (SO₂) (mg/Nm³) ■ Вкупен амониаж во гасовити, парни и соединенија и аеросоли -NH₃ (mg/Nm³) ■ ИОС-Испарливи Органски Соединенија (mg/Nm³)

Гранични вредности:

Прашина (PM)

- 50 mg/m³ за масен проток >0,5 kg/h
- 150 mg/m³ за масен проток <0,5 kg/h

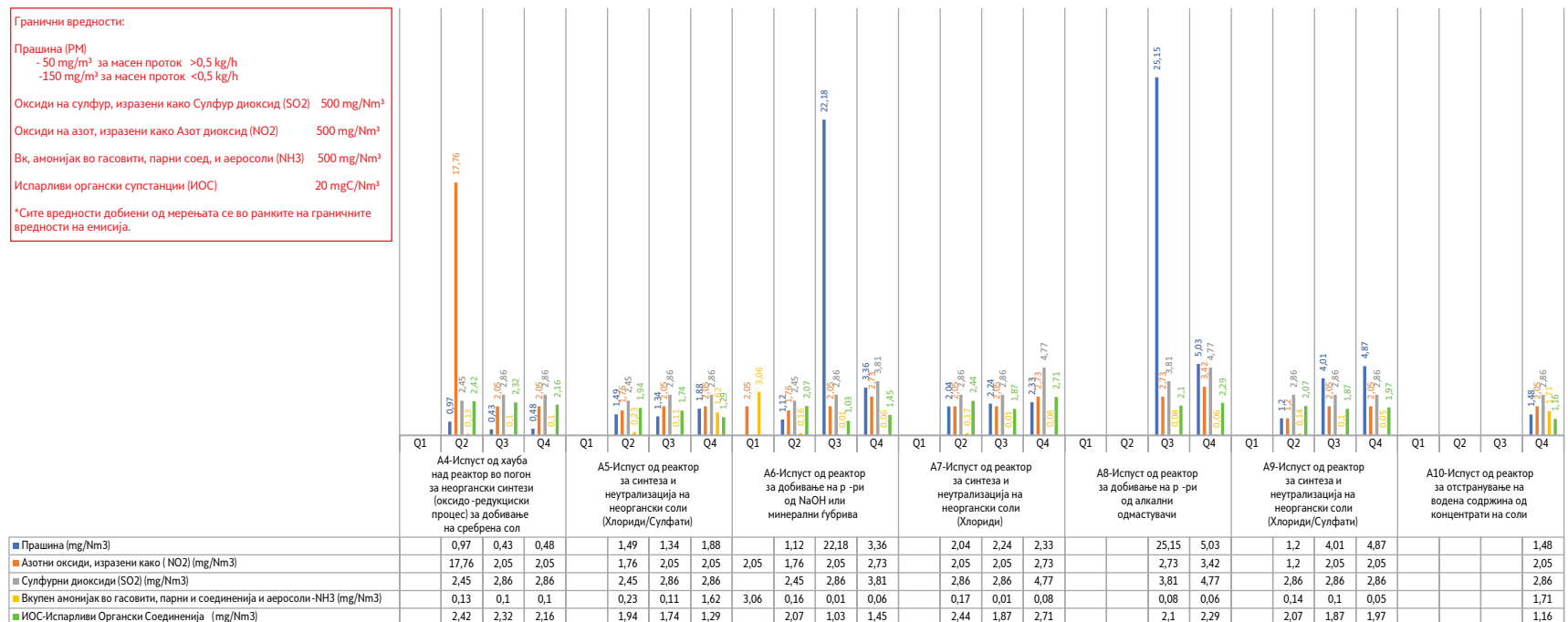
Оксиди на сулфур, изразени како Сулфур диоксид (SO₂) 500 mg/Nm³

Оксиди на азот, изразени како Азот диоксид (NO₂) 500 mg/Nm³

Вк, амониаж во гасовити, парни соед. и аеросоли (NH₃) 500 mg/Nm³

Испарливи органски супстанции (ИОС) 20 mgC/Nm³

*Сите вредности добиени од мерењата се во рамките на граничните вредности на емисија.

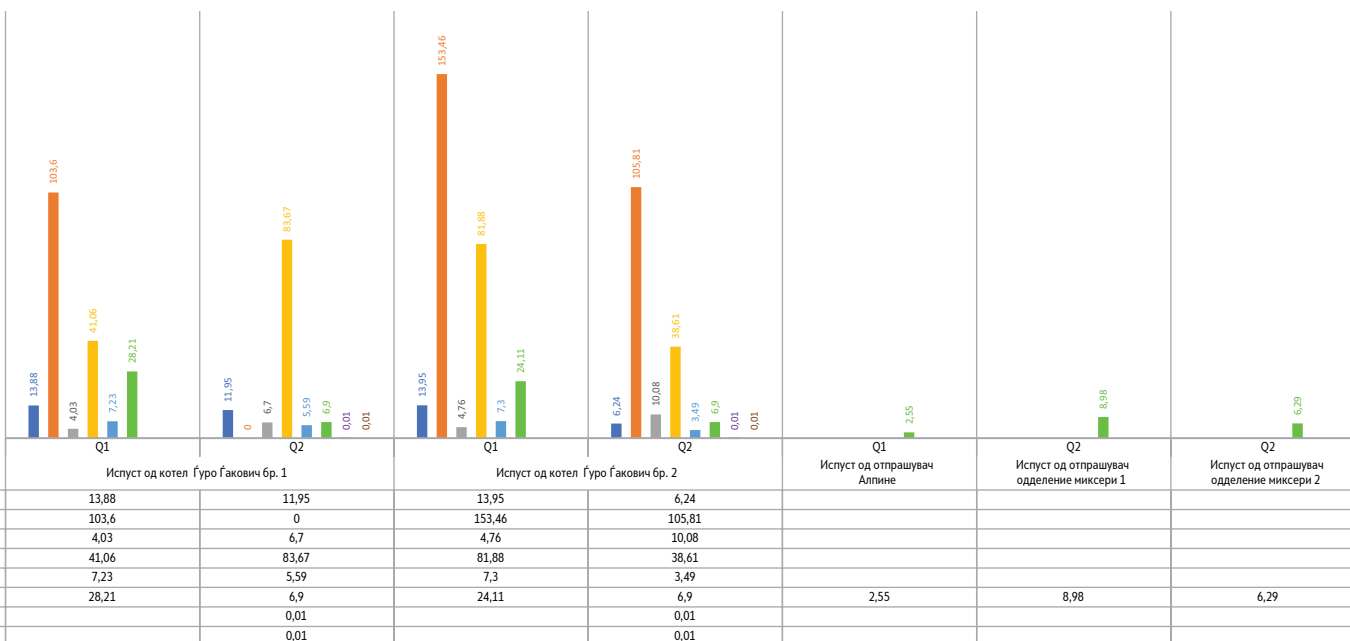

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Измерени емисии во воздух ПЦ ХКБ, програма билка, Аеродром за 2022 год.

■ Кислород (O₂) (%)   ■ Азотни оксиди, изразени како (NO₂) (mg/Nm³)   ■ Јаглерод диоксид (CO₂) (mg/Nm³)   ■ Јагледот моноксид (CO) (mg/Nm³)
■ Сулфур диоксид (SO₂) (mg/Nm³)   ■ Прашина (mg/Nm³)   ■ Гасни хлориди изразени како HCl (mg/Nm³)   ■ Гасни флуориди изразени како Флуороводород HF (mg/Nm³)

Гранични вредности за котлара:
NO₂(природен гас, нафта) 350 mg/Nm³
Сулфур диоксид (SO₂)
-природен гас 35 mg/Nm³
-нафта 1700 mg/Nm³
Јаглерод моноксид (CO)
-природен гас 100 mg/Nm³
-нафта 170 mg/Nm³
Прашина
-природен гас 5 mg/Nm³
-нафта 100 mg/Nm³
Гасовити неоргански соед, на флуор
изразени како HF 5 mg/Nm³
Гасовити неоргански соед, на хлор
изразени како HCl 30 mg/Nm³
Гранични вредности за отпашувачи:
Прашина (PM)
- 50 mg/m³ за мас, проток >0,5 kg/h
-150 mg/m³ за мас, проток <0,5 kg/h
*Сите вредности добиени од мерењата се во
рамките на Граничните вредности на емисија.

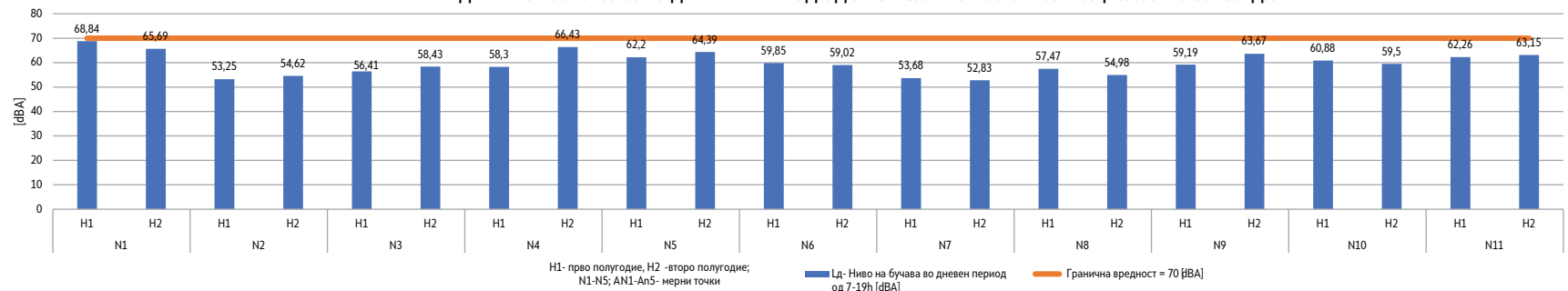

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ НА БУЧАВА ЗА СИТЕ ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Мониторинг на емисии на бучава ПЦ Фармација во Автокоманда за 2022 год.

ЛД - НИВО НА БУЧАВА ВО ДНЕВЕН ПЕРИОД ОД 7-19Н ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА АВТОКОМАНДА

ЛВ - НИВО НА БУЧАВА ВО ВЕЧЕРЕН ПЕРИОД ОД 19-23Н
ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА АВТОКОМАНДА

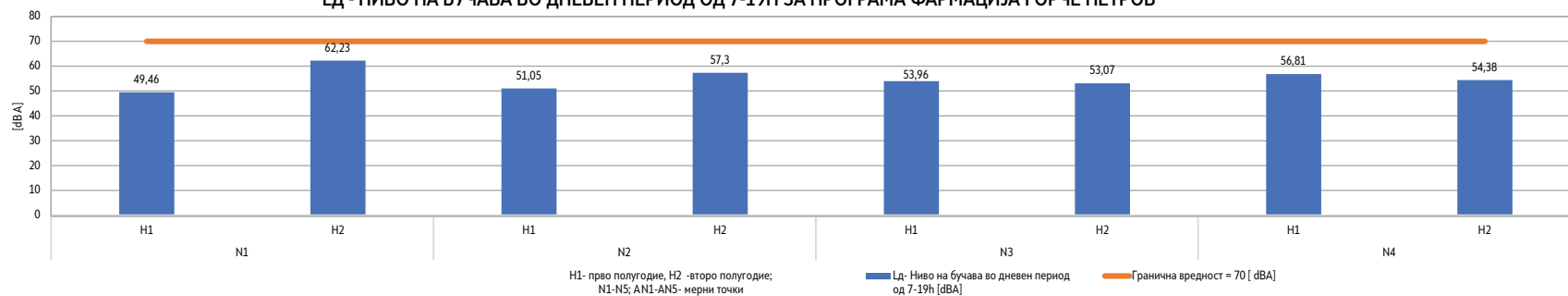
ЛН НИВО НА БУЧАВА ВО НОЌЕН ПЕРИОД ОД 23-07Н
ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА АВТОКОМАНДА

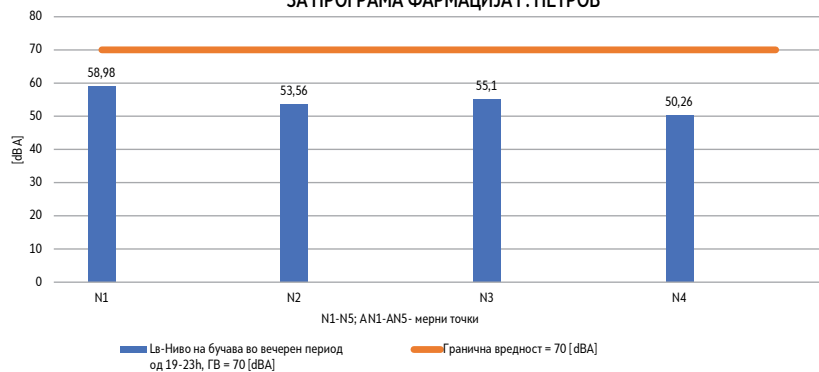
МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ НА БУЧАВА ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Мониторинг на емисии на бучава ПЦ Фармација во Ѓорче Петров за 2022 год.

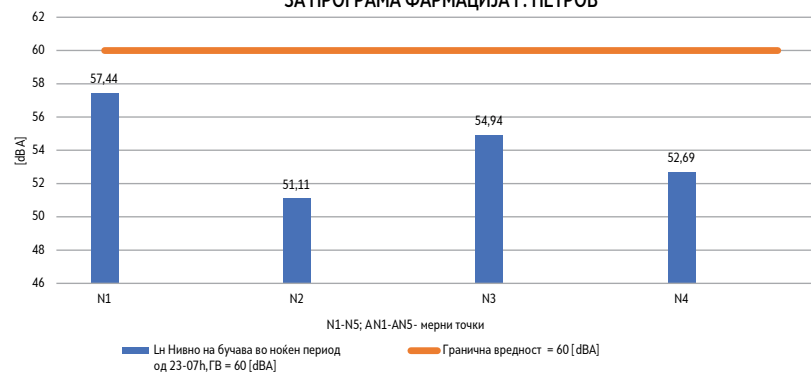
ЛД - НИВО НА БУЧАВА ВО ДНЕВЕН ПЕРИОД ОД 7-19Н ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

ЛВ - НИВО НА БУЧАВА ВО ВЕЧЕРЕН ПЕРИОД ОД 19-23Н
ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА Ѓ. ПЕТРОВ

ЛН НИВО НА БУЧАВА ВО НОЌЕН ПЕРИОД ОД 23-07Н
ЗА ПРОГРАМА ФАРМАЦИЈА Ѓ. ПЕТРОВ

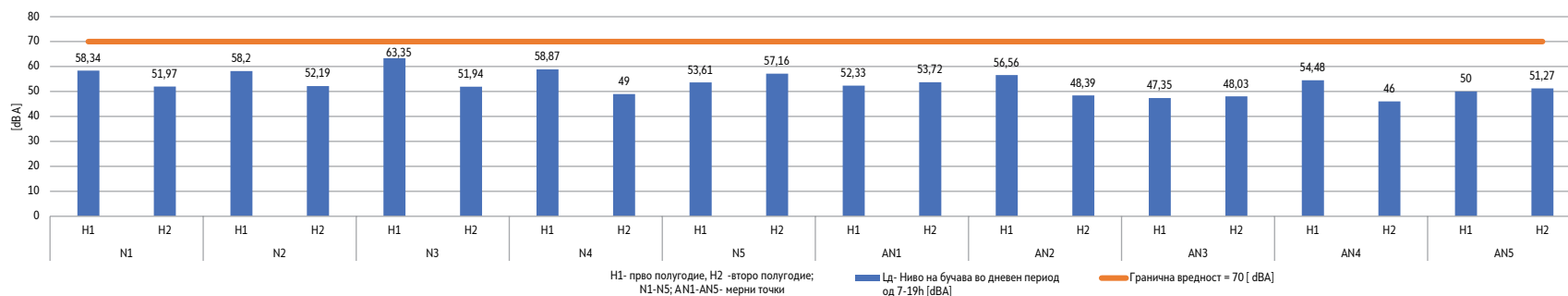

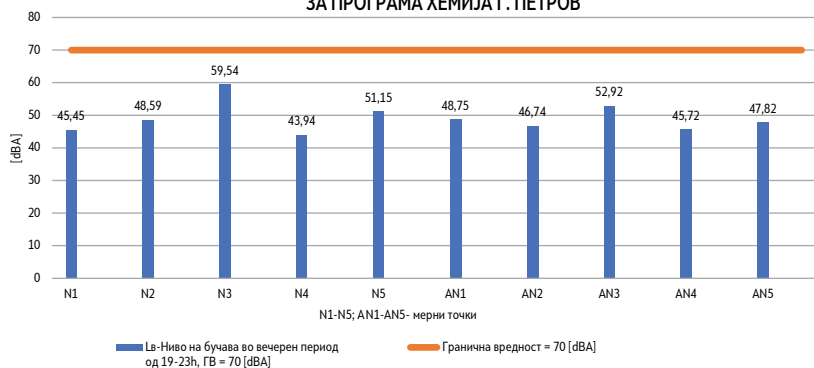
МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ НА БУЧАВА ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

Мониторинг на емисии на бучава ПЦ ХКБ програма хемија во Ѓорче Петров за 2022 год.

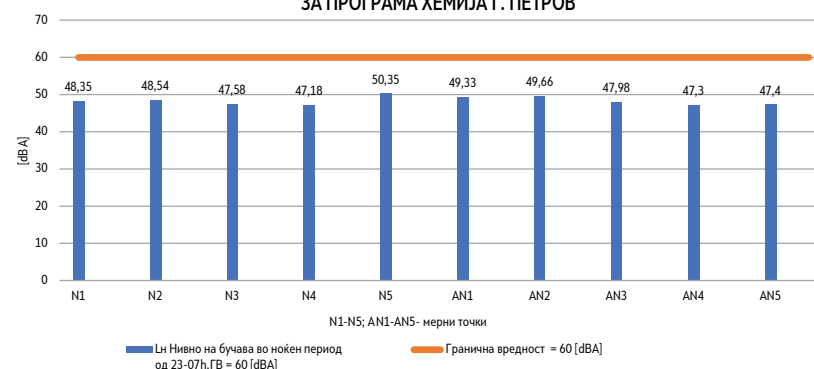
ЛД - НИВО НА БУЧАВА ВО ДНЕВЕН ПЕРИОД ОД 7-19Н ЗА ПРОГРАМА ХЕМИЈА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

ЛВ - НИВО НА БУЧАВА ВО ВЕЧЕРЕН ПЕРИОД ОД 19-23Н
ЗА ПРОГРАМА ХЕМИЈА Ѓ. ПЕТРОВ

ЛН НИВО НА БУЧАВА ВО НОЌЕН ПЕРИОД ОД 23-07Н
ЗА ПРОГРАМА ХЕМИЈА Ѓ. ПЕТРОВ

МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ НА БУЧАВА ЗА СИТЕ
ПРОФИТНИ ЦЕНТРИ НА
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ ЗА 2022год.

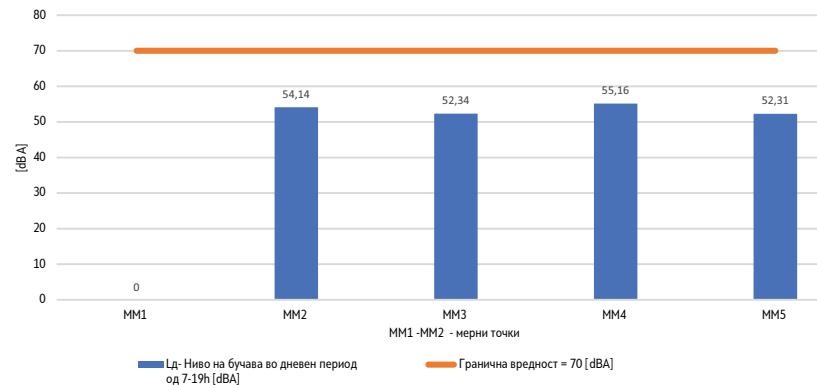

Мониторинг на емисии на бучава ПЦ ХКБ програма хемија во Ѓорче Петров за 2022 год.

ЛД - НИВО НА БУЧАВА ВО ДНЕВЕН ПЕРИОД ОД 7-19Н
ЗА ПРОГРАМА КОЗМЕТИКА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ ЗА 2022 Г.

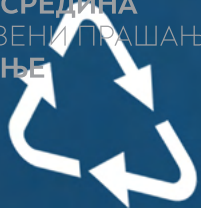
ЛД - НИВО НА БУЧАВА ВО ДНЕВЕН ПЕРИОД ОД 7-19Н
ЗА ПРОГРАМА БИЛКА АЕРОДРОМ ЗА 2022 Г.

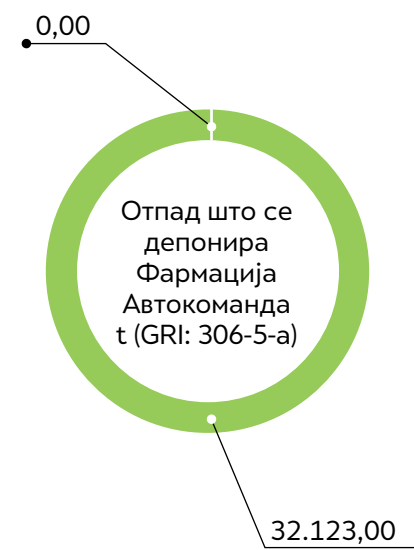
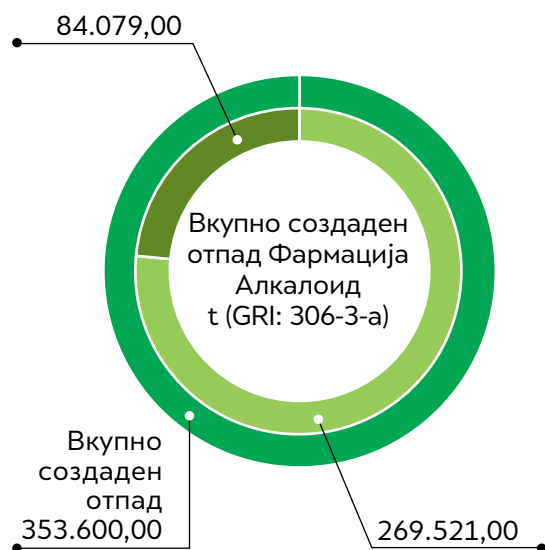
ЖИВОТНА СРЕДИНА
ОПШТЕСТВЕНИ ПРАШАЊА
УПРАВУВАЊЕ

Прилог 2. Пресметка на создаден отпад по локалитети

Вкупно создаден отпад за Фармација Автокоманда за 2022 год.

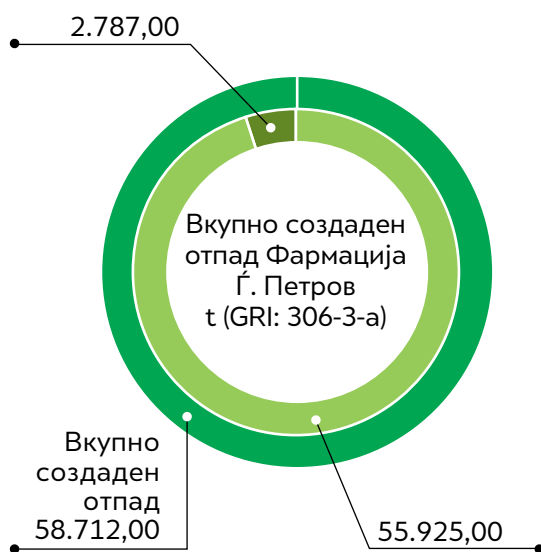
● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

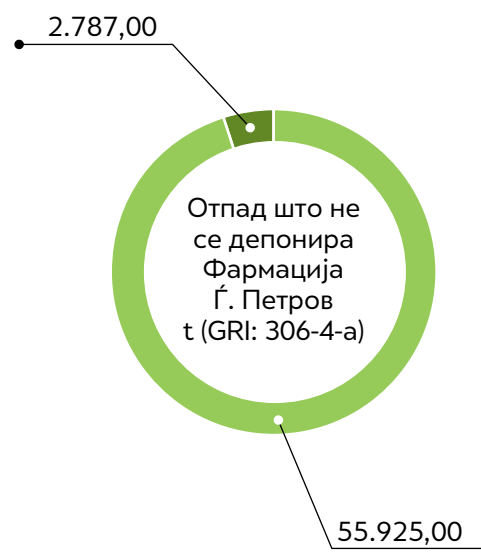
● неопасен ● опасен

Вкупно создаден отпад за Фармација Ѓорче Петров за 2022 год.

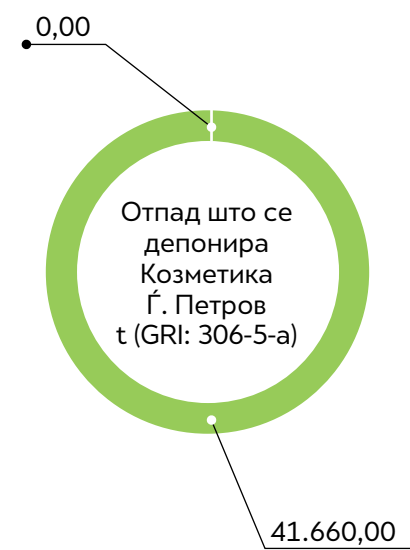
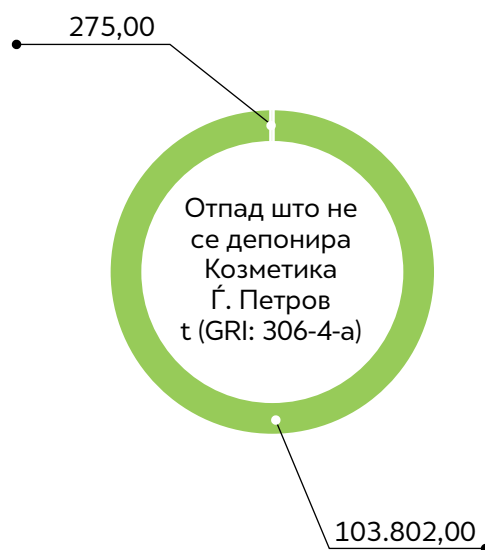
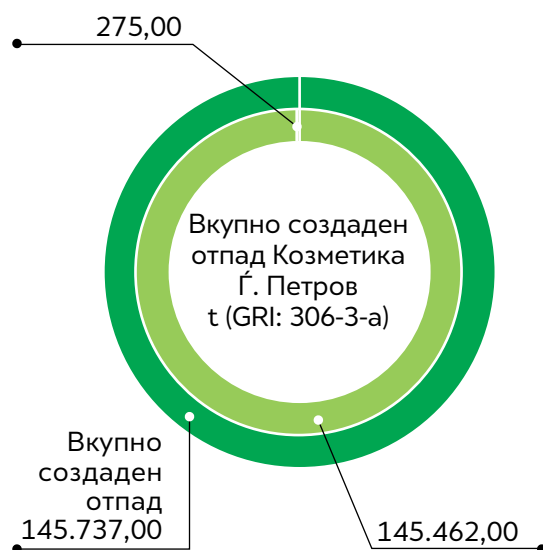
● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

Вкупно создаден отпад за Козметика Ѓорче Петров за 2022 год.

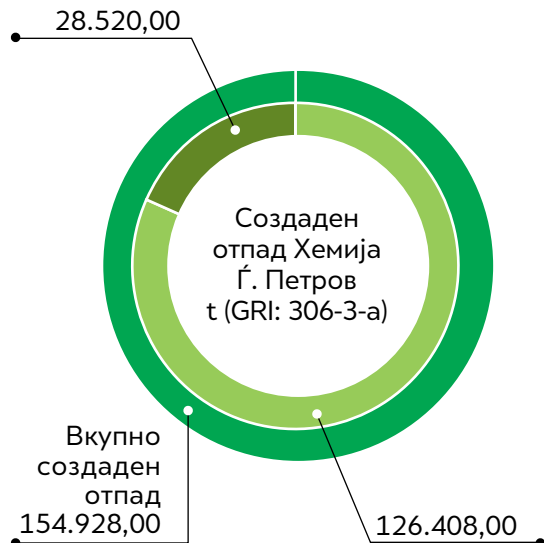

● неопасен ● опасен

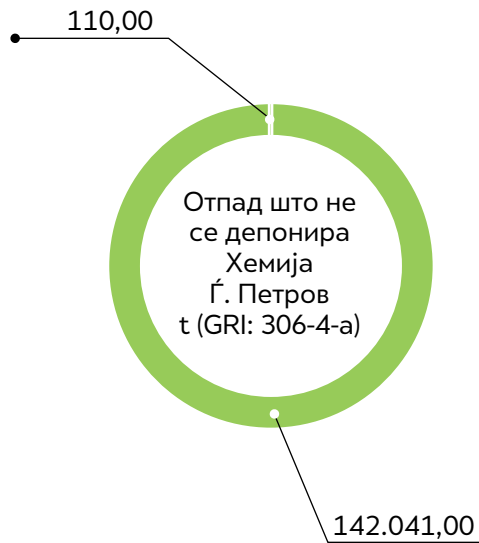
● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

Вкупно создаден отпад за Хемија Ѓорче Петров за 2022 год.

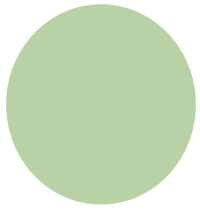
● неопасен ● опасен

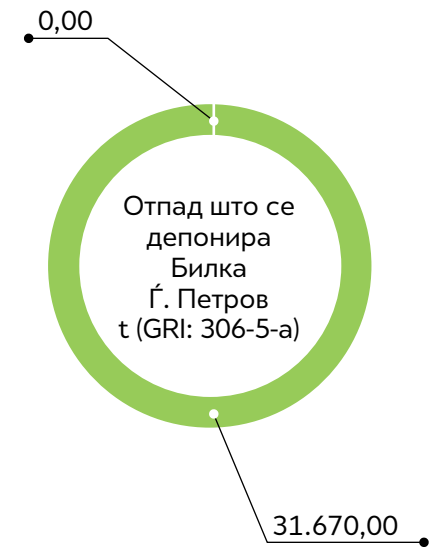
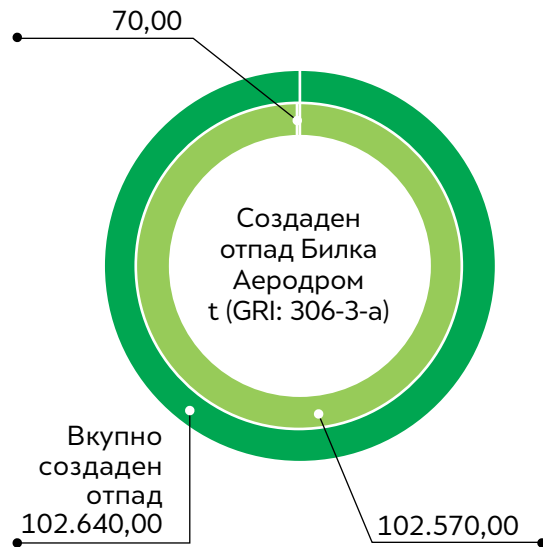
● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

Вкупно создаден отпад за Билка Аеродром за 2022 год.

● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

● неопасен ● опасен

Прилог 3:
Мерни индикатори
согласно GRI 401,
404, 405

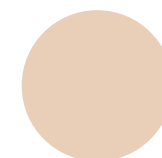
**Мерните индикатори согласно барањата на стандардот GRI 401 - Вработување.
401-1 Нови вработени и обрт на вработени**

Вкупен број на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје	Нововработени по категории					Вкупно нововработени	Вкупен % на нововработени
	Мажи	Жени	Под 30	30-50	над 50		
1975	815	1160	426	1312	237	185	9,37%
% во однос на вкупно вработени	41,27%	58,73%	21,57%	66,43%	12,00%		
Просечен број на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје	Заминати од компанија по категории					Вкупно заминати	Вкупен обрт (turnover)
	Мажи	Жени	Под 30	30-50	над 50		
1947	30	23	17	36	0	53	2,72
% во однос на вкупно заминати	56,60%	43,40%	32,08%	67,92%	0,00%		

* Часови тренинг се прикажани со вклучена бројка на вработени преку Агенција за привремени вработувања)

Мерните индикатори согласно барањата на стандардот GRI 404 - Тренинг и едукација			
404-1 - Просечен број на часови тренинг по вработен на годишно ниво	Број на вработени по категории	Просечен број на часови тренинг по категории	Вкупно часови тренинг 2022
Вкупен број на вработени	2037*	122,99	250.525,00
Вкупен број на вработени жени	1193	149,92	
Вкупен број на вработени мажи	844	84,91	
Вкупен број на вработени под 30 години	461	308,52	
Вкупен број на вработени под 30-50 години	1300	70,73	
Вкупен број на вработени над 50 години	276	59,23	
404-3 - Процент на вработени кои примаат повратна информација за кариерен развој и учинок	Број на вработени по категории	Вкупен % на СУТ по категории	Вкупно вклучени СУТ 2022
Вкупен број на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје	1975	35,44%	700
Вкупен број на вработени жени	1160	37,50%	
Вкупен број на вработени мажи	815	36,44%	
Вкупен број на вработени под 30 години	426	27,46%	
Вкупен број на вработени под 30-50 години	1312	40,78%	
Вкупен број на вработени над 50 години	237	49,37%	

Мерните индикатори согласно барањата на стандардот GRI 405-1 -Разновидност
на органите на управување и вработените

Вкупен број на вработени во органи за управување	Членови на органи за управување по категории				
	Мажи	Жени	Под 30	30-50	над 50
8	7	1	0	2	6
% во однос на вкупен број во органи за управување	87,50%	12,50%	0	25,00%	75,00%
Вкупен број на вработени во АЛКАЛОИД АД Скопје	Вработени по категории				
	Мажи	Жени	Под 30	30-50	над 50
1975	815	1160	426	1312	237
% во однос на вкупно вработени	41,00%	59,00%	21,57%	66,43%	12,00%

ЖИВОТНА СРЕДИНА
ОПШТЕСТВЕНИ ПРАШАЊА
УПРАВУВАЊЕ

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ

Здравјето пред сè

www.alkaloid.com.mk